T.C. MILLÎ EĞITİM BAKANLIĞI

MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMININ GÜÇLENDIRILMESI PROJESİ)

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ

SUNUCU İŞLETİM SİSTEMİ 4

ANKARA 2008

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. NESNE ERİŞİM YÖNETİMİ	3
1.1. Active Directory Nesneleri İçin Organizasyon Biriminin Rolü	3
1.1.1. Active Directory Nesneleri İçin Genel Tanımlar	3
1.1.2 Active Directory Nesneleri İçin Organizasyon Birimi	4
1.2. Active Directory Nesneleri İçin İzinler	5
1.2.1 Active Directory Kurulumu	5
1.2.2. Active Directory Nesnelerine Verilecek İzinler	14
1.3. Organizasyon Birim Yetkilendirmesi	22
UYGULAMA FAALİYETİ	25
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	26
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	28
2. GRUP POLİTİKASI İŞLEMİNİ GERÇEKLEŞTİRME	28
2.1. GPO'ların Uygulaması	28
2.2. Etki Alanı İçerisindeki GPO'ların Uygulaması	32
2.3. Grup Politikasının Yayılımı	38
UYGULAMA FAALİYETİ	42
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	43
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	44
3. GRUP POLİTİKALARINI KULLANARAK KULLANICI VE BİLGİSAYAR	44
ORTAMINI YÖNETME	44
3.1. Grup Politika Özelliklerini Ayarlamak	44
3.2. Grup Politikası İle Senaryo (Script) Atama	48
3.3. Klasörlerin Yeniden Yönlendirmesini Ayarlama	54
3.4. Uygulamalı GPO' ların Kararını Verme	61
UYGULAMA FAALİYETİ	72
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	73
ÖĞRENME FAALİYETİ-4	75
4. HESAPLARI VE KAYNAKLARI DENETLEME	75
4.1. Sunucu İşletim Sisteminde Güvenlik	75
4.2. Güvenli Bilgisayar İçin Güvenlik Şablonunu Kullanma	77
4.3. Bilgisayar Güvenlik Politikası	86
4.4. Denetleme Yönetim ve Güvenlik kayıtlarını ayarlama	101
UYGULAMA FAALİYETİ	106
ÔLÇME VE DEĜERLENDIRME	. 107
MODUL DEGERLENDIRME	109
CEVAP ANAHTARLARI	110
KAYNAKÇA	112

AÇIKLAMALAR

KOD	481BB0068	
ALAN	Bilişim Teknolojileri	
DAL/MESLEK	Ağ İşletmenliği	
MODÜLÜN ADI	Sunucu İşletim Sistemi-4	
MODÜLÜN TANIMI	Bu modül öğrencinin, gerekli ortam sağlandığında, işletim sisteminde nesne erişimini denetleme, grup politikaları oluşturma ve yönetme, kullanıcı ve bilgisayar izinlerini belirleme, hesapları ve kaynakları yönetme gibi işlemleri yapılabileceği öğrenme materyalidir.	
SÜRE	40/32	
ÖN KOŞUL	Sunucu İşletim Sistemi-3 modülünü tamamlamış olmak	
YETERLİK	Ağ Sunucu İşletim Sisteminin Grup Politikalarını sağlamak	
MODÜLÜN AMACI	 Genel Amaç Gerekli ortam sağlandığında; Ağ İşletim Sisteminde Grup Politikalarını gerçekleştireceksiniz. Amaçlar <ol> Nesne erişimini yönetebileceksiniz. Grup politikası işlemini gerçekleştirebileceksiniz. Grup politikalarını kullanarak kullanıcı ve bilgisayar ortamını yönetebileceksiniz. Hesapları ve kaynakları yönetebileceksiniz. 	
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam Gelişmiş ağ sunucu işletim sistemli bilgisayar	
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	 Her faaliyet sonrasında o faaliyetle ilgili değerlendirme soruları ile kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Modül sonunda uygulanacak ölçme araçları ile modül uygulamalarında kazandığınız bilgi ve beceriler ölçülerek değerlendirilecektir 	

Sevgili Öğrenci,

Sunucu işletim sistemleri, ağ üzerindeki kaynakları kullanıcılara uygun izinlerle paylaştıran, yönetimde verimliliği hedefleyen güçlü sistemlerdir. Bir firmada bilgisayar ve kullanıcılar arttıkça bunların yönetimi ve denetimi zorlaşmaktadır. Bu gibi durumlarda yönetimi mantıksal birimlere bölmek ve her birime bir yönetici atamak gerekebilir. Ayrıca her yöneticiyi, ayrı kaynakların yönetimi için farklı yetkilerle donatabiliriz. Bu sayede yönetimi kolaylaştırmış ve verimliliği artırmış oluruz.

Yönetimi mantıksal birimlere bölmek için kullanılan organizasyon birimleri, kendi içerisinde bulunan sistem kaynaklarını basite indirgenmiş bir şekilde yönetmeyi hedefler. Organizasyon birimine atayacağımız yöneticiler ise birime bağlı kullanıcı hesaplarını, bilgisayar ve diğer kaynakları yöneterek sistemin ana yöneticisine düşen ağır yönetim yükünü hafifletmiş olur.

Sistemin geneline veya organizasyon birimlerine uygulanan grup yönetim politikaları, yönetimi bilgisayarlar ve kullanıcılar bazında ele alıp bunların denetim ve yönetimi için gerekli ayarlamaları gerçekleştirir. Grup politikaları bilgisayar yazılım ayarları, windows bileşenlerinin ayarları, güvenlik ayarları, kullanıcı profilleri, komut dosyaları, ağ yönetim ayarları, kullanıcı parola ve oturum açma ayarları gibi birçok ayarları düzenlemekte kullanılan çok kullanışlı bir yönetim bileşenidir. Grup politikaları, sistemin geneline uygulanabildiği gibi farklı amaçlar için oluşturulan organizasyon birimleri için de kullanılabilir.

Bu modülde Active Directory tanımları ve nesneleri, organizasyon birimlerinin oluşturulması ve yetkilendirilmesi, grup politikası oluşturulması, kullanıcı ve bilgisayarlar için grup politikalarının düzenlenmesi, sistem yönetiminde güvenlik ilkeleri, sistem güvenliği için yapılacak ayarlamalar ve alınacak tedbirler, kullanıcı izinlerinin ve kısıtlamalarının düzenlenmesi gibi birçok güvenlik politikalarını öğrenecek ve uygulamalı olarak bu işlemleri gerçekleştireceksiniz.

<mark>ÖĞRENME FAALİYETİ-1</mark>

Nesne erişimini yönetebilecektir.

- Active Directory ve Active Directory Nesneleri terimlerinin ne anlama geldiğini araştırıp arkadaşlarınızla bilgilerinizi paylaşınız.
- Organizasyon biriminin ne anlama geldiğini ve bize sağlayabileceği faydaları araştırıp bilgilerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. NESNE ERİŞİM YÖNETİMİ

1.1. Active Directory Nesneleri İçin Organizasyon Biriminin Rolü

1.1.1. Active Directory Nesneleri İçin Genel Tanımlar

Birden fazla bilgisayarı, kullanıcıları, paylaştırılmış ağ kaynakları olan büyük şirketlerin bu kaynakları daha verimli ve güvenli kullanabilmesi için işletim sistemleri içerisinde karmaşık yönetim yapılarına veya protokollerine ihtiyaç duyulmaktadır. Windows sunucu işlerim sistemleri için ağ kaynaklarını verimli bir şekilde yönetebilecek yapılara Active Directory, Organizasyon Birimi (Yapısal Birim) gibi yönetimsel yapıları örnek verebiliriz.

Active Directory; kullanıcı hesaplarını, grupları, yazıcıları ve diğer birçok ağ kaynaklarını, merkezî olarak yöneten ve denetleyen; izinlerini belirleyen, kaynaklarla ilgili verileri tutan karmaşık ve güvenli bir yapıdır.

Active Directory ile ilgili genel kavramlar:

- Active Directory nesneleri: Bilgisayarlar, kullanıcılar, gruplar, yazıcılar gibi Active Directory üzerinden izinler belirlenebilen veya denetlenebilen birimlerdir.
- Active Directory şemaları: Active Directory nesneleri hakkında verilerin tutulduğu, değişikliklerin otomatik olarak güncellendiği bir yapıdır.
- Etki alanı: Active Directory'nin mantıksal bileşenleri içerisinde yer alan, ağ üzerindeki kaynakları paylaştırılmış birden fazla bilgisayarın oluşturduğu birimdir.

Organizasyon birimi: Belirli bir amaç için oluşturulmuş, etki alanı içerisindeki Active Directory nesnelerini gruplandıran ve yöneten mantıksal bir birimdir.

1.1.2 Active Directory Nesneleri İçin Organizasyon Birimi

Organizasyon birimi, belirli nesneleri bünyesinde toplayıp bir yöneticiye devretmekte, etki alanları içerisinde iş bölümü yapan çeşitli gruplar oluşturmakta kullanılan yönetimsel yapılardandır. Örneğin **"megep.meb.com**" isminde bir etki alanı "Domain" oluşturulsun. İç Anadolu, Ege, Marmara bölgelerindeki bilgisayarları kendi içinde gruplara ayırıp bir yönetici atamak istersek her bölge için organizasyon birimi atamalıyız. Her bölge için oluşturulan organizasyon birimlerinin yöneticileri de yalnızca kendi bölgelerini yönetmiş olur. Bu şekilde şubeleri çok olan ülke çapına yayılmış bir ağı yönetmesi de kolay olacaktır.

Şekil 1.1: Farklı organizasyon birimlerinin oluşturulması

Organizasyon birimleri oluştururken kendi içerisinde değişik alt organizasyon birimleri de oluşturulabilir. Şekil 1.1'de oluşturulmuş üç farklı organizasyon birimi görülmektedir. Şekil 1.1.a'da "megep.meb.com" ismindeki etki alanı önce üç farklı coğrafi bölgeye ayrılacak şekilde organizasyon birimleri oluşturulmuş sonra da her bölge organizasyon birimi için alt organizasyon birimleri oluşturulmuştur. Bu şekilde "İzmir" ismindeki organizasyon birimi "ege" organizasyon birimine; "ege" organizasyon birimi de "megep.meb.com" ismindeki etki alanına bağlanmış ve kaynak yönetimi paylaştırılmıştır. Şekil 1.1.b'de "megep.meb.com" ismindeki etki alanı bağlanmış ve kaynak yönetimi bölüm bazında üç farklı organizasyon birimi oluşturulmuştur.

Şekil 1.1.c'de **"sirketim.com**" ismindeki etki alanı için yönetim bazında üç farklı organizasyon birimi oluşturulmuştur.

Organizasyon birimleri oluşturulduktan sonra yönetmesi için organizasyon birimi içerisine Active Directory nesneleri (bilgisayar, kullanıcı, yazıcı vb.) ekleyebiliriz. Ağ içerisindeki her Active Directory nesnesinin bir tanımlama bilgisi (distinguished name) bulunmaktadır.

Common Name (CN) : Active Directory nesnelerinin adını belirtir. **Organization Unit (OU) :** Organizasyon biriminin adını belirtir. **Domain Controller (DC):** Etki alanının adını belirtir.

Örneğin, **Şekil 1.1.c'**deki "Pazarlama" organizasyon birimi içerisindeki "Lab_01" isimli bilgisayarın tanımlama bilgisi;

CN="Lab_01" OU="Pazarlama" DC="sirketim" DC="com"

şeklinde olur. Örnekleri bu şekilde artırabiliriz.

1.2. Active Directory Nesneleri İçin İzinler

1.2.1 Active Directory Kurulumu

Active Directory kurulumu sırasında DNS varsayılan olarak kurulur. Bu nedenle Active Directory kurulumuna başlamadan önce IP'si statik yapılmalıdır. DNS Server IP'si olarak da Active Directory kurulacak bilgisayarın yerel IP'si yazılmalıdır.

Active Directory ile yapılacak çalışmalardan önce Active Directory'nin kurulması gerekir. Active Directory kurulumu "Configure Your Server Wizard" ile yapılacağı gibi komut satırından "dcpromo" komutuyla da yapılabilmektedir. Kurulum için **"Start => Run"** (Başlat => Çalıştır) bölümüne **"dcpromo"** yazılıp "OK" (Tamam) butonunu tıkladığımızda **Resim 1.1'**deki "**Active Directory Yükleme Sihirbazı"** karşımıza gelir. **Resim 1.1** ve **Resim 1.2'**deki pencerelerde "Next" (ileri) butonuna bastıktan sonra karşımıza "Domain Controller" (Etki alanı denetleyicisi) türünü belirlemeyle ilgili **Resim 1.3'**teki pencere karşımıza gelir.

Resim 1.1: Active Directory Yükleme Sihirbazı (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Resim 1.2: Active Directory işletim sistemi uyumluluğu (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

Resim 1.3: Active Directory Yükleme Sihirbazı (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

"Domain Controller" (etki alanı denetleyicisi) kurulum türünü belirleyen **Resim 1.3**'teki pencerede iki farklı seçenek vardır. "Domain controller for a new domain" (yeni bir etki alanı denetleyicisi) seçeneği yeni bir etki alanı kontrolcüsü seçeneği oluşturmak için kullanılır. "Additional domain controller for an existing domain" (var olan bir etki alanının ek etki alanı denetleyicisi) seçeneği ise var olan etki alanına ek bir denetleyici oluşturmak için kullanılır. Etki alanında herhangi bir sorun olduğunda oluşturulacak bu ek etki alanı denetleyicisi devreye sokulur. Bu ek etki alanı denetleyicisi oluşturmadan önce tüm yerel hesaplar ve şifreli kilitler silineceğinden, şifreli dosyalar veya e-postalar çözülmelidir. Aksi hâlde verilere kalıcı olarak erişilemez. Biz ilk defa etki alanı denetleyicisi oluşturacağımız için "Domain Controller for a new domain" (yeni bir etki alanı denetleyicisi) seçeneğini işaretleyip "Next" (ileri) butonuna basıyoruz ve **Resim 1.4**'teki yeni etki alanının oluşturulacağı pencereyi açıyoruz.

Resim 1.4: Yeni etki alanı oluşturulması (Win 2003 Eng 🗇 Win 2003 Tr)

Oluşturulacak etki alanının türünün seçildiği **Resim 1.4'**teki bu pencerede üç farklı seçenek bulunmaktadır. "Domain in a new forest" (yeni ormanda etki alanı) seçeneği yeni bir etki alanı oluşturmak için kullanılır. Burada "forest" (orman) tan kastedilen bir ağdaki birden fazla etki alanlarıdır. Her etki alanı bir ağaç yapısında olduğu için ağaç yapısındaki etki alanları da ormanları oluşturur. "Child domain in an existing domain tree" (var olan bir etki alanı ağacına bağımlı etki alanı) seçeneği var olan bir etki alanına bağımlı küçük etki alanları oluşturmak içindir. "Domain tree in an existing forest" (var olan bir ormanda etki alanı) seçeneği ise var olan bir etki alanından bağımsız farklı bir etki alanı daha oluşturmak için kullanılır. Biz ilk defa etki alanı oluşturacağımız için "Domain in a new forest" (yeni ormanda etki alanı) seçeneğini işaretleyip "Next" (ileri) butonuna basıyoruz ve **Resim 1.5'**teki yeni etki alanının oluşturulacağı pencereyi açıyoruz.

Active Directory Installation Wizard	×	Active Directory Installation Wizard
Install or Configure DNS You can configure or install Domain Naming Service (DNS) on this computer.	S.	Configure Domain Naming Service Client You must configure the DNS client.
Domain Naming Service (DNS) is not configured on this computer. Is DNS already running on this network?		This computer is not configured with the address of a DNS server for name resolution. Please correct this computer's DNS server address by using Network Connections in Control Panel, then click Next. Wiew help for configuring the DNS server address Active Directory Installation Wizard DNS services are required to proceed. Complete the DNS client configuration. OK
< <u>B</u> ack <u>N</u> ext > □	Cancel	< <u>B</u> ack <u>N</u> ext> Cancel

(a) (b) Resim 1.5: DNS kurulum veya Ayarlama Penceresi (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Resim 1.5.a'daki gibi mevcut bir DNS bulunup bulunmadığını soran bir pencere geliyor eğer "Yes, I will configure the DNS clint" seçeneğini seçerseniz kurulu DNS servisini arar ve bulamaz ise **Resim 1.5.b'**deki uyarı mesajını verir. Biz ilk defa DNS

kuracağımız için "No, Just install and configured DNS on this computer" seçeneğini seçip "Next" (ileri) butonuna basıyoruz ve **Resim 1.6**'da ki etki alan adının yazıldığı pencereyi açıyoruz. "Windows Server 2003 Türkçe" sürümünde **Resim 1.5**'teki pencere gelmemekte, **Resim 1.6**'daki pencereye geçilmektedir.

Resim 1.6: Yeni etki alan adının belirlenmesi (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Oluşturulacak yeni etki alan adının belirlendiği Resim **1.6**'daki alana örnek olarak biz "megepmeb.com" verdik. Bu alana yazılan isim aynı zamanda DNS ismi de olacaktır. Alan adını belirleyip "Next" (ileri) butonuna bastıktan sonra windows eski sürümleri için NetBIOS adının belirlendiği **Resim 1.7**'deki pencere karşımıza gelecektir. Bu bölüme de istersek DNS adının aynısını verebiliriz. NetBIOS adını da belirleyip "Next" (ileri) butonuna bastıktan sonra karşımıza **Resim 1.8**'deki veritabanı ve günlük klasörlerinin yerlerinin belirlendiği pencere gelecektir.

Active Directory ve DNS kurulacak bilgisayar gerçek dünya İnternet'ine çıkacak ise kullanılan etki alanı adı benzersiz olmalıdır. Tercih edilen metot ise "etkialanadi.local" şeklinde isim verme metodudur.

Active Directory Installation Wizard	×	Active Directory Yükleme Sihirbazı	×
NetBIOS Domain Name Specify a NetBIOS name for the new domain.	S.	NetBIOS Etki Alam Adı Yeni etki alam için bir NetBIOS adı belirtin.	
This is the name that users of earlier versions of Windows will use to identify the ne domain. Click Next to accept the name shown, or type a new name. <u>Domain NetBIOS name:</u> <u>MEGEPMEB</u>	~	Windows'un önceki sürümüne sahip kullanıcıların yeni etki alanını tanımak için kullanacağı ad budur. Gösterilen adı kabul etmek için ileriyi tiklatın ya da yeni bir ad girin. Etki alanı NetBIOS adı: MEGEPMEB	
< <u>B</u> ack <u>N</u> ext >	Cancel	< <u>G</u> eri İleji> İpt	al

Resim 1.7: NetBIOS etki alan adının belirlenmesi (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

For best performance and recoverability, store the databased hard disks.	base and the log on separate	En yüksek performans ve kurtarma için veritabanı il disklerde saklayın.	ə günlük dosyasını ayrı sabit
Where do you want to store the Active Directory databa	ase?	Active Directory veritabanını nerede saklamak ister	iniz?
Database folder:		Veritabanı klasörü:	
D:\WINDOWS\NTDS	Browse	E:\WINDOWS\NTDS	Gözat
Where do you want to store the Active Directory log?		Active Directory günlüğünü nerede saklamak istiyo	rsunuz?
Log folder:		Gijinliik klasõrii:	
D:\WINDOWS\NTDS	Browse	E:\WINDOWS\NTDS	Göz <u>a</u> t

Resim 1.8: Veritabanı ve günlük klasörlerinin yerlerinin belirlenmesi (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Active Directory ayarlarıyla ilgili veritabanı ve günlüklerin saklanması için sabit disk üzerinde klasör belirtilmesi gereklidir. **Resim 1.8'**de standart olarak Windows\NTDS klasörü altında bu dosyalar oluşturulacaktır, farklı bir yerde oluşturulması istenirse "Browse" (Gözat) butonuyla belirlenebilir.

DNS desteğini doğrulayın veya bu bilgisa	ayara DNS yükleyin.	
Tanı Sonuçları		
Kayıt tanılaması 3 kez çalıştırıldı.		
Bu bilgisayarın kullandığı DNS sunucular göndermedi.	ının hiçbiri zaman aşımı aralığı içi	nde yanıt
Bu sorunu düzeltme adımlarını da içeren	ek bilgiler için, bkz: <u>Yardım</u> .	
Ayrıntılar		
Birincil DNS sunucusunu bulmak amacış	la_ldaptcp.dcmsdcs.megep	omeb.com 👱
C Sorunu düzelttim. DNS tanılama sına	masını yeniden yap.	
 Bu bilgisayara DNS sunucusu yükley veğlenen DNS sunucusu olarak kulla 	ip yapılandırıp bu bilgisayarı DNS macak sekilde avarla	sunucusunu
C DNS'i kendim yapılandırarak sorunu (	daha sonra düzeltirim (Gelismis)	

Resim 1.9: Windows 2003 Tr sürümü için DNS belirleme hatası

Veritabanı ve günlük klasörlerinin yerlerinin belirlenip "Next" (ileri) butonuna bastıktan sonra "Windows Server 2003 Türkçe" sürümünde **Resim 1.9**'daki DNS belirlemeyle ilgili bir hata gelecektir. Bu hata Türkçe sürümde **Resim 1.5**'deki pencere

gelmediğinden oluşmaktadır. Bu bölümü Resim **1.9**'daki gibi ikince seçeneği seçerek belirlenip "Next" (ileri) butonuna bastıktan sonra **Resim 1.10**'daki pencere karşımıza gelir. "Windows Server 2003 İngilizce" sürümünde **Resim 1.9**'daki pencere gelmemekte, **Resim 1.10**'daki pencereye geçilmektedir.

Resim 1.10: Paylaştırılan sistem birimi için klasörün konumunun belirlenmesi (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Resim 1.10'daki pencerede Etki alanının ortak dosyalarının saklanacağı klasörü belirlemekteyiz. Genelde bu klasörün yeri "Windows\SYSVOL"dür. Bu ayarlamadan sonraki aşama kullanıcı ve grup nesneleri için varsayılan izinlerin seçiminin yapıldığı **Resim** 1.11'deki penceredir.

Resim 1.11: Farklı işletim sistemlerine uyum sağlayacak izinlerin yüklenmesi (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Varsayılan izinleri belirlerken etki alanımızda bulunan bilgisayarların üzerinde kurulu olan sunucu işletim sistemi sürümleri de önemlidir. **Resim 1.11'**de "Permissions compatible with pre-windows 2000 server operating systems" (Windows 2000 öncesi sunucu

işletim sistemleriyle uyumlu izinler) seçeneği windows 2000'den önceki işletim sistemleri için geçerli izin seçeneğidir.

"Permissions compatible only with windows 2000 or windows 2003 operating systems" (Yalnızca Windows 2000 ya da Windows 2003 işletim sistemleriyle uyumlu izinler) seçenek ise windows 2000 ve sonraki sunucu işletim sistemleri için geliştirilen izin seçeneğidir. İlk seçeneği işaretlediğimizde sonradan ikinci seçeneğe geçmek kolaydır ama ikinci seçeneği seçtiğimizde artık windows 2000 öncesi sistemler için geri döndürülemez. **Resim 1.11'**de ilk seçeneği seçip "Next" (ileri) butonuna bastıktan sonra geri yükleme modu parolasının belirlendiği **Resim 1.12'**deki pencere karşımıza gelir.

Active Directory Installation Wizard	X Active Directory Yükleme Sihirbazı
Directory Services Restore Mode Administrator Password This password is used when you start the computer in Directory Services Restore Mode.	Dizin Hizmetleri Geri Yükleme Modu Yönetici Parolası Bu parola, bilgisayarı Dizin Hizmetleri Geri Yükleme Modunda başlattığınızda kullanılır.
Type and confirm the password you want to assign to the Administrator account used when this server is started in Directory Services Restore Mode.	Bu sunucu, Dizin Hizmetleri Geri Yükleme Modu'nda başlatıldığında, Administrator hesabına atamak istediğiniz parolayı girip onaylayın.
The restore mode Administrator account is different from the domain Administrator account. The passwords for the accounts might be different, so be sure to remember both.	Geri yükleme modu Administrator hesabi etki alanı Administrator hesabindan farklıdır. Hesapların parolası farklı olabileceğinden, her ikisini de anımsayın.
Restore Mode Password:	Geri Yükleme Modu Parolas:
Confirm password:	Parolayi <u>O</u> nayla:
For more information about Directory Services Restore Mode, see Active Directory He	lg. Dizin Hizmetleri Geri Yükleme Modu'yla ilgili ek bilgi için bkz. <u>Active Directory Yardımı</u> .
< <u>B</u> ack <u>N</u> ext > Ca	ancel (Geri Ilegi> Iptal

Resim 1.12: Geri yükleme modu parolasının belirlenmesi (*W 2003 Eng \ W 2003 Tr*)

Active Directory ile ilgili herhangi bir sorun oluştuğunda önceden alınmış Active Directory yedeklerini geri yüklemek için "Active Directory Restore Mode" (Active Directory Geri Yükleme Modu) çalıştırmamız gerekir. Bu çalıştırma işlemini sadece şifreyi bilen yöneticinin çalıştırabilmesi için bir Geri yükleme modu parolası belirlemek gerekir. İstersek parolada belirlemeden geçebiliriz. Parola işleminden sonraki aşama **Resim 1.13**'deki kurulum seçeneklerinin özetinin verildiği penceredir. Burada Active Directory kurulum başlangıcında yapılan ayarlamaların kısa bir özeti yer almaktadır. Bu aşamadan sonra verilen bilgiler doğrultusunda kurulum başlamış olur.

Active Directory, bir veritabanı yapısında olduğu için çalışır durumda iken yedekten geri yüklenemez. Windows sistem açılışında F8 tuşu ile gelen seçenek ile Active Directory Restore Mode ile sistem açılır. Active Directory kurulum esnasında verdiğimiz şifreyle Active Directory'i yedekten geri yükleyebiliriz.

mmary	Üzet	
Review and confirm the options you selected.	Seçtiğiniz seçenekleri inceleyip onaylayın.	
You chose to:	<u>S</u> eçiminiz:	
Configure this server as the first domain controller in a new forest of domain trees. The new domain name is megepreb.com. This is also the name of the new forest The NetBIOS name of the domain is MEGEPMEB Database folder: D:\WINDOWS\NTDS Log file folder: D:\WINDOWS\NTDS SYSVOL folder: D:\WINDOWS\SYSVOL The DNS service will be installed and configured on this computer. This computer will be configured to use this DNS server as its preferred DNS server.	Bu surucuyu, yeni bir etki alanı ağaçlarının ormanı ilk etki alanı denet yapılandırın. Yeni etki alanı adı: megepmeb.com. Bu ayrıca yeni ormanında da adı Etki alanının Ne1BIOS adı ise: MEGEPMEB Veritabını klasörü: E:WINDOWS\NTDS Girifiki doyaşın klasörü: E:WINDOWS\NTDS Sysvol klasörü: Klasörü: E:WINDOWS\SYSVOL Bu bilgisayarda DNS hizmeti yüklenip yapılandırılacak. Bu bilgisayar, sunucusunu tercih edilen DNS sunucusu olarak kullanacak şekilde y	leyicisi olarak . bu DNS yapilandirilacak.
To change an option, click Back. To begin the operation, click Next.	Bir seçeneği değiştirmek için Geri'yi tıklatın. İşlemi başlatmak için İleri'y	ji tiklatın.

Resim 1.13: Kurulum seçeneklerinin özeti (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Resim 1.14: Active Directory yükleme işleminin başlatılması (W2003 Eng ⇔ W2003 Tr)

Resim 1.15: DNS yükleme işleminin başlatılması (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Resim 1.16: Active Directory kurulumunun tamamlanması (*W 2003 Eng ⇔ W 2003 Tr*)

Resim 1.14 ve Resim 1.15'de görüldüğü gibi Active Directory kurulumu başlar, kurulum tamamlandıktan sonra **Resim 1.16**'daki pencere karşımıza gelir. Kurulum tamamlanmış olur. Bundan sonra bilgisayarın yeniden başlatılması istenecektir. Bilgisayar yeniden başlatıldıktan sonra Active Directory kullanıma hazırdır ve tüm kullanıcı gruplar ile ilgili ayarlamalar buradan yapılacaktır.

Resim 1.17: Active Directory'nin başlatılması (W 2003 Eng ⇔ W 2003 Tr)

Active Directory kurulumu tamamlanıp bilgisayar yeniden başlatıldıktan sonra Active Directoryi çalıştırmak için **"Start => Administartive Tools => Active Directory Users and Computers"** (Başlat => Yönetimsel Araçlar => Active Directory kullanıcı ve bilgisayarları) seçeneğine tıklamamız gerekir.

🍕 Active Directory Users and Comp	uters		_ 🗆 🗙	🍕 Active Directory Kullanıcıları ve Bilgisa	iyarları		_ 🗆 ×
🥪 Eile Action View Window He	lp		×	🧔 Dosya Eylem Görünüm Pencere y	(ardım		<u>_8×</u>
⇔ → 🗈 🖪 🐰 🗗	🛛 🗟 😫 🎽	0 📅 🐚 🖓 🍕	Ĩ	← → 🗈 🖬 🕺 🖪 🗡 🗗 🖸	B 🔮 🦉 🖉	🐚 🖓 🍕 😰	2
Active Directory Users and Computers	Users 19 objects			Active Directory Kullanıcıları ve Bilgisayarları	Users 19 nesneler	-	
🗄 🦲 Saved Queries	Name	Туре	Description	🗄 🦲 Kaydedilen Sorgu	Ad	Tür	Açıklama
Grand Controllers Grand Controllers Grand Controllers Grand Controllers Grand Controllers Grand Controllers Grand Controllers Grand Controllers Grand Controllers Grand Controllers	Administrator Cert Publishers DrsAdmins DrsNpdateP Domain Com Domain Com Domain Com Domain Guests Domain Guests Domain Guests Domain Guests Domain Guests Domain Guests Domain Guests Domain Guests Domain Guests Guest Guest Sateklik RAS and IAS Schema Admins Selma SupPoRT_3 TelnetClients	User Security Group Security Group Security Group Security Group Security Group Security Group Security Group Security Group Security Group User Security Group User Security Group User Security Group User User User Security Group	Built-in account for admini Members of this group are DNS Administrators Group DNS clents who are permi Designated administrators All workstations and serve All domain controllers in th All domain guests All domain users Designated administrators Members in this group can Built-in account for guest Group for the Help and Su yönebci Servers in this group can Designated administrators This is a vendor's account Members of this group ha	Boulton Boulton Domain Controllers Domain Controllers Domain Controllers Domain Controllers DereignoSecurityPrincipals Users	Administrator Cert Publishers DrsAdmins DrsAdmins DrsAdmins Draubicketer Domain Admins Domain Contr Domain Contr Domain Guests Domain Users Domain Users Domain Users Domain Users Domain Users Domain Users Domain Users Domain Users Domain Users Domain Users Domain Users Domain Users Domain Users Domain Users Control States RAS and IAS Schema Admins S sUPPORT_38 TehetClients	Kullana Güvenlik Grubu Güvenlik Grubu Güvenlik Grubu Güvenlik Grubu Güvenlik Grubu Güvenlik Grubu Güvenlik Grubu Kullanıa Güvenlik Grubu Kullanıa Güvenlik Grubu Kullanıa Güvenlik Grubu Kullanıa	Bilgiseyarıfeki alanın yön Bu gubun üyeleri Active DNS Yöneticleri örubu DNS istencilerini başla b Etki aların dasi tüm şti Etki aların daki tüm etki ala Al domain yuests Al domain users Kuruluşun belirlenmiş yöne Bu gruptal üyeleri, etki al Bu gruptal üyeleri, etki al Bu gruptal üyeleri, etki al Bu gruptal üyeleri, etki al Bu gruptal üyeleri, etki al Bu gruptal üyeleri etki al Bu gruptal üyeleri bu siste

Resim 1.18: Active Directory kullanıcı ve bilgisayarlar penceresi (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

1.2.2. Active Directory Nesnelerine Verilecek İzinler

Active Directory nesnelerine ağ kaynaklarını verimli ve düzenli kullanabilmeleri için çeşitli izinler belirlenmiştir. **Resim 1.19**'da yeni oluşturulabilecek Active Directory Nesneleri görülmektedir. Her nesnenin bilgisayar kaynaklarına erişim yapabileceği izinler bulunduğu gibi diğer nesnelerin izinlerini düzenlemek veya denetlemek gibi özel yetkileri de bulunmaktadır. Belirlenecek izinler, Active Directory nesnesi üzerinde yapılacak özel bir işlem içindir; bu işlem, söz konusu nesnedeki belirli bir öz niteliği okuma veya yazma erişimiyle ilgili olabilir.

🐗 Active Directory Users and Computers	🐗 Active Directory Kullanıcıları ve Bilgisayarları
Gile Action Yiew Window Help ← →	Qosya Evlem Görünüm Pencere Yardım Markan Yardım
Active Directory Users and Computers Users 19 objects Saved Queries Name Type Delegate Control Find rt Publishers Secure Image: Connect to Domain Controller Sadmins Secure Secure Image: Connect to Domain Functional Level SupdateP Secure Secure Image: Connect to Domain Functional Level Operations Masters Computer Conputer All Tasks Computer Concact Group InetOrgPerson Refresh MSMQ Queue Alia Organizational Ure Printer User User User Secure	e Active Directory Kullanıcları ve Bilgisayarları Users 19 nesneler e Kaydedien Sorgu Ad Tür Açıkla urity Group Bulkin Denetim Temsilcisi Seç Bul Bul Bul e Opmain Cor Denetim Temsilcisi Seç Bul Etki Alanı Bağlan Kullanıcı Bilgisayarı urity Group Opmain Cor Etki Alanı Denetleyicişine Bağlan Etki Alanı İşlev Düzeyi Yükşelt S. Güvenlik Grubu Etki Alanı Etki Alanı Denetleyicişine Bağlan urity Group Uşerşi Uşerşi Etki Alanı Denetleyicişine Bağlan Etki Alanı İşlev Düzeyi Yükşelt S. Güvenlik Grubu Etki alanı İşlev Düzeyi Yükşelt up Up Uşerşi İşlem Yöneticileri Güvenlik Grubu Etki alanı İşlev Düzeyi Yükşelt up Up Up Buradan Yeni Pençere Başıvuru Grup İnit Up Özellikler Yaşısal Birim Yaşısal Birim
Shared Folder	up <u>Y</u> ardim Kullanici up Paulastrukuus Klasär

Resim 1.19: Active Directory nesneleri (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

Active Directory nesneleriyle ilgili izinleri ayarlamadan önce **"Start =>** Administartive Tools => Active Directory Users and Computers" (Başlat => Yönetimsel Araçlar => Active Directory kullanıcı ve bilgisayarları) açıp "View" (Görünüm) menüsünden "Advanced Features" (Gelişmiş Özellikler) seçeneğini tıklamamız gerekmektedir. Bu şekilde Active Directory nesnelerinin izinlerine erişebiliriz.

🍜 Active Directo	ory Users and Computers	ntive Directory 🎸	[,] Kullanıcıları ve Bilgisayarla
🎻 Eile Action	<u>V</u> iew <u>W</u> indow <u>H</u> elp	🎻 Dosya Eylem	<u>G</u> örünüm <u>P</u> encere <u>Y</u> ardım
← → 🖪 [	<u>A</u> dd/Remove Columns	← → 🗈 💽	Sü <u>t</u> un Ekle/Kaldır
Active Directory	Large Icons	K Active Directory K	<u>G</u> eniş Simgeler
E Saved Quer	S <u>m</u> all Icons	🗄 💼 Kaydedilen So	Küçük Sim <u>ge</u> ler
inegephieb.		🖻 🗊 megepmeb.co	Listele
		🕂 🧭 🤯 biltek	• <u>A</u> yrıntı
	Users, Groups, and <u>C</u> omputers as containers	🕂 📄 Builtin	
	Advanced Features	🗄 💼 Computer	Kapsayıcı olarak Kullanıcılar, 🤇
🗄 🗍 Foreign	Raise Domain Functional Level	🗄 🙆 Domain Co	✓ Gelişmiş Ö <u>z</u> ellikler
🗄 🔂 Users	Eilter Options	🕂 💼 ForeignSe	Süzgeç Seçenekle <u>r</u> i
	C <u>u</u> stomize	E-CostAndFo	<u>Ö</u> zelleştir

tetik Properties	isa tetik Özellikleri 🤶 🤶
Environment Sessions Remote control Terminal Services Profile COM+ General Address Account Profile Telephones Organization	Ortam Oturumlar Uzaktan Denetim Terminal Hizmetleri Profili COM Genel Adres Hesap Profil Telefonlar Kuruluş Yayımlanan Sertifikalar Üyelik İçeri Aratken Nesne Güvenli
Group or user names:	<u>G</u> rup ya da kullanici adlari:
Account Operators (MEGEPMER\Account Operators)	Account Operators (MEGEPMEB \Account Operators)
Administrators (MEGEPMEB\Administrators) Authenticated Users Cert Publishers (MEGEPMEB\Cert Publishers) Domain Admins (MEGEPMEB\Domain Admins)	Administrators (MEGEPMEB\Administrators) Authenticated Users Cert Publishers (MEGEPMEB\Cert Publishers) Domain Admins (MEGEPMEB\Comain Admins)
Add <u>R</u> emove Permissions for Account Operators Allow Deny	<u>E</u> kle <u>K</u> aldır Account Operators için izi <u>n</u> ler İzin Ver İzin Verme
Full Control Image: Control Read Image: Control Write Image: Control Create All Child Objects Image: Control Delete All Child Objects Image: Control Allowed to Authenticate Image: Control	Tüm Bağımlı Nesneleri Oluştur Imagimul Nesneleri Sil Tüm Bağımlı Nesneleri Sil Imagimul Nesneleri Sil Farklı Al Imagimul Nesneleri Sil Farklı Al Imagimul Nesneleri Sil Farklı Gönder Imagimul Nesneleri Sil Parolayı Değiştir Imagimul Nesneleri Sil Parolayı Sıfırla Imagimul Nesneleri Sil
For special permissions or for advanced settings, Advanced	Özel izin ya da gelişmiş ayarlar için Gelişmiş'i Gelişmiş tıklatır.
OK Cancel Apply	Tamam İptal Uygula

Resim 1.21: Active Directory penceresinden seçilen bir kullanıcının özellikleri (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Active Directory penceresinden herhangi bir nesneye (örneğin **Resim 1.18'**deki pencereden "isatetik" ismindeki kullanıcıya) sağ tıklayıp "Properties" (Özellikler) dediğimizde **Resim 1.21'**deki kullanıcı özellikleri penceresi açılır. Burada izinlerle ilgili olan sekme "Security" (Güvenlik) sekmesidir. Active Directory altındaki her nesnenin özellikler penceresinde "Security" (Güvenlik) sekmesi bulunur. **Resim 1.21'**deki pencerenin üst kısımından izinlerini görüntülemek istediğimiz nesneyi seçtiğimizde alt kısımda o nesneye ait izinler görüntülenir.

Kullanıcı için standart izinler aşağıdaki gibidir:

- Full Control (Tam Denetim)
- ➢ Read (Oku)
- ➢ Write (Yaz)
- Create All Child Object (Tüm Bağımlı Nesneleri Oluştur)
- Delete All Child Object (Tüm Bağımlı Nesneleri Sil)
- Receive As (Farklı Al)
- Send As (Farklı Gönder)
- Change Password (Parolayı Değiştir)
- Reset Password (Parolayı Sıfırla)
- Allowed to Authenticate (Kimlik doğrulamasına izin ver)
- Read General Information (Genel bilgi oku)
- Write General Information (Genel bilgi yaz)
- Read Public Information (Genel bilgiler oku)
- Write Public Information (Genel bilgiler yaz)
- Read Group Membership (Grup üyeliği oku)
- Write Group Membership (Grup üyeliği yaz)
- Read Accont Restrictions (Hesap kısıtlamaları oku)
- Write Accont Restrictions (Hesap kısıtlamaları yaz)
- Read Personal Information (Kişisel bilgiler oku)
- Write Personal Information (Kişisel bilgiler yaz)
- Read Logon Information (Oturum açma bilgileri oku)
- Write Logon Information (Oturum açma bilgileri yaz)
- Read Phone and Mail Options (Telefon ve posta seçenekleri oku)
- Write Phone and Mail Options (Telefon ve posta seçenekleri yaz)
- Read Remote Access Information (Uzak erişim bilgileri oku)
- Write Read Remote Access Information (Uzak erişim bilgileri yaz)
- Read Web information (Web bilgileri oku)
- Write Web information (Web bilgileri yaz)
- Special Permissions (Özel izinler)

Bu izinleri nesneye vermek istediğimizde "Allow", vermek istemediğimizde ise "Deny" (İzin verme) seçeneğini işaretleriz. İzinler her nesne için değişmektedir. İzinlerle ilgili daha ayrıntılı bir ayarlama istenirse **Resim 1.21'**deki pencerenin "Advanced" (Gelişmiş) seçeneğini tıklayarak **Resim 1.22**'deki gelişmiş güvenlik ayarları penceresini açmamız gerekir. **Resim 1.22**'de (İzinler) sekmesi nesnelerin izinleriyle ilgili durumlarını görüntüler. **Resim 1.23'**deki "Auditing" (Denetimler) sekmesi nesnelerin üzerinde denetim sahibi olanları görüntüler. **Resim 1.24**'deki "Owner" (Sahip) sekmesi belirtilen nesnelerin sahipliğini görüntüler. **Resim 1.24**'deki "Effective Permission" (Etkili İzinler) sekmesi ise daha ayrıntılı ve farklı izinler atamak için kullanılır.

Ivanced Security Settings for	isatetik			? ×	isa tetik için Gelişmiş Güvenlik Aş	yarları			? ×
Permissions Auditing Owner E	ffective Permissions	ect a permission en	try, and then click Edit.		İzinler Denetimler Sahip Etkili Özel izinlerle ilgili daha çok bilgi gör	İzinler mek için bir izin girişi	seçip Düzenle'yi tıkl	atın.	
Permission entries:					İzin girdileri:				
Type Name Alow Domain Admins (ME, Alow Alow SYSTEM Alow SELF Alow SELF Alow SELF Alow SELF Alow SELF Alow SELF Alow SELF Alow SELF	Permission Full Control Full Control Special Change Passw Send As Receive As Receive As	Inherited From (not inherited) (not inherited) (not inherited) (not inherited) (not inherited) (not inherited) (not inherited)	Apply To This object only This object only This object only This object only This object only This object only This object only This object only		Tür Adı Izin Ver Donain Admins (ME Izin Ver SYSTEM Izin Ver Account Operators (Izin Ver SELF Izin Ver SELF Izin Ver SELF Izin Ver SELF Izin Ver SELF	izin Tam Denetim Tam Denetim Tam Denetim Üzel Parolay: Değiştir Farklı Gönder Farklı Al Kişisel Bilgiler O	Devralindiği Yer CDevralinmado (Devralinmado CDevralinmado CDevralinmado CDevralinmado CDevralinmado CDevralinmado	Uygulanacak Yalnız bu nesne Yalnız bu nesne Yalnız bu nesne Yalnız bu nesne Yalnız bu nesne Yalnız bu nesne Yalnız bu nesne Yalnız bu nesne	
Add Edit Allow inheritable permissions I these with entries explicitly de To replace all permission entries w Learn more about access control	. <u>R</u> emove rom the parent to prop. fined here.	agate to this object s, click Default.	and all child objects. In Defat	clude .lt	Ekle Düzenle. Digt nesneden almabili izinlerin tanımlarmış olan gürşleri de ekl Tüm izin girdilerini varsayılan ayarla <u>Erisim denetimi</u> ile ilgili ek bilgi edni	La değiştirmek için V	 bağımlı nesnelere yaş arsayılan'ı tıklatın.	vilmasına izin ver. Burad 	ta açıkça ıllan
		OK	Cancel	Apply			Tamam	iptal	Uygula

Resim 1.22: Gelişmiş güvenlik ayarları; izinler sekmesi (*Win 2003 Eng \varphi Win 2003 Tr*)

Advanced Sec	urity Settings for is	atetik		? ×	isa tetik için (	Gelişmiş Güvenlik /	Ayarları		<u>?</u> ×
Permissions	Auditing Owner Ef	fective Permissions			Izinler Den	etimler Sahip Etki	ili İzinler		
To view mon Auditing entr	e information about spi ries:	ecial auditing entries, sel	ect an auditing entry, a	and then click Edit.	Özel denetir Denetim gird	m girişleriyle ilgili daha dileri:	çok bilgi görmek için bir dı	enetim girişi seçip Düzenle'yi tı	klatin.
Type	Name	Access	Inherited From	Apply To	Tür	Adı	Erisim	Devralındığı Yer	Uvgulanacak
Success Success	Everyone Everyone	Write Property Write Property	DC=megepmeb, DC=megepmeb,	Organizational Unit Organizational Unit	<mark>Başarılı</mark> Başarılı	Everyone Everyone	Yazma Üzeliği Yazma Üzeliği	DC=megepmeb,DC=com DC=megepmeb,DC=com	Yapisal Birim n Yapisal Birim n
Add	. <u>E</u> dit	Eemove	agate to this object an	d all child objects. Include	Ekle.	<u>D</u> üzenk	e <u>K</u> eidar m girişlerinin bu nesneye v	 re tüm bağımlı nesnelere yayılır	nasina izin ver.
Learn more a	n entries explicitly defin about <u>auditing</u> .	ea nere.			Denetleme i	açıkça tanımlanmış olu ile ilgili ek bilgi edinin.	an ginșieli de ekie.		
			OK	Cancel Apply				Tamam İptal	Uygula

Resim 1.23: Denetimler sekmesi (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

dvanced Security Settings for isatetik	isa tetik için Gelişmiş Güvenlik Ayarları
Permissions Auditing Owner Effective Permissions	Izinler Denetimler Sahip Etkili Izinler
You can take or assign ownership of this object if you have the required permissions or privileges.	Gerekli izin ya da ayrıcalığınız varsa, bu nesnenin sahipliğini alabilir ya da atayabilirsiniz.
Current owner of this item:	<u>B</u> u oğenin geçerli sahibi
Administrators (MEGEPMEB\Administrators)	Domain Admins (MEGEPMEB\Domain Admins)
Change owner to:	Yeni sa <u>h</u> ibi:
Name	Ad
Administrator (MEGEPMEB V.Administrator) Administrators (MEGEPMEB V.Administrators) isatetik (MEGEPMEB Visatetik)	Administrator (MEGEPMEBVAdministrator) Administrators (MEGEPMEBVAdministrators) isa tettik (lisatetik@megepmeb.com)
Other Users or Groups	Diğer Kullanıcı ya da Gruplar
Learn more about <u>ownership</u> .	<u>Saholik</u> ile ilgili ek bilgi edinin.
OK Cancel A	ApplyTamamiptalUygula

Resim 1.24: Nesne sahipliği sekmesi (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

vanced Security Settings for isatetik	isa tetik için Gelişmiş Güvenlik Ayarları					
Permissions Auditing Owner Effective Permissions	Izinler Denetimler Sahip Etkili Izinler					
The following list displays the permissions that would be granted to the selected group or user, based solely on the permissions granted directly through group membership.	Aşağıdaki liste, seçili grup ya da kullanıcıya yalnızca grup üyeliğiyle verilen izinlere dayalı olarak verilen izinleri gösterir.					
Group or user name:	<u>G</u> rup ya da kullanici adi:					
isatetik	isa tetik Seç					
Effective permissions:	<u>E</u> tkili izinler.					
Full Control	Tam Denetim					
☑ List Contents	🗹 Liste İçenği 🤤					
Read All Properties	🗹 Tüm Özellikleri Oku					
Write All Properties	🔲 Tüm Üzellikleri Yaz					
Delete	🗆 Sil					
Delete Subtree	Alt Ağacı Sil					
Read Permissions	🗹 Okuma İzinleri					
Modify Permissions	🔲 İzinleri Değiştir					
Modify Owner	🗖 Sahibi Değiştir					
All Validated Writes	🔲 Tüm Doğrulanmış Yazma İşlemleri					
All Extended Rights	🔲 Tüm Genişletilmiş Haklar 👻					
Lean more about <u>how effective permissions are determined</u> .	ium Genspetnimş Haklar I <u>zinlerin etkili biçinde belirlermes</u> i ile ilgili ek bilgi edinin.					
OK Cancel Apply	Tamam iptal Lygula					

Resim 1.25: Etkili izinler sekmesi (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

Tam Denetim	Görünen Ad Oku
Liste İçeriği	Görünen Ad Yaz
Tüm Özellikleri Oku	İkinci Ad Oku
Tüm Özellikleri Yaz	İkinci Ad Yaz
Sil	İlk Ad Oku
Alt Ağacı Sil	İlk Ad Yaz
Okuma izinleri	IP Telefon Numarası Oku
İzinleri Değistir	IP Telefon Numarası Yaz
Sahibi Değistir	İs Ünvanı Oku
Tüm Doğrulanmıs Yazma İslemleri	İs Ünvanı Yaz
Tüm Genisletilmis Haklar	Name Oku
Tüm Bağımlı Nesneleri Olustur	Name Yaz
Tüm Bağımlı Nesneleri Sil	Notlar Oku
Farklı Al	Notlar Yaz
Farklı Gönder	Oturum Acma Adi Oku
Parolavi Değiştir	Oturum Acma Adi Yaz
Parolayı Sıfırla	Oturum Acma İs İstasvonları Oku
Kimlik Doğrulamasına İzin Verilen	Oturum Acma İş İstasyonları Yaz
Genel Bilgi Oku	Posta Kodu Oku
Genel Bilgi Yaz	Posta Kodu Yaz
Genel Bilgiler Oku	Posta Kutusu Oku
Genel Bilgiler Yaz	Posta Kutusu Yaz
Grup Üveliği Oku	Sokak Adresi Oku
Grup Üveliği Yaz	Sokak Adresi Yaz
Hesap Kısıtlamaları Oku	Sirket Oku
Hesap Kısıtlamaları Yaz	Sirket Yaz
Kisisel Bilgiler Oku	Tanım Oku
Kisisel Bilgiler Yaz	Tanım Yaz
Oturum Acma Bilgileri Oku	Telefon Numarası Oku
Oturum Acma Bilgileri Yaz	Telefon Numarası Yaz
Telefon ve Posta Secenekleri Oku	Uluslararası ISDN Numarası Oku
Telefon ve Posta Secenekleri Yaz	Uluslararası ISDN Numarası Yaz
Uzak Erisim Bilgileri Oku	Unvan Oku
Uzak Erisim Bilgileri Yaz	Unvan Yaz
Web Bilgileri Oku	Üyesi olunan gruplar Oku
Web Bilgileri Yaz	Üyesi olunan gruplar Yaz
Acıklama Oku	Web Savfası Adresi Oku
Açıklama Yaz	Web Sayfası Adresi Yaz
Adı Oku	Yardımcı Oku
Adı Yaz	Yardımcı Yaz
Ev Telefonu Oku	Yönetici Oku
Ev Telefonu Yaz	Yönetici Yaz
Faks Numarası Oku	
Faks Numarası Yaz	

Γ

Tablo 1.1: Etkili izinler sekmesinde bulunan farklı izinlerin listesi

Bir kullanıcı, bilgisayar, grup veya diğer bir nesnenin sahip olduğu bütün izinleri görüntülemek için **Resim 1.2.25'**deki Etkili izinler sekmesinden "Select" (Seç) butonunu tıklayarak **Resim 1.2.26'**daki pencereyi açmamız gerekir.

Select User, Computer, or Group	<u>?×</u>	Kullanıcı, Bilgisayar veya Grup seçin	<u>?×</u>
Select this object type:		Bu nesnenin türünü seçin:	
User, Group, or Built-in security principal	Object Types	Kullanıcı, Grup ya da Yerleşik güvenlik ilkesi	<u>N</u> esne Türleri
Erom this location:		Bu konumdan:	
megepmeb.com	Locations	megepmeb.com	Konumlar
Enter the object name to select (<u>examples</u>):		<u>S</u> eçilecek nesne adını girin <u>(örnek)</u> :	
isa tetik (isatetik@megepmeb.com)	<u>Check Names</u>	isa tetik (isatetik@megepmeb.com)	<u>A</u> dlari Denetle
Advanced	OK Cancel	Gelişmiş	Tamam iptal

Resim 1.2.26: Etkili izinleri görüntülenecek kullanıcı seçimi (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Etkili izinleri görüntülenecek kullanıcı seçimini gerçekleştirmemizi sağlayan **Resim 1.26**'daki pencereden "Check Names" (Adları Denetle) butonunu tıklayarak **Resim 1.27**'deki pencereyi açmamız gerekir. **Resim 1.27**'deki pencereden "Find Now" (Şimdi Bul) butonunu tıkladığımızda Active Directory içerisindeki nesne isimlerini bulur. **Resim 1.2.27**'deki listeden bir nesne ismi seçerek "OK" (Tamam) butonuna bastığımızda **Resim 1.2.24**'te olduğu gibi seçilen nesnenin (kullanıcı, bilgisayar, grup veya diğer bir nesne) izinlerini görüntülemiş oluruz. Active Directory içerisindeki nesnelerle ilgili etkili izinlerin bir kısmı **Tablo 1.1**'de verilmiştir. **Resim 1.2.24**'te görüntülenen izinler sadece bilgi amaçlıdır. Değiştirilme imkânı yoktur.

Select User, Com	puter, or Group			<u>?</u> ×	Kullanıcı, Bilgisay	ar veya Grup seç	in		<u>? ×</u>
Select this object	ype:				<u>B</u> u nesnenin türür	iü seçin:			
User, Group, or B	uilt-in security principa	al	1	Object Types	Kullanıcı, Grup ya	ı da Yerleşik güvenlik	< ilkesi		Nesne <u>T</u> ürleri
From this location:					Bu konu <u>m</u> dan:				
megepmeb.com				Locations	megepmeb.com			1	Konumlar
Common Queries					Ortak Sorgular				
Name:	Starts with 💌			<u>C</u> olumns	Adi: Ba	şlar 🔻			<u>S</u> ütunlar
Description	Starts with 💌			Find Now	Açıklama: Ba	şlar 🗾			Şimdi B <u>u</u> l
Disabled at	counts			Stop	Devre dist	hesaplar			Durdur
Non expirin	g password				🗖 Sür <u>e</u> siz par	ola			
D ays since last	logon:	(			Sgn oturumdar	n beri geçen sûre (gi	in):		
Search regulter			OK	Cancel				Tama	m iptal
Name (BDN)	F-Mail Address	Description	In Folder		Ad (BDN)	E-Posta Adresi	Tanım	Klasor	
2 ENTERPRIS	E mai ridaloto	Development	in clubr		CENTERPRIS	2100011000	r sanan	100001	
🐮 Everyone					ช Everyone				
🕼 Group Policy		Members in this	megepmeb.com	3	Group Policy		Bu gruptaki üyel	megepmeb.com	
🌆 Guest		Built-in account f	megepmeb.com		🌆 Guest		Bilgisayara/etki	megepmeb.com	-
🚮 Guests			megepmeb.com	a	🚮 Guests			megepmeb.com	
HelpServices		Group for the He	megepmeb.com		HelpServices		Yardım ve Deste	megepmeb.com	
🕼 Incoming Fore	1		megepmeb.com	ŭ -	1 Incoming Fore			megepmeb.com	
1 INTERACTIVE					1 INTERACTIVE				
🖸 isatetik		yönetici	megepmeb.com		🖸 isa tetik			megepmeb.com	
5 krbtgt		Key Distribution	megepmeb.com		5 krbtgt		Anahtar Dağıtım	megepmeb.com	
1 LOCAL SERV				-	1 LOCAL SERV				-1
ta ver onv	a.			<u> </u>	the service service				<u> </u>

Resim 1.27: Etkili izinleri görüntülenecek kullanıcı listesi (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr) Active Directory içerisindeki bir kullanıcının izinlerini belirlemenin yanında kullanıcı hesabıyla ilgili ayarlamaları da vardır. **"Start => Administartive Tools => Active Directory Users and Computers"** (Başlat => Yönetimsel Araçlar => Active Directory kullanıcı ve bilgisayarları) açıp kullanıcı hesabıyla ilgili ayarlamalar yapacağımız kişiyi seçerek sağ tıklayıp "Properties" (Özellikler) dediğimizde **Resim 1.28'**deki kullanıcı özellikleri penceresini açalım. **Resim 1.28'**deki hesap seçenekleri aşağıdaki gibidir:

- User must Change password at next logon (Kullanıcı bir sonraki oturumda parola değiştirmeli)
- User cannot Change password (Kullanıcı parolayı değiştiremez)
- Password never expires (Parola her zaman geçerli olsun)
- Store password using reservible encryption (Parolayı ters şifreleme kullanarak sakla)
- Account is disabled (Hesap devre dışı)
- Smart card is required for interactive logon (Etkileşimli oturum açma için akıllı kart gereklidir)
- Account is trusted for delegation (Hesap, temsilci seçme için güvenilir)
- Account is sensitive and cannot be delegated (Hesap duyarlıdır ve devredilemez)
- Use DES encryption types for this account (Bu hesap için DES şifreleme türleri kullan)
- Do not require Kerberos preauthentication (Kerberos önceden kimlik doğrulama gerekmiyor)

tetik Properties	?× isa	tetik Özellikleri				?
Published Certificates Member Of Dial-in Object	Security (	)rtam Oturumlar I	Jzaktan Dene	etim Terminal	Hizmetleri Pro	fili COM
Environment Sessions Remote control Terminal Services Pr	ofile COM+	Yayımlanan Sertifikalar	Oyelik	İçeri Ararken	Nesne	Güvenli
General Address Account Profile Telephones (	Jrganization	Genel Adres	Hesap	Profil	Telefonlar	Kuruluş
User logon name:		<u>K</u> ullanıcı oturum açma	adı:			
	•	isatetik		@megepme	b.com	*
User logon name (pre- <u>W</u> indows 2000):		Kullanıcı oturum açma	adı (Windows	: 2000 öncesi):		
MEGEPMEB\ isatetik		MEGEPMEB\		isatetik		
Logon Hours Log On <u>I</u> o		<u>©</u> turum Açma Saatler □ H <u>e</u> sap kilitli <u>H</u> esap seçenekleri:	Oturum.	Açma Alanı		
User must change password at next logon	<u> </u>	Kullanıcı bir son	aki oturumda	parola değistirm	eli	
User cannot change password		Kullanici parolav	ı değistiremez			
Password never expires		Parola her zama	n aecerli olsur	n		
Store password using reversible encryption		Parolavi ters sifr	eleme kullanar	ak sakla		
C Account is disabled		Hesap devre dis	4			
Smart card is required for interactive logon		🔲 🗖 Etkileşimli oturur	n açma için ak	kıllı kart gereklidi	ir.	
Account is trusted for delegation		🗌 🗌 Hesap, temsilci	seçme için gü	venilir		
F Account is sensitive and cannot be delegated		🗖 Hesap duyarlıdır	ve devredilen	nez		
Use DES encryption types for this account		🔲 🗖 Bu hesap için D	ES şifreleme ti	ürleri kullan		
T Do not require Kerberos preauthentication	Ξ	🗌 🕅 Kerberos önced	en kimlik doğr	ulama gerekmiy	or	-
Account expires		- Hesap süresi bitimi -				
C Never		C Hiçbir z <u>a</u> man				
End of: 25 Kasım 2007 Pazar	-	• Bitiş tarihi:	28 Temmuz 2	007 Cumartesi		-
						id in
			12	Ľ.		0000 000
			la	mam	Iptal	Uygula

Resim 1.28: Kullanıcı hesabı ayarları (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

Kullanıcı hesaplarıyla ilgili diğer izinlerde "Logon Hours" (Oturum açma saatleri)'tur. **Resim 1.29'**da kullanıcının hangi gün ve saatlerde sisteme giriş yapacağı düzenlenebilmektedir. Ayrıca **Resim 1.28'**de "Log on to" (Oturum açma alanı) butonu tıklandığında **Resim 1.29'**deki kullanıcının hangi bilgisayarlarda oturum açabileceğini belirleyen pencere açılır. **Resim 1.28'**de "Account expires" (Hesap bitim süresi) bölümü ise kullanıcı hesabının geçerlilik süresini belirlemek için kullanılır.

.....

.....

2002 7

. .....

.ogon Workstations	Oturum Açma İş İstasyonları
This feature requires the NetBIOS protocol. In Computer name, type the pre-Windows 2000 computer name. This user can log on to: C All computers C The following computers C Computer name: Lab_02 Lab_01 Edit Remove	Bu özellik NetBIOS protokolü gerektirir. Bilgisayar Adı'nın altındaki boşluğa Windows 2000 öncesi bilgisayar adını yazın. Bu kullanıc:
OKCancel	Tamamiptal

Resim 1.30: Kullanıcı hesabı oturum açma alanı (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

1.3. Organizasyon Birim Yetkilendirmesi

Belirli Active Directory nesnelerinin, oluşturulacak organizasyon birimi yönetimine verilmesi ve bu organizasyon biriminin başına bir yönetici yetkilendirilmesi, yönetimin paylaştırılması ve denetimin kolaylaştırılması açısından yararlı olacaktır. Bu gibi işlemlerde önce bir organizasyon birimi oluşturmak, sonra organizasyon biriminin kontrol edeceği nesneleri belirlemek, en son olarak da organizasyonun biriminin başına yönetici veya değişik yetkilere sahip yöneticiler tayin etmek gerekir.

🐗 Active Directory Users and Computers				🎻 Active Directory Kullanıcıları ve Bilgisayarları										
ø	Eile	Action View Window Help	p			3	<u>D</u> osya	Eylem	G	örünüm <u>P</u> encere	<u>Y</u> ardım			
(	$\Rightarrow$	🗈 📧 🐰 💼 🗙 😭	🕼 🗟 😫	2 💯	۲ 📩	4	$\rightarrow$	E	1 %	. 💼 🛛 🗙 😭 🛃	) 🗟 🔮 🎽	2 👸	🛚 🚵 🖓 🍕 📷	
Ø	Active	Directory Users and Computers	Users 19 obj	ects		3	Active	Directory	Kulla	nıcıları ve Bilgisayarla	ri Users 19 ne	snele	er	
÷	📄 Sa	aved Queries	Name	Туре		÷	- 🛄 Kay	ydedilen S	orgu		Ad		Tür	Açıklar
	۹.	Delegate Control	Iministrat	or User		E.	🖓 me	gepmeb.c LBuiltip	ore	Denetim Temsilcisi S	iec		Kullanıcı	Bilgisa
L .		Find	rt Publish	iers Secur	rity Grou	L .	÷	Compute	rs	– Bul		rs	Güvenlik Grubu	Bu gru
		Connect to Domain	IsAdmins	Secur	rity Grou	L .		Domain C	0	Etki <u>A</u> lanına Bağlanı			Güvenlik Grubu	DNS Y
	÷.	Connect to Domain Controller	. isUpdatei	P Secur	rity Grou	L .	÷	ForeignS	ec	Etki Alanı Denetleyi	ci <u>s</u> ine Bağlan	. ···	Güvenlik Grubu	DNS is
	1	Raise Domain Functional Level.	main Adr	nins Secur	rity Grou	L .	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	Users		Etki Alanı İşlev Düzi	eyi Yü <u>k</u> selt	hs	Güvenlik Grubu	Etki al
	1	Operations Masters	main Cor	n Secur	rity Grou	L .				İşle <u>m</u> Yöneticileri		- h	. Güvenlik Grubu	Etki al
		New	Comp	tor Cana	»	L .			E	Vani		-t	. Güvenlik Gruhu Bilgiçəyər	Etki a
	- 1	<u>N</u> ew	Contra	-F	L L	L .				Tüm Görevler			Bacyuru	[
		All Tasks	F Conta		l l	L .			_			_	Grup	[
		New Window from Here	InetO	Dercon	L L	L .				Buradan Yeni Pen <u>c</u> e	ere		InetOraPerson	Ì
		Refresh	MSMQ	Queue Alia	as U					Y <u>e</u> nile			MSMQ Kuyruk Diğer A	Adi j
		B	Organ	izational Ur	nit					Özellikler			Yapısal Birim	
		Properties	Printer	,	, i	L .			_	020million		-	Yazıcı	
		Help	User							<u>Y</u> ardım			Kullanıcı	
			Share	d Folder					_		Schema Ad	In	Paylaştırılmış Klasör	
			743-								III 🕶		12. JI.=	

Resim 1.31: Organizasyon biriminin oluşturulması (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

Bu bölümde, organizasyon birimin nasıl oluşturulacağı ve içerisine nasıl nesne ekleneceği anlatılacaktır. Organizasyon biriminin başına bir yönetici yetkilendirme ve yetkilerin belirlenmesi işlemi bir sonraki modülde ayrıntılı olarak incelenecektir.

Organizasyon birimi oluşturmak için **Resim 1.31'**de olduğu gibi etki alanına sağ tıklatıp "Organizational Unit" (Yapısal birim) seçeneğini seçip açarız. **Resim 1.31'**deki pencereye oluşturulacak organizasyon birimimin ismini yazıp "OK" (Tamam) butonuna bastığımızda organizasyon birimi kurulmuş olur.

New Object	- Organizational Unit	Yeni Nesne	- Yapısal Birim		×
3	Create in: megepmeb.com/	3	Oluşturma megepmeb.com/ Yeri:		
Name:		<u>A</u> dı:			24
biltek	(	biltek			
	OK. Cancel	1		Tamam İpta	al

Resim 1.32: Oluşturulması organizasyon birimine isim verilmesi (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Resim 1.33: Oluşturulmuş organizasyon birimi içinde yeni nesne oluşturulması (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Resim 1.33'de olduğu gibi oluşturulmuş organizasyon birimine sağ tıkladığımızda istersek organizasyon birimi içerisine yeni bilgisayar, grup, kullanıcı gibi Active Directory nesneleri oluşturabiliriz. İstersek mevcut Active Directory nesnelerini, oluşturduğumuz organizasyon birimi içerisine sürükle-bırak yöntemiyle organizasyon birimi yönetimine bırakılabiliriz.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
"TeknikBilgisayar.com" isminde yeni bir etki alanı oluşturunuz, altına "Teknik" ve "Muhasebe" isminde organizasyon birimi oluşturunuz.	Etki alanı ve organizasyon birimi isimlerine dikkat ediniz.
Oluşturacağımız "Muhasebe" isimli organizasyon birimi içerisine "Ahmet" isimli kullanıcı oluşturup kullanıcıya sadece "Full Control", Read, Write izinlerini veriniz	Organizasyon birimi ve kullanıcı isimlerine, kullanıcıya verilecek izinlerin neler olduğuna dikkat ediniz.
 Oluşturacağımız "Teknik" isimli organizasyon birimi içerisine "Hasan" isimli kullanıcı oluşturup kullanıcının oturum açma saatlerini hafta içi 9.00- 18.00 arası, hesap süresi bitimini 28.10.2009 olacak şekilde ve sadece M_01 bilgisayarında oturum açabilecek şekilde ayarlayınız. 	Organizasyon birimi ve kullanıcı isimlerine, kullanıcıya verilecek izinlerin neler olduğuna dikkat ediniz.
Öncelikle "Muhasebe" isimli organizasyon birimini "Teknik" isimli organizasyon birimi içerisine taşıyınız	Organizasyon birimi ve kullanıcı isimlerine dikkat ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

Aşağıdaki soruların doğru seçeneklerini işaretleyiniz.

1. Active Directory nesneleri hakkında verilerin tutulduğu, değişikliklerin otomatik olarak güncellendiği yapı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Aktif Rehber BirimiB) Organizasyon Birimi C) Etki AlanıD) Aktif Rehber ŞemalarıE) Domain Controller

- 2. "Sirketim.com" isimli etki alanında bulunan "Pazarlama" Organizasyon birimi içerisindeki "Lab_01" isimli bilgisayarın tanımlama bilgisi aşağıdakilerden hangisidir?
  - A) DC="Lab_01" OU="Pazarlama" CN="sirketim.com"
    B) CN="Lab_01" DC="Pazarlama" OU="sirketim.com"
    C) CN="Lab_01" OU="Pazarlama" DC="sirketim" DC="com"
    D) OU="Lab_01" CN="Pazarlama" DC="sirketim.com
    E) DC="Lab_01" OU="Pazarlama" CN="sirketim" CN="com"
- 3. Active Directory kurulumunu gerçekleştiren komut aşağıdakilerden hangisidir?

A) dcpromo B) adirectory C) ADsetup D) ARsetup E) directorysetup

4. Aşağıdakilerden hangisi Etki alanı altında oluşturulabilecek yeni Active Directory nesnelerinden <u>değildir?</u>

A) Yazıcı B) Bilgisayar C) Grup D) Kullanıcı E) Farklı bir etki alanı

5. Aşağıdakilerden hangisi kullanıcı hesabı yetkilerinin belirlendiği özellikler sekmesidir?

A) General B) Security C) Sessions D) Account E) Profile

6. Aşağıdakilerden hangisi kullanıcı hesabı yetkilerinden <u>olamaz?</u>

A) Full control B) Send As C) Change Password D) Account read E) Write

- 7. Aşağıdakilerden hangisi kullanıcı parolasını sıfırlayan standart izinlerdendir?
  - A) Reset Password B) Delete Password C) Change Password
  - **D**) Read Password **E**) Write Password

8. Aşağıdakilerden hangisi kullanıcı hesabının, oturum açma saatlerinin, oturum açma alanının ve hesap süresi bitiminin belirlendiği özellikler sekmesidir?

A) Permissions B) Security C) Sessions D) Profile E) Account

9. Aşağıdakilerden hangisi kullanıcı hesabını devre dışı bırakan hesap seçeneklerinden biridir?

A) Account is sensitive B) Account is trusted C) Account is deleted

D) Account is disabled **E**) Account is reservible

10. Aşağıdakilerden hangisi organizasyon birimi içerisine taşınabilecek bir Active Directory nesnesi <u>değildir?</u>

A) Printer B) User C) Delegation D) Group E) Computer

DEĞERLENDİRME

Objektif testteki cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları, faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Grup Politikası İşlemini gerçekleştirebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Srup Politikalarının ne anlama geldiğini ve nasıl uygulandığını araştırınız.
- Grup Politikalarının Etki alanlarına nasıl uygulandığını araştırınız.
- Srup Politikalarının Organizasyon birimlerine nasıl uygulandığını araştırınız.

2. GRUP POLİTİKASI İŞLEMİNİ GERÇEKLEŞTİRME

2.1. GPO'ların Uygulaması

Grup politikaları Active Directory içerisindeki kullanıcı ve bilgisayarları merkezî bir yönetim sağlayarak program kulumu ve ayarlarını otomatikleştiren bir yönetim biçimidir. Grup politikalarını kullanabileceğimiz bilgisayarlar da kurulu işletim sistemi windows 2000 üzeri olması gerekir. Grup politikalarının bize sağlayacağı yararları aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

- Kullanıcı hesaplarıyla ilgili denetim ve güvenlik ayarlarını yapılandırır.
- Kullanıcıların ihtiyaç duyacağı gerekli program ve ayarlamaların merkezî olarak yapılandırılmasına yardımcı olur.
- 🗲 Kullanıcıların başlat menüsü ve masaüstü seçeneklerini yapılandırır.
- Bilgisayar yazılımlarının gerekli güncelleştirmelerini ve kurulumlarını otomatik olarak gerçekleştirir.
- Sorganizasyon birimlerindeki gerekli yönetim ve güvenlik ayarlarını yapılandırır.

Güncel sunucu işletim sistemlerinde yerel bir grup politikası bulunmaktadır. Yerel bilgisayardaki bu grup politikalarını yönetmek için öncelikle yüklemek gereklidir. Grup politikasını yüklemek için "Start => Run" (Başlat => Çalıştır) bölümüne "MMC" yazılıp "OK" (Tamam) butonuna tıkladığımızda Resim 2.1'deki "Microsoft Management Consol" (Microsoft Yönetim Konsolu) karşımıza gelir. Yönetim Konsolundaki "File=>Add/Remove Snap-in" (Dosya=>Ek Bileşen Ekle/Kaldır) seçeneğiyle Resim 2.2'deki Bileşen Ekle/Kaldır pencere karşımıza gelir.

🚡 Console1					🚡 Konsol1					
Eile	<u>A</u> ction	⊻iew	Fav <u>o</u> rites	<u>W</u> indow	He	<u>D</u> osya	<u>E</u> ylem	<u>G</u> örünüm	<u>S</u> ik Kullanilanla	ar <u>P</u> enc
<u>N</u> e Or <u>S</u> a Sa	w ien ve ve <u>A</u> s			Ctrl+N Ctrl+O Ctrl+S		<u>Y</u> eni <u>A</u> ç <u>K</u> aydı <u>F</u> arklı	et Kaydet		0 0 0	trl+N trl+O trl+S
Ad	Add/Remove Snap-in Ctrl+M			Ek Bileşen <u>E</u> kle/Kaldır Ctrl+M <u>S</u> eçenekler						
1 [2 [3 [	Options <u>1</u> D:\WINDOWS\system32\dsa.msc <u>2</u> D:\WINDOWS\\compmgmt.msc <u>3</u> D:\WINDOWS\\devmgmt.msc			<u>1</u> E:\WINDOWS\System32\dsa.msc <u>2</u> E:\WINDOWS\\services.msc <u>3</u> E:\WINDOWS\system32\dcpol.msc <u>4</u> E:\WINDOWS\system32\domain.msc						
Exit			Çıkış							

Resim 2.1: Microsoft Yönetim Konsolu (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

Add/Remove Snap-in	Ek Bileşen Ekle/Kaldır
Standalone Extensions Use this page to add or remove a standalone Snap-in from the console. Snap-ins added to: Console Root	Tek Başına Ek Bileşen Uzantılar Tek başına ek bileşeni konsoldan kaldırmak/eklemek için burayı kullanın. Ek bileşenlerin eklenme yeri: 🔄 Konsol Kökü 🖃 💼
Description	- Açıklama
Add <u>Bemove</u> <u>About</u> OK Cancel	<u>Ekle</u> <u>K</u> aldr <u>H</u> akkında Tamam iptal

Resim 2.2: Bileşen Ekle/Kaldır Penceresi (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Resim 2.2'deki Ek bileşen Ekle/Kaldır Pencerede "Add" (Ekle) butonuna tıklandığımızda yüklenecek standart bileşenlerin bulunduğu Resim 2.3'teki pencere karşımıza gelir. Ek bileşen Ekle/Kaldır Penceresinden "Group Policy Object Editör" (Grup İlke Nesne Düzenleyicisi) bileşenini seçip "Add" (Ekle) butonuna tıkladığımızda Resim 2.4'teki grup politikası kurulacak bilgisayarın seçildiği grup ilkesi sihirbazı açılır. Aksi belirtilmediği sürece grup politikasını yerel bilgisayara kurar. İstenirse grup politikası etki alanı içerisindeki farklı bir bilgisayara da kurulabilir. Grup politikası kurulacak bilgisayarın seçimi yapıldıktan sonra "Finish" (Son) butonuna tıklandığımızda yükleme

işlemi tamamlanmış ve **Resim 2.5'**teki yüklenen grup politikasının yüklendiği konsol penceresi açılmış olur.

dd Standalone Snap-in		Tek Başına Ek Bileşen Ekle 🔹 🤶 🗙 Kullanılabilir Tek Başına Ek Bileşenler:		
Available Standalone Snap-ins:				
Snap-in	Vendor		Ek bileşen	Sağlayan 🔺
Computer Management Device Manager Disk Defragmenter Disk Management Disk Management Distributed File System DNS Event Viewer Folder Group Policy Object Editor	Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corp. Executi Microsoft and VERITAS Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation		DNS Grup İlke Nesne Düzenleyicisi Güvenlik Şablonları Güvenlik Yapılandırma ve Çözümlemesi Hizmetler Internet Kimlik Doğrulama Hizmeti (IAS) IP Güvenliği İlkeleri Yönetimi IP Güvenlik Monitörü Kablosuz Monitör	Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation
Indexing Service Description This snap-in allows you to edit Group P to a Site, Domain, or Organizational Un on a computer.	Microsoft Corporation, I olicy Objects which can be link it in the Active Directory or store <u>Add</u>	ed ed	Açıklama Bu ek bileşen, Active Directory'deki bir Site, Et Birimine bağlantısı yapılabilen veya bir bilgisaya Nesneleri'ni düzenleme izni verir.	ki Alanı veya Kuruluş ida saklanabilen Grup İlke <u>Ekle K</u> apat

Resim 2.3: Eklenecek standart bileşenler (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

Select Group Policy Object	×	Grup İlke Nesnesi Seç	×
Welcome to the Group Policy Wiza	rd	Grup İlkesi Sihirbazı'na Hoş Geldiniz	Ē
	Group Policy Objects can be stored in the Active Directory or on a local computer. Use the Browse button to select a Group Policy Object: Group Policy Object: Local Computer 		rup İlke Nesneleri, Active Directory veya yerel bir İğrayarda saklanabilir. Iir Grup İlke Nesnesi seçmek için Gözat düğmesini uların. rup İlke Nesnesi ferel Bilgisayar Gözat Gözat Komut satırından başlatıldığında, Grup Nesi Ek Bileşeni çin odağın değiştirilmesine izin ver. Bu, yalnızca konsolu kaydettiğinizde uygularır.
	Cancel		K Geri Son iptal

Resim 2.4: Grup politikası kurulacak bilgisayarın seçimi (W 2003 Eng 🗇 W 2003 Tr)

Resim 2.5: Temsilci için atanacak özel görevler (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Grup Politikalarını Etki Alanı içerisindeki farklı bir bilgisayara yüklemek istiyorsak Resim 2.4'deki Pencerede "Browse" (Gözat) butonuna bastığımızda Resim 2.6'daki "Grup ilke nesnesi tara" penceresi açılır. "Grup ilke nesnesi tara" penceresinde "Computers" (Bilgisayarlar) sekmesini açarak "Another computer" (Başka bilgisayar) seçeneği yanındaki "Browse" (Gözat) butonuna bastığımızda Resim 2.7'deki grup politikası yüklenecek bilgisayar seçimi penceresi karşımıza gelir. Resim 2.7'deki pencereden "Advanced" (Gelişmiş) butonuna bastığımızda Resim 2.8'deki Grup politikaları yüklenecek bilgisayarı aramamıza yardımcı olacak pencere açılır. Resim 2.1.8'deki bu pencereden "Find Now" (Şimdi Bul) dediğimizde Etki alanı içerisindeki tüm bilgisayarlar listelenir. Listelenen bilgisayardan birini seçerek "OK" (Tamam) butonuna bastıktan sonra yükleme işlemine başlanmış olur.

Browse for a Group Policy Object	<u>? ×</u>	Grup İlke Nesnesini Tara	<u>? ×</u>
Domains/OUs Sites Computers All C This computer	<u>B</u> rowse	Etki Alanlan/OU'lar Siteler Bilgisayarlar Tümü C Bu bilgisayar C Başka bilgisayar: Gögat	
	OK Cancel	Tamam	İptal

Resim 2.6: Grup ilke nesnesi bilgisayarlar sekmesi (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

rowse for a Group Policy Object	<u>? ×</u>	Grup İlke Nesnesini Tara	<u>? ×</u>
Domains/OUs Sites Computers All		Etki Alanları/OU'lar Siteler Bilgisayarlar Tümü	
Select Computer	?×	Bilgisayar Seçin	<u>?</u> ×
<u>S</u> elect this object type:		By nesnenin türünü seçin:	
Computer	Object Types	Bilgisayar	Nesne Türleri
Erom this location:		Bu konumdan:	
Entire Directory	Locations	Tüm Dizin	Konumlar
Enter the object name to select (<u>examples</u>):		<u>S</u> eçilecek nesne adını girin (<u>örnek</u>):	
1	Dheck Names		<u>A</u> dlan Denetle
Advanced	K Cancel	Geliş <u>m</u> iş	Tamam İptal
		<u></u>	

Resim 2.7: GPO yüklenecek bilgisayar seçimi (W 2003 Eng ⇔ W 2003 Tr)

Select Computer	<u>? ×</u>	Bilgisayar Seçin	<u>?×</u>
Select this object type:		<u>B</u> u nesnenin türünü seçin:	
Computer	Object Types	Bilgisayar	Nesne <u>T</u> ürleri
Erom this location:		Bu konu <u>m</u> dan:	
Entire Directory	Locations	Tum Dizin	Konumlar
Common Queries		Ortak Sorgular	
Name: Starts with 💌	<u>C</u> olumns	Adı: Başlar 💌	<u>S</u> ütunlar
Description: Starts with 💌	Find Now	Açıklama: Başlar	Şimdi B <u>u</u> l
Disabled accounts	Stop	🗖 Devre dışı hesaplar	Durdur
Non expiring password		🗖 Siirgsiz-parola	
Days since last logon		Sgn oturumdan beri geçen süre (gün)	
		d	
Search results:	K Cancel	Arama sonuçlar:	Tamam İptal
Name (RDN) In Folder		Ad (RDN) Klasör	
megepmen.com		W20031H megepmeb.com	

Resim 2.8: GPO yüklenecek bilgisayarın aranması (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

2.2. Etki Alanı İçerisindeki GPO'ların Uygulaması

Etki alanı içerisindeki kullanıcı ve bilgisayarlar için varsayılan Grup Politikalarını düzenleyebilir veya her biri farklı işlevleri gerçekleştirebilecek yeni Grup Politikaları oluşturabiliriz. Etki alanı içerisindeki Grup Politikalarını düzenlemek için **"Start => Administartive Tools => Active Directory Users and Computers"** (Başlat => Yönetimsel Araçlar => Active Directory kullanıcı ve Bilgisayarları) seçeneğine tıklayıp **Resim 2.9**'daki karşımıza gelen pencerenin Etki alanına (Bizim Etki Alanı: **megepmeb.com**) sağ tıklayıp "Properties" (Özellikler) seçmemiz ve özellikler penceresini açmamız gerekir.

Resim 2.9: Etki Alanı Özellikler Penceresinin açılması (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

ieneral Manag	jed By Object ! rent Group Policy !	Security Group Po Object Links for me	licy gepmeb		Genel Yöneten	Nesne Güve pmeb için Geçe	enlik Grup ilkes erli Grup ilke Nes	si snesi Bağlantıla	n
Group Policy (S Default Do New Grou	Dbject Links omain Policy p Policy Object	No	Override Dis	abled	Grup İlke Nesne S Default Dom Yeni Grup İlk	isi Bağlantıları ain Policy .e Nesnesi	, T	Uzerine Y	Devre
Group Policy Ol This list obtaine	bjects higher in the d from: w2003se.rr A <u>d</u> d	s list have the highest negepmeb.com <u>E</u> dit	st priority. Up		Listede yukarıda o Bu listenin alındığı Ye <u>n</u> i	olan Grup İlkesi yer: W2003Tr. <u>E</u> kle	Nesnelerien yü megepmeb.com D <u>ü</u> zenle	iksek önceliğe :	sahiptir.
New		and the second s	62		C 11	C1			Yukan
<u>N</u> ew Options	Delete	Properties	Doy	yn:	Seçenekjer	<u>5</u> II	Uzellikler		Yukarı Aşağı

Resim 2.10: Özellikler Penceresi Grup ilkesi sekmesi (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

Resim 2.10'daki etki alanı özellikler penceresinin grup ilkesi sekmesinde "megepmeb.com" etki alanı için tanımlanmış grup ilkeleri görülmektedir. Yeni bir GPO oluşturmak için "New" (Yeni) butonuna basmamız gereklidir. Şu anda yüklü olarak "Default Domain Policy" (varsayılan etki alanı politikası) görülmektedir. Yeni GPO yüklemek için "Add" (Ekle) butonuna basmamız ve **Resim 2.11'**deki pencereyi açmamız gerekir. **Resim 2.11'**deki GPO nesne bağlantısı "ekle" penceresinde üç farklı sekme bulunmaktadır. "Domain/OUs" (Etki Alanı/OU'lar) sekmesinde mevcut Etki alanı, Organizasyon birimi ve bunlar için tanımlanmış GPO'lar bulunmaktadır. "Sites" (Siteler) sekmesinde ileriki etkinliklerde öğreneceğiniz site alanlarını ve bunlar için yüklü "All" (Tümü) sekmesinde sistemde yüklü tüm GPO'ları göstermektedir. Bu sekmelerdeki GPO'lardan herhangi birini seçip ekleme işlemini gerçekleştirebiliriz.

Resim 2.11: GPO sekmesi Add butonu (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Add a Group Policy Object Link	? ×	Grup İlke Nesnesi Bağlantısı Ekle	<u>?</u> ×
Domains/OUs Sites All		Etki Alanlan/OU'lar Siteler Tümü	
Look in: 🗊 megepmeb.com 👻 🛅 🔹		Konum: 🗊 megepmeb.com 👻 🛍 🎊 🏥 🗸	Î
All Group Policy Objects stored in this domain:		Tüm Grup İlke Nesneleri'nin depolandığı etki alanı:	
Name		Adı	
😴 Default Domain Controllers Policy		🗊 Default Domain Controllers Policy	
S Default Domain Policy		S Default Domain Policy	
S New Group Policy Object		TYeni Grup ilke Nesnesi	
	are .		
OKCance	cel	Tamam	tal

Resim 2.12: GPO sekmesi Add butonu All sekmesi (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Resim 2.10'daki Pencerede "Options" (Seçenekler) butonuna bastığımızda Resim 2.13'teki seçenek penceresi açılır. Burada birden fazla tanımlanmış GPO için hiyerarşik bir sıralama yapmak için kullanılan seçenekler bulunmaktadır. GPO ayarları arasında herhangi bir çakışma olursa "No Overide" (Üzerine yazma) seçeneğine tıklanmış GPO ayarları geçerli olur. "Disabled" (Devre dışı) seçeneği ise GPO ayarlarını devre dışı bırakmak için kullanılır.

Default Domain Policy Options	Default Domain Policy Seçenekleri
Link Options: No Override: prevents other Group Policy Objects from	Bağlanlı Seçenekleri Dizerine yazma: Diğer Grup İlke Nesneleri'nin, bu ilkenin
 overriding policy set in this one Disabled: the Group Policy Object is not applied to this container 	 Uzerine yazmasını engeller Devre dışı: Grup İlke Nesnesi bu kapsayıcıya uygulanmaz
OK Cancel	Tamam iptal

Resim 2.13: GPO sekmesi Options butonu (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

Default Domain Policy Properties	Default Domain Policy Özellikleri	? ×
General Links Security WMI Filter	Genel Bağlantılar Güvenlik WMI Süzgeci	-
Default Domain Policy (w2003se.megepmeb.com)	Default Domain Policy [W2003Tr.megepmeb.com]	
	_ Özet	
Created: 22.02.2008 10:58:08	Oluşturma: 26.10.2007 22:15:14	
Modified: 27.02.2008 07:48:44	Değiştirme: 26.10.2007 22:15:14	
Revisions: 13 (Computer), 1 (User)	Düzeltmeler: 1 (Bilgisayar), 0 (Kullanıcı)	
Domain: megepmeb.com	Etki Alanı: megepmeb.com	
Unique name: {31B2F340-016D-11D2-945F-00C04FB984F9}	Ad: {31B2F340-016D-11D2-945F-00C04FB984F9}	
□ Disable	Devre Dışı Bırak	
To improve performance, use these options to disable unused parts of this Group Policy Object.	Performansı artırmak amacıyla Grup İlke Nesnesi'nin kullanılmayan kısımlarını devre dışı bırakmak için bu seçeneği kullanın.	
Disable Computer Configuration settings	🗖 Bilgisayar yapılandırma ayarlarını devre dişi biraki	
Disable User Configuration settings	📕 Kullanıcı Yapılandırma ayarlarını devre dışı bırak	
OK Cancel Apply	Tamam iptal Uygu	ıla

Resim 2.14: Seçilen GPO özellikleri (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

Resim 2.10'daki Pencerede "Properties" (Özellikler) butonuna bastığımızda Resim 2.14'teki "Seçilen GPO için özellikler" penceresi açılır. Bu penceredeki ilk sekmede GPO hakkında genel bilgi vererek devre dışı bırakmak için iki seçenek yer almaktadır. "Disable Computer Configuration Settings" (Bilgisayar yapılandırma ayarlarını devre dışı bırak) seçeneği GPO'nun sadece bilgisayarlarla ilgili yönetimsel ayarlamalarını devre dışı bırakır.

"Disable User Configuration Settings" (Kullanıcı yapılandırma ayarlarını devre dışı bırak) seçeneği ise GPO'nun sadece kullanıcılarla ilgili yönetimsel ayarlamalarını devre dışı bırakır. **Resim 2.15'**teki "Links" (Bağlantılar) sekmesinde Etki alanı içerisinde seçilen GPO'yu kullanan birimleri görüntüler. "Find Now" (Şimdi Bul) butonuyla GPO'yu kullanan birimleri arama işlemini gerçekleştirebiliriz.

Resim 2.15: Seçilen GPO özellikleri Links sekmesi (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

ault Domain Policy Properties			? ×	Default Domain Policy Özellikleri		?
eneral Links Security WMI Filter				Genel Bağlantılar Güvenlik WMI Si	izgeci	
Group or user names:				<u>G</u> rup ya da kullanıcı adları:		
Muthenticated Users				Muthenticated Users		
CREATOR OWNER				CREATOR OWNER		
🕵 Domain Admins (MEGEPMEB\Domain Adr	mins)			🚮 Domain Admins (MEGEPMEB\Do	main Admins)	
🕵 Enterprise Admins (MEGEPMEB\Enterprise	e Admins)			🗾 👧 Enterprise Admins (MEGEPMEB\E	Interprise Admins)	
SENTERPRISE DOMAIN CONTROLLERS			•		OLLERS	
	\dd	<u>R</u> emov	e		<u>E</u> kle	Kaldır
Permissions for Authenticated Users	Allow	Deny		Authenticated Users için izi <u>n</u> ler	İzin Ver	İzin Verme
Full Control			_	Tam Denetim		
Read				Oku		
Write				Yaz		
Create All Child Objects				Tüm Bağımlı Nesneleri Oluştur		
Delete All Child Objects				Tüm Bağımlı Nesneleri Sil		
Apply Group Policy			-	Grup İlkesi Uygula		
For special permissions or for advanced settings click Advanced.	• [	Ad <u>v</u> ance	:d	Üzel izin ya da gelişmiş ayarlar için Geliş tıklatın.	miş'i	Geliş <u>m</u> iş
	Connel	1 4-			. I istat	I'm waaaaa

Resim 2.16: Seçilen GPO özellikleri Güvenlik sekmesi (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Resim 2.16'daki "Security" (Güvenlik) sekmesinde GPO'nun seçilen bir kullanıcı üzerinde hangi denetimler gerçekleştirebileceğini ayarlamak için kullanılır. Örneğin **Resim 2.16'**da "Add" (Ekle) butonuyla üst listeye bir kullanıcı dâhil edip "izinler" penceresinden "Apply Group Policy" (Grup ilkesi uygula) seçeneğinin "Deny" (İzin verme) seçeneğini tıklarsak GPO ayarları artık sadece o kullanıcı için geçerli olmaz.

Default Domain Policy Properties	? X Default Domain Policy Özellikleri ? X
Default Domain Policy Properties General Links Security WMI Filter Specify a WMI filter to be applied this Group Policy Object. Windows Management Interface (WMI) allows for a query based on the attributes of a computer. This query can be used to filter which users or computers this Group Policy Object applies to. Select a WMI filter: None Institute:	? × Default Domain Policy Özellikleri ? × Genel Bağlantılar Güvenlik WMI Süzgeci Siger Bu Grup İlkesi Nesnesi'ne uygulanacak bir WMI süzgeci belirtin. Windows Yönetim Arabirimi (WMI) bilgisayarın üzniteliklerine dayalı bir sorguya olanak sağlar. Bu sorgu, bu Grup İlkesi Nesnesi'nin geçerli olduğu kullanıcı ve bilgisayarları süzmekte kullanılabilir. WMI süzgeci seç: ^ Yok © Yok _ Aşağıdaki süzgeçi
Browse / Manage OK Cancel Appl	<u>G</u> özat / Yönet

Resim 2.17: Seçilen GPO özellikleri WMI süzgeci (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

Resim 2.17'deki "WMI Filter" (WMI süzgeci) sekmesinde Etki alanı içerisindeki bilgisayarlar ve kullanıcılara uygulanacak sorgular oluşturmak ve bu sorgulara uyan bilgisayarlar ve kullanıcıları süzmek için kullanılır.

Resim 2.10'daki Pencerede "Edit" (Düzenle) butonuna bastığımızda **Resim 2.18**'deki GPO nesne düzenleyici penceresi açılır. Bu pencereden kullanıcı ve bilgisayarlarla ilgili gerekli düzenlemeler yapılmaktadır. GPO nesne düzenleyici penceresinde bilgisayarlar ve kullanıcılar ile ilgili üç farklı ayarlama grubu vardır:

- Software Settings (Yazılı Ayarları)
- Windows Settings (Windows Ayarları)
- Administrative Templates (Yönetim Şablonları)

File Action Yiew Help </th <th>Action View Help Action View Help Default Domain Policy [w2003se.r Computer Configuration Oftware Settings Windows Settings Administrative Templates User Configuration Software Settings</th> <th>Default Domain Policy [w2003se.megepmeb.com] Polic Select an item to view its description. Name Computer Configuration</th>	Action View Help Action View Help Default Domain Policy [w2003se.r Computer Configuration Oftware Settings Windows Settings Administrative Templates User Configuration Software Settings	Default Domain Policy [w2003se.megepmeb.com] Polic Select an item to view its description. Name Computer Configuration
Image: Section Sect	Default Domain Policy [w2003se.r Computer Configuration Software Settings Windows Settings Administrative Templates User Configuration Software Settings	Default Domain Policy [w2003se.megepmeb.com] Policy Select an item to view its description. Name Computer Configuration
Default Domain Policy [w2003se.r Computer Configuration Software Settings Administrative Templates Software Settings Software Settin	Default Domain Policy [w2003se.r Computer Configuration Gomputer Settings Windows Settings Administrative Templates User Configuration Software Settings	Default Domain Policy [w2003se.megepmeb.com] Police Select an item to view its description. Name Computer Configuration
Extended Standard /	Windows Settings Administrative Templates	User Configuration
Grup Îlkesi Nesne Düzenleyicisi		Extended Standard /
Grup İlkesi Nesne Düzenleyicisi		
Dosva Evlem Görünüm Vardım	Grup İlkesi Nesne Düzenleyici	si 📃 🔍
Ford Flow Region Toron	sya <u>E</u> ylem <u>G</u> örünüm <u>Y</u> ardın	n
	-> 🖪 🚰 🗟 🔮	
S Default Domain Policy [W200: Bilgisayar Yapılandırması	Default Domain Policy [W200:	👔 Default Domain Policy [W2003Tr.megepmeb.com] İlkesi
Image: Section of the section of th	Yazılım Ayarları Açı Windows Ayarları Windows Ayarları Vönetim Şablonları Kullanıcı Yapılandırması Yazılım Ayarları Windows Ayarları	klamasını görmek için bir öğe seçin. Bilgisayar Yapılandırması Kullanıcı Yapılandırması
Uzatilmış (Standart /	Windows Ayariari Yönetim Şablonları	Izatılmış 🖌 Standart /

Resim 2.18: GPO nesne düzenleyicisi (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

2.3. Grup Politikasının Yayılımı

Grup politikaları bilgisayar ve kullanıcılara direkt olarak uygulanamaz.

Bir organizasyon birimi için GPO tanımlamak istersek **Resim 2.19**'daki gibi önceden oluşturulmuş "Biltek" ismindeki Organizasyon birimlerine sağ tıklatıp "Properties" (Özellikler) seçmemiz ve **Resim 2.20**'deki özellikler penceresini açmamız gerekir.

Resim 2.19: Organizasyon birimi için özellikler penceresinin açılması (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

eneral Mana <u>o</u> E Cu	ged By Object S irrent Group Policy (	iecurity COM+ G Dbject Links for bilte	iroup Policy	Genel Yöneten	Nesne Güve k için Geçerli Gru	enlik COM+ G up ilke Nesnesi B	rup İlkesi lağlantıları	
Group Policy	Object Links GPO	No	Override Disabled	Grup İlke Nesn SDeneme_G	esi Bağlantıları PÜ		Üzerine Y	Devre
Group Policy O This list obtaine	bjects higher in the ed from: w2003se.m	list have the highes egepmeb.com	t priority.	l Listede yukarıda Bu listenin alındığ	olan Grup İlkesi ğı yer: W2003Tr.	Nesneleri en yük megepmeb.com	sek önceliğe :	sahiptir.
Group Policy O This list obtaine <u>N</u> ew	bjects higher in the ed from: w2003se.m	list have the highes egepmeb.com	t priority.	l Listede yukanda Bu listenin alındığ <u>Yen</u> i	olan Grup İlkesi jı yer: W2003Tr. <u>E</u> kle	Nesneleri en yük megepmeb.com D <u>i</u> izenle	sek önceliğe :	sahiptir. Yukan
Group Policy O This list obtaine <u>N</u> ew <u>O</u> ptions	bjects higher in the ad from: w2003se.m Add Delete	list have the highes egepmeb.com <u>E</u> dit <u>P</u> roperties	t priority.	l Listede yukarıda Bu listenin alındığ Ye <u>n</u> i Seçenek <u>l</u> er	olan Grup İlkesi jı yer: W2003Tr. <u>E</u> kle <u>S</u> il	Nesneleri en yük megepmeb.com D <u>i</u> jzenle Ö <u>z</u> ellikler	isek önceliğe :	s ahiptir. Yukan Agağı
Group Policy O This list obtaine <u>N</u> ew Options	bjects higher in the ed from: w2003se.m Add Delete y inheritance	list have the highes egepmeb.com <u>E</u> dit <u>P</u> roperties	t priority.	Listede yukanda Bu listenin alındığ Ye <u>n</u> i Seçenekler Il <u>k</u> e Aktanınır	olan Grup İlkesi jı yer: W2003Tr. <u>E</u> kle <u>S</u> il	Nesneleri en yük megepmeb.com D <u>ü</u> zenle <u>Öz</u> ellikler	sek önceliğe :	s ahiptir. Yukan Agağı

Resim 2.20: Organizasyon birimi için özellikler penceresi (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Resim 2.20'deki Organizasyon birimi için özellikler penceresinin "Group Policy" (Grup ilkesi) sekmesinde öncelikle "Add" (Ekle) butonuyla "Deneme_GPO" isminde bir Grup politikası oluşturalım. Oluşturulan GPO üzerine tıklayıp "Edit" (Düzenle) butonuna bastığımızda **Resim 2.21'**deki Grup ilkesi Nesne Düzenleyicisi açtığımızda karşımıza "Computer Configuration" (Bilgisayar Yapılandırması) ve "User Configuration" (Kullanıcı Yapılandırması) isminde iki farklı yönetim grubu gelir.

Resim 2.21: Organizasyon birimi için alt özellikler penceresi (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Bilgisayar ve kullanıcılarla ilgili ayarları genel olarak **Resim 2.21'**de verdik ileriki etkinliklerde bu gibi ayarlamaları ayrıntılı olarak inceleyeceğiz.

UYGULAMA FAALİYETİ

	İşlem Basamakları		Öneriler
A	Etki alanınızın altına "ayarlar_1" ve "ayarlar_2" isminde iki farklı Grup politikası oluşturup "ayarlar_1" Grup politikasını sadece kullanıcılar için "ayarlar_2" ise sadece bilgisayar için etkili olacak şekilde ayarlayınız.	Et ay ge	ki alanı ve politikası isimlerine, rıca Grup politikalarının kimler için çerli olacağına dikkat ediniz.
A	Oluşturacağımız " Pazarlama " isimli organizasyon birimi içerisine " user_1 " ve " user_2 " isimli iki kullanıcı oluşturup ayrıca organizasyon birimi için önceden oluşturulmuş " ayarlar_1 " Grup politikasını ekleyiniz ve " user_2 " isimli kullanıcıyı bu Grup politikasından muaf tutunuz.	Or isi po ed	rganizasyon birimi ve kullanıcı imlerine, kullanıcıya verilecek Grup olitikalarının neler olduğuna dikkat liniz.
A	Oluşturacağımız "Arsiv" isimli organizasyon birimi için "GPO_1" , "GPO_2" ve "GPO_3" isminde üç farklı Grup politikası oluşturup bu politikaları hiyerarşik bir sıralamaya koyunuz.	> Or po	rganizasyon birimi ve Grup olitikaları isimlerine dikkat ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

Aşağıda verilen ifadeler için, yanlarında verilmiş boşluğa doğru ise "D"; yanlış ise "Y" yazınız.

- 1. Grup politikaları sadece kullanıcı ve bilgisayara uygulanabilir. (...) D/Y
- 2. Grup politikaları etki alanı için belirlenebilir ama organizasyon birimleri için belirlenemez (...) D/Y
- **3.** Yerel bilgisayar veya diğer bilgisayarlar için Grup politikası Microsoft Yönetim Konsolundan gerçekleştirilir. (...) D/Y
- **4.** Etki alanı için yeni oluşturacağımız bir Grup politikası diğer organizasyon birimleri içinde <u>kullanılamaz.</u> (...) D/Y
- **5.** Bir birim için oluşturulmuş iki Grup politikası için bir çakışma olduğunda hiyerarşi olarak en büyük olan Grup politikası ayarları uygulanır. (...) D/Y
- **6.** Bir Grup politikası sadece bilgisayarlar ya da sadece kullanıcılar için etkili olabilecek şekilde ayarlanabilir. (...) D/Y
- **7.** Etki alanı için yeni oluşturacağımız bir Grup politikasından sadece bir kullanıcının etkilenmesi sağlanamaz. (...) D/Y
- **8.** Etki alanındaki bir Grup politikasının kullanıcı ve bilgisayar özelliklerini düzenleyebilmek için etki alanı özelliklerinden "Group Policy" sekmesini açmak gerekir. (...) D/Y
- **9.** Bir Grup politikasının izinlerini belirleyebilmek için GPO özelliklerinin "Security" sekmesini açmak gerekir. (...) D/Y
- **10.** Bir Grup politikasını devre dışı bırakmak için GPO özelliklerinin "Links" sekmesini açmak gerekir. (...) D/Y

DEĞERLENDİRME

Objektif testteki cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları, faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Grup Politikalarını kullanarak kullanıcı ve bilgisayar ortamını yönetebilecektir.

ARAŞTIRMA

- > 1. Grup politikaları için Script belirlemelerin nasıl yapıldığını araştırınız.
- 2. Grup politikaları için klasör yönlendirmenin nasıl yapıldığını araştırınız.
- 3. Grup politikaları için bilgisayar yönetim ayarlarının nasıl yapıldığını araştırınız.
- 4. Grup politikaları için kullanıcı yönetim ayarlarının nasıl yapıldığını araştırınız.

3. GRUP POLİTİKALARINI KULLANARAK KULLANICI VE BİLGİSAYAR ORTAMINI YÖNETME

3.1. Grup Politika Özelliklerini Ayarlamak

Grup politikalarının kullanıcı ve bilgisayar özelliklerini düzenleyen bir yönetim şekli olduğundan bahsetmiştik. Kullanıcı ve bilgisayarlarla ilgili açılış, kapanış, windows bileşenleri, otomatik kurulum, sistem ayarları, ağ ayarları, yazıcı ayarları gibi birçok yönetim ayarları grup politikaları içerisinde yer alır. Şimdi bu alt yönetim gruplarını açıklamaya çalışalım.

🚡 Group Policy Object Editor	🚡 Grup İlkesi Nesne Düzenleyicisi
Group Policy Object Editor Ele Action ⊻iew Help Computer Ele Ele Ele Ele Deneme_GPO [w2003se.megepmeb.com] Policy Software Settings Software Settings Software Settings Software installation Software installation Windows Settings Scripts (Startup/Shutdown) Ele Security Settings Windows Components Windows Components Ele System	Grup İlkesi Nesne Düzenleyicisi Dosya Eylem Görünüm Yardım Görünüm Yardım Deneme_GPO [W2003Tr.megepmeb.com] İlkesi Bilgisayar Yapılandırması Yazılım Ayarları Yazılım Yüklemesi Yazılım Yüklemesi Güvenlik Ayarları Güvenlik Ayarları Yönetim Şablonları Yönetim Şablonları Sistem
Network Printers User Configuration	Ağ Yazıcılar Kullanıcı Yapılandırması

Resim 3.1: Bilgisayarlar için GPO ayarları (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

Bilgisayar yapılandırma ayarları

- Software Settings (Yazılım Ayarları): Bu ayarlar Etki alanındaki bilgisayarlara otomatik olarak yazılım yüklemek için kullanılır.
- Windows Settings (Windows Ayarları): Bu ayarlar Etki alanındaki bilgisayarların windows ayarları için kullanılır.
  - **Script (Komut Dosyaları):** Bilgisayarın açılış ve kapanışta çalıştırılacak komut dosyalarını belirlemek için kullanılır.
  - Security Setting (Güvenlik Ayarları): Açılış şifresiyle ilgili ayarlar, hesap kilitleme, kullanıcı haklarının belirlenmesi, olay günlükleri, dosya sistemi, kayıt defteri, sistem hizmetleri gibi birçok yönetimsel ve güvenlik ayarlarının bulunduğu bölümdür.
- Administrative Templates (Yönetim Şablonları): Bilgisayarda yüklü programların ayarları, ağ ayarları, yazıcı ayarları gibi geniş bir yönetim imkânı sağlayan bölümdür.
  - Windows Components (Windows Bileşenleri): Netmeeting, İnternet Explorer, IIS, Messanger, Media Player gibi bileşenlerin yönetim ayarlarının yapıldığı bölümdür.

- **Systems (Sistem):** Kullanıcı profilleri, komut dosyaları, oturum açma, uzaktan yardım, disk sınırları, grup ilkeleri gibi yönetim ayarlarının yapıldığı bölümdür.
- **Network (Ağ):** DNS istemcisi, çevrim dışı dosyalar, ağ bağlantıları, SNMP gibi ağ yönetim ayarlarının yapıldığı bölümdür.
- **Printers (Yazıcılar):** Yazdırma seçenekleri, web tabanlı yazdırma, yazıcılara Gözat, yazdırma havuzu gibi yazıcı yönetim ayarlarının bulunduğu bölümdür.

Eile Action View Help Image: Software GPO [w2003se.megepmeb.com] Policy Image: Software GPO [w2003se.megepmeb.com] Policy Image: Software Configuration Image: Software Settings Image: Software Settings Image: Software Installation Image: Software Installation Services Image: Software Settings Image: Software Installation Services Image: Software Settings Image: Software Settings Image: Software Settings Image: Software Installation Services Image: Software Settings Image: Software Settings Image: Software Settings Image: Software Installation Services Image: Software Settings Image: Software Settings Image: Software Settings Image: Software Settings Image: Software Settings Image: Software Installation Services Image: Software Settings Image: Software Settings Image: Software Settings Image: Software Settings Image: Software Settings Image: Software Settings Image: Software Settings Image: Software Settings Image: Software Settings Image: Software Settings Image: Software Settings Image: Software Settings Image: Software Settings Image: S	n <u>G</u> örünüm <u>Y</u> ardım
Image: Second Secon	Bayes and the second seco
Solution Solution Solut	0 [W2003Tr.megepmeb.com] İlkesi ar Yapılandırması Yapılandırması
⊕	lım Ayarları Yazılım Yüklemesi dows Ayarları Uzaktan Yükleme Hizmetleri Komut Dosyaları (Oturum Açma/Kapatma) Güvenlik Ayarları Klasör Yeniden Yönlendirme Internet Explorer Bakım etim Şablonları Windows Bileşenleri Başlat Menüsü ve Görev Çubuğu

Resim 3.2: Kullanıcılar için GPO ayarları (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

Kullanıcı yapılandırma ayarları

- Software Settings (Yazılı Ayarları): Bu ayarlar Etki alanındaki bilgisayarlara otomatik olarak yazılım yüklemek için kullanılır.
- Windows Settings (Windows Ayarları): Bu ayarlar Etki alanındaki kullanıcıların windows ayarları için kullanılır.

- **Remote installation services (Uzaktan yükleme hizmetleri):** Uzaktan etki alanındaki bilgisayara yazılım yüklemek için kullanılır.
- Script (Komut dosyaları): Kullanıcıların oturum açılış ve kapanışında çalıştırılacak komut dosyalarını belirlemek için kullanılır.
- Security Setting (Güvenlik ayarları): Kullanıcılar için ortak anahtar ilkeleri, yazılım kısıtlama gibi güvenlik ayarlarının bulunduğu bölümdür.
- Folder Redirection (Klasör yeniden yönlendirme): Kullanıcıların dosyalarını ağ ortamındaki paylaştırılmış klasörler içerisine yönlendirmek için kullanılan bölümdür.
- **İnternet Explorer Maintenance (İnternet Explorer Bakım):** İnternet Explorer ile ilgili araç çubuklarını özelleştirilmesi, bağlantı ayarları, sık kullanılanlar, güvenlik bölgeleri gibi ayarlamaları içerir.
- Administrative Templates (Yönetim şablonları): Bilgisayarda yüklü programların ayarları, ağ ayarları, yazıcı ayarları gibi geniş bir yönetim imkânı sağlayan bölümdür.
  - Windows Components (Windows Bileşenleri): Netmeeting, internet Explorer, IIS, Messanger, Media Player gibi bileşenlerin sadece kullanıcılara özgü ayarlarını içerir.
  - **Start menu and taskbar (Başlat menüsü ve görev çubuğu):** Kullanıcıların Başlat menüsü ve görev çubuğu ile ilgili ayarlarını içeren bölümdür.
  - **Desktop (Masaüstü):** Kullanıcıların masaüstüyle ilgili gerekli ayarlamaların ve bu ayarlara erişim hakkıyla ilgili düzenlemelerin yapıldığı bölümdür.
  - **Control panel (Denetim masası):** Kullanıcıların Denetim masasındaki gerekli ayarlamaların ve bu ayarlara erişim hakkıyla ilgili düzenlemelerin yapıldığı bölümdür.
  - Shared Folders (Paylaşılan klasörler): Paylaşılan klasörlerle ilgi gerekli ayarlamaların yapıldığı bölümdür.
  - **Network** (**Ağ**): Kullanıcılarla ilgili çevrim dışı dosyalar ve ağ bağlantılarıyla ilgili ağ yönetim ayarlarının yapıldığı bölümdür.
  - **Systems (Sistem):** Kullanıcı profilleri, komut dosyaları, oturum açma, Crtl+Alt+Del seçenekleri, grup ilkeleri, güç yönetimi gibi ayarların kullanıcıları ilgilendiren düzenlemelerin yapıldığı bölümdür.

3.2. Grup Politikası İle Senaryo (Script) Atama

Grup politikalarının bizlere sağladığı bir diğer avantaj da tümleşik kod içeren dosyaları bilgisayar açılış veya kapanışında çalıştırmasıdır. Önceden bu gibi işlemler için toplu işlem dosyaları kullanılırdı. Şimdilerde Windows Server 2003 sayesinde farklı script dillerini de desteklemektedir. Desteklenen kod dosyaları ve görünümleri **Resim 3.3'**de verilmiştir

Resim 3.3: Windows Server 2003'ün desteklediği kod dosyaları

Windows Server 2003'ün desteklediği kod dosyaları:

- Toplu işlem dosyaları (BAT uzantılı)
- Çalıştırılabilir dosyalar (EXE veya COM uzantılı)
- Visual Basic Script dosyaları (VBS uzantılı)
- Java Script dosyaları (JS uzantılı)

Grup politikalarında script oluşturabilmek için Windows Server 2003 desteklediği bir script dilini seçtikten sonra bir metin editöründe örneğin "Notepad" (Not defteri)de kodlarımızı yazabiliriz tabii ki dosyayı kaydederken uzantısına dikkat etmek şartıyla. Şimdi Visual Basic Script kodlarıyla örnek bir uygulama oluşturalım.

Msgbox ("Merhaba Oturuma Hoş geldiniz") isim=inputbox ("Adınıza duyuru olup olmadığını öğrenmek için isminizi giriniz") if isim="" then msgbox("iyi çalışmalar") else sifre=inputbox ("Sayın "&ucase (isim) &" Duyuru öğrenmek için şifrenizi giriniz") select case isim case "ahmet":if sifre="1a" then msgbox("Pazarlama dosyasını getirin") else msgbox("yanlış şifre") end if case "mehmet":if sifre="2m" then msgbox("Muhasebeyle görüşün") else msgbox("yanlış şifre") end if case "isatetik":if sifre="3i" then msgbox("Son raporları acilen bugün tamamlayın") else msgbox("yanlış şifre") end if case else:msgbox("Adınıza mesaj yok") end select

Tablo 3.1: Örnek bir Visual Basic Script uygulaması

Tablo 3.1'deki örnek uygulamamızda kullanıcıların oturumu açtıklarında kendilerine özel duyuru mesajlarını, kendi şifrelerini girerek okuyabilen bir dosya oluşturalım. Bu işlemi **Resim 3.4**'te olduğu gibi "Not defteri" programında gerçekleştirebiliriz. Örnek kodlarımızı yazdıktan sonra dosyamızı kaydederken "Acilis_Duyuru.vbs" isminde kaydedelim. Siz farklı bir isim de verebilirsiniz ama mutlaka uzantısı "VBS" olmalıdır. Uzantısı VBS

olduğunda sembolü **Resim 3.4'**teki gibi olur. Kaydetme işlemini de tamamladıktan sonra kodlarımızın çalıştığını görmek için üzerine çift tıklamak yeterli olacaktır.

		×
	Adınıza duyuru olup olmadığını öğrenmek için isminizi giriniz	Tamam
×		iptal
Merhaba Oturuma Hoşgeldiniz		
Tamam	ahmet	

Resim 3.5: Örnek kod dosyasının çalıştırılması (1. ve 2. adım)

Örnek kodlarımız çalıştırıldığında **Resim 3.5'**teki ilk adımda karşılama mesajı gelecek ikinci adımda ise adımıza bir duyuru olup olmadığını öğrenmemiz için isminizi girmemizi isteyecektir. İkinci aşamadaki kısımda iptal butonuna basarsak **Resim 3.6'**daki üçüncü aşamaya geçip duyuru işlemini atlayacaktır. Eğer ikinci aşamada isim yazar tamam butonuna basarsak **Resim 3.7'**deki dördüncü aşamada o kullanıcı için şifre isteyecektir. Dördüncü aşamada şifre doğru ise beşinci aşamadaki o kullanıcıya ait duyuru, ekranda görüntülenecek eğer şifre yanlış ise veya kullanıcı ismi yok ise **Resim 3.8'**deki altıncı aşamada ekranda "mesaj yok" görüntülenecektir.

GP oluşturulduktan sonra bu işlemingerçekleşmesi konsol ekranında (cmd) "gpudate/force" komutu ile sağlanır.

Resim 3.6: Örnek kod dosyasının çalıştırılması (3. adım)

	×	
Sayın AHMET Duyuru öğrenmek için şifrenizi giriniz	Tamam	
	iptal	×
		Pazarlama dosyasını getirin
1a		Tamam

Resim 3.7: Örnek kod dosyasının çalıştırılması (4. ve 5. adım)

×
Adınıza mesaj yok
Tamam

Resim 3.8: Örnek kod dosyasının çalıştırılması (6. adım)

Görüldüğü gibi kullanıcıları bilgilendirme amaçlı kısa bir program parçası oluşturduk. Visual Basic Script kodlarını bildikten sonra farklı birçok program parçası yazabiliriz. Şimdide oturumu kapatmak için **Resim 3.9'**daki gibi ekrana mesaj veren bir program parçası yazalım ve **"Kapanis_Duyuru.vbs"** isminde kaydedelim. Bu dosyayı çalıştırdığımızda da **Resim 3.9'**daki gibi bir bilgi mesajı elde ederiz.

Resim 3.9: Kapanış için örnek kod dosyasının Not defterinde yazılması

Resim 3.10: Kapanış için örnek kod dosyasının çalıştırılması

Grup politikalarında, oluşturduğumuz örnek kod dosyalarını, kullanmak için öncelikle hangi durumlarda kullanacağımızı belirlememiz gerekir. Örneğin, bilgisayar açıldığında kodların çalışmasını istiyorsak **Resim 3.11'**deki bölümden "Startup" (Başlangıç) seçeneğini, bilgisayar kapandığında kodların çalışmasını istiyorsak "Shutdown" (Kapat) seçeneğini kullanmamız gerekir.

Resim 3.11: Bilgisayarlar için Script tanımlama (Win 2003 Eng 🗇 Win 2003 Tr)

Eğer kod dosyalarını kullanıcılar için uygulamak istiyorsak **Resim 3.12'**deki bölümleri kullanırız. Örneğin kullanıcı oturum açtığında kodların çalışmasını istiyorsak **Resim 3.12'**deki bölümden "Logon" (Oturum Aç) seçeneğini, kullanıcı oturumu kapattığında kodların çalışmasını istiyorsak "Logoff" (Oturum Kapat) seçeneğini kullanmamız gerekir.

Resim 3.12: Kullanıcılar için Script tanımlama (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Script dosyalarının çalışabileceği bir konum bulunmaktadır. Bu konumlar **Resim 3.13'**te belirtilmiştir. Script dosyalarının bulunacağı bu konumlara erişebilmek için **Resim 3.11** veya **Resim 3.12'**den (Startup, shutdown, Logon, Logoff) herhangi birini çift tıklayıp ilgili seçenek için **Resim 3.14'**teki pencereyi açmamız gerekir.

늘 \\megepmeb.com\sysvo	l\megepmeb.com\Po	licies\{31B2F340-016	D-11D2-945	5F-00C04F	8984F9}\	MACHINE	
<u>File E</u> dit <u>V</u> iew Favorites	<u>T</u> ools <u>H</u> elp						
🔾 Back 💌 🕥 🖌 🏂 🔎 Si	earch 🜔 Folders 🛛 📄	» 🗵 🗙 🍤 🖽+					
Address 🛅 \\megepmeb.com\s	;ysvol\megepmeb.com\Pc	licies\{31B2F340-016D-1	1D2-945F-000	04FB984F9	)}\machine	\Scripts 💌	🔁 Go
Name 🔺	Size	Туре	Date Modified	n li	Attributes		
Shutdown Startup Scripts.ini	1 KB	File Folder File Folder Configuration Settings	26,10,2007 1 26,10,2007 0 26,10,2007 0	1:47 1:36 1:42	н		
3 objects				352 bytes	🥑 Int	ernet	/
🗁 \\megepmeb.com\sysva	ol\megepmeb.com\P	olicies\{31B2F340-0	16D-11D2-9	45F-00C0	4FB984F9	}\USER\	_O×
<u>File Edit View Favorites</u>	<u>T</u> ools <u>H</u> elp						
🔇 Back 👻 🕤 👻 🦻 S	Search 🌔 Folders 📗	🗟 🗵 🗙 🍤 🔛	•				
Address 🗀 \\megepmeb.com\	sysvol\megepmeb.com\F	Policies\{31B2F340-016D	-11D2-945F-0	0C04FB984	4F9}\USER\	Scripts 💌	🔁 Go
Name 🔺	Size	Туре	Date Modif	ied	Attribute	s	
Cogoff		File Folder	26,10,2007	7 11:44	22	0.9	
Cogon		File Folder	26.10.2007	7 11:40			
ini scripts.ini	1 KB	Configuration Settings	26,10,2007	7 11:43	н		
3 objects			1	08 bytes	inter 🙆 Inte	ernet	

Resim 3.13: Script dosyalarının çalışacağı konumlar

Startup Properties		<u>?</u> ×	Başlangıç Özellikle	ri	<u>?</u> ×
Scripts		1	Komut Dosyalari		
Startup Script	s for Default Domain Policy	is	Başla	angıç için Default Domain Policy Komut D	osyası
Name	Parameters		Adı	Parametreler	
		Up			Yukan
		Do <u>wn</u>			Aşağı
		Add			<u>E</u> kle
		Edit			Düzenle
		Bemove			Kaldır
To view the script files sto the button below. Show Files	red in this Group Policy Obj	ect, press	Grup İlke Nesnes aşağıdaki düğme D <u>o</u> syaları Gös	indeki komut dosyalarını görüntülemek içi ye basın. ter	'n
		cel Applu		Tamam	Lingula
		appy		- Tanian - ipiai	. Ebâno

Resim 3.14: Bilgisayarlar için Script tanımlama penceresi (W 2003 Eng ⇔ W 2003 Tr)

Resim 3.14'teki bu pencere (Startup, shutdown, Logon, Logoff) seçenekleri için ortaktır. Bu pencerenin "Show Files" (Dosyaları göster) butonuna basarsanız Resim 3.15, Resim 3.16, Resim 3.17 ve Resim 3.18'den herhangi biri açılacaktır. Çalıştıracağımız kod dosyasını açılan bu klasörler altına kopyalamamız gerekir.

🗁 \\megepmeb.com\sysvol\meg	epmeb.com\P	olicies\{31B2F340-	016D-11D2-945F	-00C04FB98	4F9}\User\Scripts 📕	IX
<u>File Edit View Favorites Too</u>	ls <u>H</u> elp					1
🔇 Back 👻 🕤 👻 🏂 🔎 Search	🌔 Folders 📗	\$ 3 × 9 [				
Address 🛅 \\megepmeb.com\sysvol	megepmeb.com\F	olicies\{31B2F340-016	6D-11D2-945F-00C0	4FB984F9}\U	ser\Scripts\Logon 💌 🔁 🤅	50
Name 🔺	Size	Туре	Date Modified	Attr	ibutes	
Acilis_Duyuru.vbs	1 KB	VBScript Script File	26,10,2007 11:	35 A		()
1 objects				642 bytes	🥝 Internet	11.

Resim 3.15: Kullanıcıların oturum açılımında Script tanımlayacağımız konum

🚞 \\megepmeb.com\sysvol\m	egepmeb.com\Po	olicies\{31B2F340-0	)16D-11D2-945F-00	CO4FB984	F9}\User\Scripts 📃 🔲 🛛
<u>File E</u> dit <u>V</u> iew F <u>a</u> vorites <u>T</u> o	ools <u>H</u> elp				n
🕓 Back 👻 🕥 👻 🦻 🔎 Search	n 🜔 Folders 📗	la 🛛 🗙 🗐 🖪	×		
Address 🛅 \\megepmeb.com\sysva	ol\megepmeb.com\P	olicies\{31B2F340-016	D-11D2-945F-00C04FB	984F9}\Use	r\Scripts\Logoff 💌 🛃 Go
Name 🔺	Size	Туре	Date Modified	Attribu	utes
😹 Kapanis_Duyuru.vbs	1 KB	VBScript Script File	26,10,2007 11:35	A	0.9
1 objects			671	oytes	o Internet

Resim 3.16: Kullanıcıların oturum kapandığında Script tanımlayacağımız konum

🗁 \\megepmeb.com\sysvol	\megepm	eb.com\Policies\{31	B2F340-016D-11D2-	945F-00C04FB984F9]	\Machine\Scri 📃	ı ×
<u>File E</u> dit <u>V</u> iew Favorites	<u>T</u> ools <u>H</u>	lelp				-
🕒 Back 🔹 🕤 🔹 🤧 🔎 Se	earch 🛛 🌔 F	Folders 🛛 🕼 🎯 🗙	.⊌			
Address 🛅 \\megepmeb.com\s	ysvol\megep	omeb.com\Policies\{31B2	2F340-016D-11D2-945F-	00C04FB984F9}\Machin	e\Scripts\Startup 💌 🔁 🤅	50
Name 💌	Size	Туре	Date Modified	Attributes		
Acilis_Duyuru.vbs	1 KB	VBScript Script File	26.10.2007 01:33	A		
1 objects				642 bytes	🥑 Internet	1

Resim 3.17: Bilgisayar açıldığında Script tanımlayacağımız konum

🗁 \\megepmeb.com\sysvol\me	egepmeb.com\P	olicies\{31B2F340-0	016D-11D2-945F-000	04FB984F9}\\N	1achine\Scri	- 🗆 ×
<u>File Edit View Favorites To</u>	ols <u>H</u> elp					
😮 Back 🔹 🌖 🔹 🤣 🔎 Search	n 🜔 Folders 👔	\$ D 🗙 🍤 🗄	•			
Address 🛅 \\megepmeb.com\sysva	l\megepmeb.com\F	olicies\{31B2F340-016	D-11D2-945F-00C04FB9	84F9}\Machine\S	cripts\Shutdown	- 🔁 Go
Name 🔺	Size	Туре	Date Modified	Attributes		
📓 Kapanis_Duyuru.vbs	1 KB	VBScript Script File	26,10,2007 11:35	A		
1 objects				67 bytes	🤣 Internet	1

Resim 3.18: Bilgisayar kapandığında Script tanımlayacağımız konum

Kod dosyaları ilgili klasörler altına yerleştirildikten sonra **Resim 3.14**'teki "Add" (Ekle) butonuna basıp **Resim 3.19**'daki pencereyi açmamız gerekir. **Resim 3.19**'daki çalıştırılacak kod dosyasının eklenecek pencereden "Browse" (Gözat) butonuyla klasör içerisindeki dosyalardan birini seçerek (varsa komut parametreleri "script parameters" (Komut dosyası parametreleri) bölümüne girilerek) "OK" (Tamam) butonuna basmamız gerekir. Komut dosyası ile ilgili parametreler "Script Parameters" (Komut Dosyası Parametreleri) Bu işlemlerden sonra **Resim 3.20**'de olduğu gibi kod dosyası yüklenmiş olur. **Resim 3.20**'deki "OK" (Tamam) butonuna bastığımızda kod çalışır hâle gelmiş olur.

Add a Script	<u>? ×</u>	Komut dosyasını düzenle	<u>? ×</u>
Script <u>N</u> ame:		Komut Dosyası Adı:	
Acilis_Duyuru.vbs	Browse	Acilis_Duyuru.vbs	<u>G</u> özat
Script Parameters:		Komut Dosyası <u>P</u> arametreleri:	
OK	Cancel	Tamam	İptal

Logon Properties	?X Oturum	Aç Özellikleri	<u>?</u> ×
Scripts	Komut	Dosyalan	
Logon Scripts for Default Domain Policy		Oturum Aç için Deneme_GPO Komut Dosyas	N
Name Parameters	Adi	Parametreler	I
		sa Duyuru. Yos	Yukan
-	Down		Aşağı
	Add		<u>E</u> kle
	Edit		<u>D</u> üzenle
	Bemove		<u>K</u> aldır
To view the script files stored in this Group Policy Object, press the button below. Show Files OK Cancel	Grup aşağı D.	ilke Nesnesindeki komut dosyalarını görüntülemek iç daki düğmeye basın. gsyaları Göster Tamam jiptal	șin

Resim 3.20: Kullanıcılar için Script tanımlama penceresi (W 2003 Eng ⇔ W 2003 Tr)

3.3. Klasörlerin Yeniden Yönlendirmesini Ayarlama

Kullanıcılarla ilgili kişisel ayarları, dosyaları ve klasörleri merkezî bir ortamda saklanmasını sağlayan sisteme "Folder Redirection" (Klasör yeniden yönlendirme) denir. Bu şekilde önemli verilerin yedeklenmesi daha kolaylaşır. Kullanıcılara ait gezi profil kullanımı azalacağı için ağ trafiği rahatlar ve kullanıcıların oturum açma süreleri kısalır.

Resim 3.21: Kullanıcılar için klasör yönlendirme penceresi (*W 2003 Eng ⇔ W 2003 Tr*)

Klasörlerin yönlendirilmesi işlemini yapabileceğimiz dört farklı klasör seçeneği vardır:

- Application Data (Uygulama program verileri) : Kullanıcılara ait uygulama programlarının verilerinin yönlendirileceği bölümdür.
- Desktop (Masaüstü): Kullanıcılara ait masaüstünde bulunan dosyaların ve klasörlerin yönlendirileceği bölümdür.
- My Documents (Belgelerim): Kullanıcılara ait "Belgelerim" klasöründe bulunan dosyaların ve klasörlerin yönlendirileceği bölümdür.
- Start Menu (Başlangıç menüsü): Kullanıcılara ait "Başlangıç" menüsünde bulunan kısa yollar ve klasörlerin yönlendirileceği bölümdür.

Yönlendirme işlemleri temelde birbirinin benzeridir. Örnek olarak kullanıcı masaüstü bilgilerini yönlendirmek istersek **Resim 3.21'**deki Grup ilkesi nesne düzenleyicisini ve "user configuration=>Windows Setting=> Folder Redirection" (Kullanıcı Yapılandırması=> Windows Ayarları=>Klasör yeniden yönlendir) seçeneğini açmamız gerekir. "Folder Redirection" (Klasör yeniden yönlendirme) altındaki "Desktop" klasörüne sağ tıklayıp "Properties" (Özellikler) seçeneğini tıkladığımızda **Resim 3.22'**deki Masaüstü yönlendirme özelliklerinin bulunduğu pencere karşımıza gelir. "Basic" (Ana) seçeneği GPO'nun tanımlı olduğu birimlerdeki (Etki alanı, organizasyon birimi gibi) tüm kullanıcılar için aynı yere yönlendirme yapar. "Advanced" (Gelişmiş) seçeneği ise GPO'nun tanımlı olduğu birimlerdeki belirli kullanıcılar için yönlendirme işlemini yapar. Öncelikle "Basic" (Ana) seçeneği seçelim ve **Resim 3.23'**teki pencereden ilgili düzenlemeyi yapalım.

sktop P	roperties	?X Desktop	Özellikleri	?
Target 9	Settings	Hedef	Ayarlar	
	You can specify the location of the Desktop folder.		Desktop klasörünün konumunu belirtebilirsiniz	
<u>S</u> etting:	Not configured Basic - Redirect everyone's folder to the same location Advanced - Specify locations for various user groups	Avar:	Yapılandırılmadı Ana - Herkesin klasörünü aynı konuma yeniden yönlendir Gelişmiş - Çeşitli kullanıcı grupları için konum belirt	•
Any exis object is location,	ing redirection will continue to apply even when this Group Pol removed. To ensure that the folder is redirected back to the de select the "Redirect to the local userprofile location" option.	efault Bu G Sfault offen konu konu	rup İlkəsi Nəsnəsi, bu klasötrün konumu üzerində hiçbir etkiyə s vacak. Varolan hərhangi bir yənidən yönləndirmə, bu Grup İlkəs sis kaldırlas bilə uygulanmaya dəvam ediləcək. Klasötrün varsa ma yənidən yönləndirildiğindən əmin olmak için "Yərəl kullanıcı muna yənidən yönləndir" seçənəğini seçin.	ahip i yılan profili

Resim 3.23: Masaüstü yönlendirme özellikleri (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

sktop Pr	operties	<u>? ×</u> D	esktop Özellikleri	<u>?</u> ×
Target S	ettings		Hedef Ayarlar	
	You can specify the location of the Desktop folder.		Desktop klasörünün konumunu belirtebilirs	niz
<u>S</u> etting:	Basic - Redirect everyone's folder to the same location	•	Ayar: Ana - Herkesin klasörünü aynı konuma ye	niden yönlendir 🛛 💌
This folde	er will be redirected to the specified location.		Bu klasör belirlenen konuma yeniden yönlendirilecek.	
Redire Root P	ect to the following location	J	Hedef klasör konumu Şu konumu yeniden yönlendir Kök Yolu:	_
Root P	ath:	_	Kök Yolu:	
U:\Kia	sor_t oniendirmesi\Masaustu\&username&		JE: \Klasor_yoniendirmesi\&username&	
	<u>B</u> rowse	·		Gözat
		1	i and i and i a	

Resim 3.24: Masaüstü yönlendirmesi; hedef klasör konumunun belirlenmesi (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

"Basic" (Ana) seçeneği seçtikten sonra **Resim 3.24**'teki pencerede, yönlendirme işlemi yapılacak hedef klasörün konumunu belirlemek gerekir. Biz örneğin sabit disk üzerinde "D:\Klasor_Yonlendirmesi\Masaustu\%username%" şeklinde bir yol belirleyelim. Burada %username%" ifadesi "her kullanıcının isminde bir klasör oluştur"

anlamına geliyor. Yani "Aligel" isimli bir kullanıcının masaüstünde bulunan dosya ve klasörleri "D:\Klasor_Yonlendirmesi\Masaustu\ Aligel" hedef konumuna yönlendirilecektir. Bu şekilde hedef klasör konumu da belirlendikten sonra "OK" (Tamam) butonuna basarsak **Resim 3.25**'teki gibi yönlendirme işlemi tamamlanmış olacaktır.

- A - A

sktop Properties	5	Y X Desktop Uzellikleri	<u> </u>
Target Settings		Hedef Ayarlar	
You ca	n specify the location of the Desktop folder.	Desktop klasörünün konumunu belirtebilirsiniz	
<u>S</u> etting: Advan	iced - Specify locations for various user groups	Ayar: Gelişmiş - Çeşitli kullanıcı grupları için konum belirt	•
This folder will be r group membership	redirected to different locations based on the security	 Bu klasör, kultanıcıların güvenlik grubu üyeliğine dayalı olarak farl konumlara veniden vönlendirilecek 	klı
Security <u>G</u> roup N	Membership	Güvenlik Grubu Üveliği	
Group	Path	Gruplandir Yol	
Add	Edit. Remove	Ekle., Düzerle, Kaldır	
			107

Resim 3.26: Farklı kullanıcılar ve gruplar için masaüstü yönlendirmesi (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

ecify Group and Location	<u>?×</u> G	rup ~~v~~ e Konum Belirtin	?
You can choose the target folder location security group.	for a	Güvenlik grubu için hedef kl seçebilirsiniz	asör konumunu
Security Group Membership		<u>G</u> üvenlik Grubu Üyeliği	
BUILTIN\Users		BUILTIN\Users	
Brows	e		G <u>ö</u> zət
Root Path:	<u> </u>	Kok Yolu:	
D:\Klasor_Yonlendirmesi\Masaustu\%usernam	e%	E:\Klasor_yonlendirmesi\%userna	ime%
Brows	se		Gö <u>z</u> at
OK Ca	ancel	Taman	n İptal

Resim 3.27: Farklı kullanıcılar ve gruplar için hedef klasörün konumu (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Yönlendirme işlemini **Resim 3.26'**daki gibi farklı kullanıcılar ve gruplar için yapmak istiyorsak, "Advanced" (Gelişmiş) seçeneğini seçip **Resim 3.26'**daki pencereden "Add" (Ekle) butonuna basıp **Resim 3.27'**deki pencereyi açmamız gerekir. **Resim 3.27'**deki pencereden "Security Group Membership" (Güvenlik grubu üyeliği) bölümünde "Browse" (Gözat) butonuyla yönlendirme işlemi uygulanacak grup veya kullanıcı seçmemiz gerekir. Target Folder Location" (Hedef klasör konumu) bölümü "Redirect to the Following location" (Şu konumu yeniden yöndendir) şeklinde olmalıdır. En son olarak da yolu belirleyip yönlendirme işlemini tamamlamış oluruz. Klasör yönlendirme işlemi seçenekleri "Target" (Hedef) sekmesinden yapılır. Bir de ek ayarların bulunduğu **Resim 3.28'**deki "Setting" (Ayarlar) sekmesi bulunmaktadır. **Resim 3.28'**deki seçenekler kullanıcıya özel haklar vermeyle, dosya içeriğinin yeni konuma taşınmasıyla ve grup ilkesi kaldırıldığında yönlendirme durumunun ne olacağıyla ilgilidir.

Desktop Properties	? X Desktop Özellikleri ?	×
Target Settings	Hedef Ayarlar	-1
Select the redirection settings for Desktop.	Desktop için yeniden yönlendirme ayarlarını seçin.	
Grant the user exclusive rights to Desktop	🔽 Kullanıcıya Desktop için özel haklar ver.	
Move the contents of Desktop to the new location.	🔽 Desktop içeriğini ye <u>n</u> i konuma taşı.	
Policy Removal	- ilke Kaldırma	
${\bf \tilde{\bullet}}$ Leave the folder in the new location when policy is removed.	💽 ilke kaldırıldığında klasoru yeni yerinde bırak	
C Redirect the folder back to the local userprofile location when policy is removed.	C İlke kaldırıldığında klasörü yeniden yerel kullanıcı profili konumuna yönlendir	
OK Cancel App	iply Tamam iptal Uygula	

Resim 3.28: Masaüstü yönlendirme ayarları (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

Yönlendirme işlemini kullanıcılara ait "My Documents" (Belgelerim) klasörü için yapmak istersek **Resim 3.21'**deki Grup ilkesi nesne düzenleyicisini açmamız gerekir. "Folder Redirection" (Klasör yeniden yönlendirme) altındaki "My Documents" (Belgelerim) klasörüne sağ tıklayıp "Properties" (Özellikler) seçeneğine tıkladığımızda **Resim 3.29'**daki Belgelerim yönlendirme özelliklerinin bulunduğu pencere karşımıza gelir. "Basic" (Ana) seçeneği seçelim ve **Resim 3.29'**daki pencereden hedef klasör konumunu ve klasör yolunu belirleyelim. Sonrada **Resim 3.30'**daki "Setting" (Ayarlar) sekmesini açalım. Buradaki ayarlar Masaüstü yönlendirme ayarlarından biraz farklıdır. **Resim 3.30'**daki pencereden de uygun ayarlamalar yapıldıktan sonra "OK" (Tamam) butonuna basarsak **Resim 3.31'**deki gibi yönlendirme işlemi tamamlanmış olacaktır.

My Documents Properties	?× Be	lgelerim Öz	zellikleri	? ×
Target Settings	I I	Hedef Aya	rlar	- 1
You can specify the location of the My Documents folder.		E E	Belgelerim klasörünün konumunu belirtebilirsiniz	
Setting: Basic - Redirect everyone's folder to the same location	•	<u>A</u> yar:	Ana - Herkesin klasörünü aynı konuma yeniden yönlendir	•
This folder will be redirected to the specified location.	-	Bu klasör b	elírlenen konuma yeniden yönlendirilecek. ssör konumu	-
Boot Path:	_	Kök Yolu		-
D:\Klasor_Yonlendirmesi\Belgelerim\%username%		E:\Klaso	r_yonlendirmesi\Belgeler\%username%	
<u>B</u> rowse	<u></u>		Gözət	
OK Cancel			Tamam İptal <u>U</u> y	gula

Resim 3.29: Belgelerim yönlendirme; hedef klasör konumunun belirlenmesi (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

ly Documents Properties	Belgelerim Özellikleri ?
Target Settings	Hedef Ayarlar
Select the redirection settings for My Documents.	Belgelerim için yeniden yönlendirme ayarlarını seçin.
Grant the user exclusive rights to My Documents	🔽 Kullanıcıya Belgelerim için özel haklar ver
Move the contents of My Documents to the new location.	🔽 Belgelerim içeriğini ye <u>n</u> i konuma taşı.
Policy Removal	like Kaldırma
${}^{\textcircled{\bullet}}$ Leave the folder in the new location when policy is removed.	Ilke kaldırıldığında klasörü yeni yerinde bırak.
 Redirect the folder back to the local userprofile location when policy is removed. 	 İlke kaldırıldığında klasörü yeniden yerel kullanıcı profili konumuna yönlendir
My Pictures Preferences	Resimlerim Klasörü Tercihleri
Make My Pictures a subfolder of My Documents.	Resimlerim klasörünü, Belgelerim'in bir alt klasörü yap.
C Do not specify administrative policy for My Pictures.	C Besimlerim klasörü için yönetim ilkesi belirtme.
OK Cancel Apply	Tamam iptal Uygula

Resim 3.30: Belgelerim yönlendirme ayarları (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

Resim 3.31: Belgelerim yönlendirme ayarları (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

3.4. Uygulamalı GPO' ların Kararını Verme

Grup Politikaları sayesinde kullanıcılara izinsiz işlem yapmaması ya da bilgisayar ayarlarıyla oynamaması gibi birçok yönden müdahale edilebilir. Bu durum güvenlik ve yönetimin verimliliği açısından önemlidir.

Resim 3.32: Kullanıcılar için yönetim şablonları (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Kullanıcılarla ilgili birçok yönetim kontrolü "Administrative Templates" (Yönetim Şablonları) altında yer almaktadır. Yönetim Şablonları altındaki kullanıcı ayarları **Resim 3.32'**de görülmektedir. Şimdi kullanıcının masaüstü ayarlarıyla ilgili bir örnek yapalım. Kullanıcının masaüstündeki "Bilgisayarım" simgesine sağ tıkladığında normalde özellikler seçeneği görülür ama biz bunu GPO sayesinde kullanıcının bilgisayarım özelliklerine erişememesi için özellikler seçeneğini görünmez yapacağız. Öncelikle **Resim 3.33'**teki GPO düzenleyicisini açalım.

Resim 3.33: Kullanıcılar için GPO düzenleyici (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

GPO düzenleyici penceresi üç bölümden oluşur. Sol bölümdeki ağaç yapısında ayar gruplarının başlıkları yer alır. Sağ bölümde seçilen yönetim başlıkları altındaki ayarları görüntüler. Orta bölüm ise seçilen kullanıcı ayarları hakkında gerekli açıklamaları içerir. **Resim 3.33'**teki GPO düzenleyici penceresinde "User Configuration =>Administartive Templates=>Desktop" (Kullanıcı Yapılandırılması =>Yönetim Şablonları =>Masaüstü) bölümünden "Remove Properties from the My Computer context menu" (Bilgisayarım içerik menüsünden Özellikleri kaldır) seçeneğini tıklarsak **Resim 3.34**'teki pencere karşımıza gelir.

Remove Properties from the My Computer context menu Prop	Bilgisayarım içerik menüsünden Özellikler'i kaldır Özellikleri 🛛 👔 🗙
Setting Explain	Ayar Açıkla
Remove Properties from the My Computer context menu	🗊 Bilgisayarım içerik menüsünden Özellikler'i kaldır
 ○ Lonfigured ○ Enabled ○ Disabled 	C Yapilandirilmadi C Etkin C Devre Dışı
Supported on: At least Microsoft Windows 2000 Service Pack 3 Previous Setting OK Cancel Apply	Destek yeri: En azından Microsoft Windows 2000 Service Pack 3 <u>Ü</u> nceki Ayar <u>S</u> onraki Ayar <u>Tamam</u> iptal <u>U</u> ygula

Resim 3.34: Seçilen kullanıcı ayarının etkinleştirilmesi (*Win 2003 Eng 🗇 Win 2003 Tr*)

Remove Properties from the My Computer context menu Prop? 🗙	Bilgisayarım içerik menüsünden Özellikler'i kaldır Özellikleri 🛛 🙎 🗙
Setting Explain	Ayar Açıkla
Remove Properties from the My Computer context menu	Bilgisayarım içerik menüsünden Özellikler'i kaldır
This setting hides Properties on the context menu for My Computer.	Bu ayar Bilgisayarım içerik menüsünden Özellikler'i kaldırır.
If you enable this setting, the Properties option will not be present when the user right-clicks My Computer or clicks My Computer and then goes to the File menu. Likewise, Alt-Enter does nothing when My Computer is selected.	Bu ayarı etkinleştirirseniz, kullanıcı Bilgisayarım'ı sağ tıklatırsa veya Bilgisayarım'ı tıklatıp ardından Oosya menüsüne giderse, Özellikler seçeneği görünmez. Aynı şekilde, Bilgisayarım seçiliyken Alt-Enter hiçbir işlev görmez.
If you disable or do not configure this setting, the Properties option is displayed as usual.	Bu ayarı devre dışı bırakır veya yapılandırmazsanız, Üzellikler seçeneği her zaman olduğu gibi görüntülenir.
	7
Previous Setting Next Setting	<u>Onceki Ayar</u> <u>S</u> onraki Ayar
OK Cancel Apply	Tamam İptal <u>U</u> ygula

Resim 3.35: Seçilen kullanıcı ayarıyla ilgili açıklama (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Seçilen kullanıcı ayarının etkinleştirilmesinde kullanılan **Resim 3.34'**deki bu pencerede üç farklı seçenek vardır. "Not Configured" (Yapılandırılmamış) seçeneğiyle ilgili ayarlamanın kullanıcıya hiçbir etkisi olmaz. "Enabled" (Etkinleştir) seçeneği ile ilgili ayarlama, kullanıcıları etkiler. "Disabled" (Devre dışı) seçeneği ile kullanıcılar ilgili ayarlamadan muaf tutulur. **Resim 3.35'**teki "Explain" (Açıklama) sekmesi ilgili ayarlama

hakkında bilgi verir. **Resim 3.34'**deki pencereden "Enabled" (Etkinleştir) seçeneğini işaretleyip "OK" (Tamam) butonuna bastıktan sonra ayarlamamız GPO' yu ilgili birimdeki (Etki alanı veya Organizasyon birimi) tüm kullanıcılar için uygulanmış olur. **Resim 3.36'** de kullanıcı ayarlaması uygulanmadan önceki durumda özellikler seçeneği görülmekte ama kullanıcı ayarlaması uygulandıktan sonra özellikler seçeneği görülmemektedir. Kullanıcılarla ilgili diğer ayarlamalar da bu şekilde yapılmaktadır.

My Computer	My Computer	Piletanet	Bilgisavarım
Open	Open	Ac	Aç
Explore	Explore	Araştır	Araştır
Search	Search	Ara	Ara
Manage	Manage	Yönet	Yönet
Map <u>N</u> etwork Drive	Map Network Drive	Ağ Sürücüsüne <u>B</u> ağlan	Ağ Sürücüsüne Bağlan
Disconnect Network Drive	Disconnect Network Drive	Ağ Sürü <u>c</u> üsü Bağlantısını Kes	Ağ Sürücüsü Bağlantısını Kes
Create <u>S</u> hortcut	Create Shortcut	Kisayol Oluştur	Kısayol Oluştur
<u>D</u> elete	Delete	Şil	Sil
Rena <u>m</u> e	Rename	Ye <u>n</u> iden Adlandır	Yeniden Adlandır
Properties		Özellikler	

Resim 3.36: Seçilen kullanıcı ayarının uygulanmış hâli (*Win 2003 Eng 🗇 Win 2003 Tr*)

Kullanıcılarla ilgili diğer ayarlamalar da bu şekilde yapılmaktadır. Şimdi "Administartive Templates" (Yönetim Şablonları) içerisindeki kullanıcılarla ilgili diğer ayarlamaların bir listesini verelim.

> Start menu and Taskbar (Başlat menüsü ve görev çubuğu) ayarları

Remove user's folders from the Start Menu	¢	Kullanıcı klasörlerini Başlat menüsünden kaldır
Remove links and access to Windows	¢	Windows Güncelleştirmeye olan bağlantıları ve
Update		erişimi kaldır
Remove common program groups from	\$	Başlat menüsünden ortak program gruplarını
Start Menu		kaldır
Remove My Documents icon from Start	⇔	Belgelerim simgesini Başlat menüsünden kaldır
Menu		
Remove Documents menu from Start Menu	€	Belgeler menüsünü Başlat menüsünden kaldır
Remove programs on Settings menu	€	Ayarlar menüsündeki programlan kaldır
Remove Network Connections from Start	¢	Başlat Menüsü'nden Ağ Bağlantılarını kaldır
Menu		
Remove Favorites menu from Start Menu	¢	Başlat Menüsü'nden Sık Kullanılanlar
		menüsünü kaldır
Remove Search menu from Start Menu	⇔	Ara menüsünü Başlat menüsünden kaldır
Remove Help menu from Start Menu	¢	Başlat menüsünden Yardım menüsünü kaldır
Remove Run menu from Start Menu	¢	Çalıştır menüsünü Başlat menüsünden kaldır
Remove My Pictures icon from Start Menu	¢	Başlat menüsünden Resimlerimi kaldır
Remove My Music icon from Start Menu	\$	Müziğim simgesini Başlat menüsünden kaldır
Remove My Network Places icon from	\$	Başlat menüsünden Ağ Bağlantılarını kaldır
Start Menu		
Add Logoff to the Start Menu	\$	Başlat menüsüne Oturumu Kapat'ı Ekle

Remove Logoff on the Start Menu	\$	Başlat menüsünde Oturum Kapatmayı Kaldır
Remove and prevent access to the Shut	\$	Oturumu Kapat komutunu kaldır ve erişimi
Down command		engelle
Remove Drag-and-drop context menus on	\$	Başlat menüsünde Sürükle ve bırak içerik
the Start Menu		menülerini kaldır
Prevent changes to Taskbar and Start Menu	\$	Görev Çubuğu ve Başlat menüsü Ayarlarındaki
Settings		değişiklikleri engelle
Remove access to the context menus for the		Görev çubuğu için içerik menülerini erişimi
taskbar		kaldır
Do not keep history of recently opened		Son açılan belgelerin geçmişini tutma
Clear history of recently opened documents	~	Cilciete con equilen desvelerin coornigini sil
clear history of recently opened documents	~~ ·	Çıkışta son açınan dosyaların geçmişini sir
Turn off personalized manus	4	Kisisallastirilmis manülari kanat
Turn off user tracking		Kullonici izlomovi konot
Add "Bun in Separate Memory Space"		Calistic ilotisim kutusuna "Auri Pallak Alanında
check how to Run dialog how	~~	Çalıştır" onay kutuşunu ekle
Do not use the search-based method when	4	Kabuk kışa yollarını cözümlerken arama tabanlı
resolving shell shortcuts	**	vöntemi kullanma
Do not use the tracking-based method	43	Kabuk kısa vollarını cözümlerken izleme
when resolving shell shortcuts		tabanlı vöntemi kullanma
Gray unavailable Windows Installer	\$	Windows Installer programlan Baslat menüsü
programs Start Menu shortcuts		kısa yolları kullanılabilir değil
Prevent grouping of taskbar items	\$	Görev çubuğu öğelerinin gruplandırılmasını
		engelle
Turn off notification area cleanup	¢	Bildirim alanı temizlemeyi kapat
Lock the Taskbar	¢	Görev Çubuğunu Kilitle
Force classic Start Menu	¢	Klasik Başlat menüsünü uygula
Remove Balloon Tips on Start Menu items	¢	Başlat menüsü öğelerinde Balon ipuçlarını
		kaldır
Remove pinned programs list from the	\$	Başlat menüsünden tutturulan programlar
Start Menu		listesini kaldır
Remove frequent programs list from the	⇔	Sık kullanılan programlar listesini Başlat
Start Menu		menüsünden kaldır
Prevent changes to Taskbar and Start Menu		Başlat menusunden Tum Programlar listesini
Settings		Kaldır Deslet menüsünden "DC'ni Celear" düğmesini
taskbar	~~ \ \	kaldır
Do not keep history of recently opened	4	Raslat menjisjinden kullanici adını kaldır
documents	~~	Daşlat menusunden kunamer adım kaldır
Clear history of recently opened documents	ප	Sistem hildirim alanından Saati kaldır
on exit		Sistem onemini ulunneun Suur kulen
Turn off personalized menus	\$	Bildirim alanını gizle
Turn off user tracking	\$	Görev cubuğunda hicbir Özel arac cubuğu
		Görüntüleme
Add "Run in Separate Memory Space"	\$	Program Erişimi ve Varsayılanları Ayırma
check box to Run dialog box		simgesini Başlat menüsünden kaldır

> Desktop (Masaüstü) Ayarları

Hide and disable all items on the desktop	\$	Masaüstündeki tüm simgeleri gizle ve devre dışı bırak
Remove My Documents icon on the desktop	\$	Masaüstündeki Belgelerim simgesini kaldır
Remove My Computer icon on the desktop	\$	Bilgisayarım simgesini masaüstünden kaldır
Remove Recycle Bin icon from desktop	\$	Masaüstünden Geri Dönüşüm Kutusunu kaldır
Remove Properties from the My Documents context menu	\$	Belgelerim içerik menüsünden Özellikleri kaldır
Remove Properties from the My Computer context menu	\$	Bilgisayarım içerik menüsünden Özellikleri kaldır
Remove Properties from the Recycle Bin context menu	\$	Geri Dönüşüm Kutusu içerik menüsünden Özellikleri kaldır
Hide My Network Places icon on desktop	\$	Masaüstündeki Ağ Konumlarım simgesini gizle
Hide Internet Explorer icon on desktop	\$	Masaüstündeki İnternet Explorer simgesini gizle
Do not add shares of recently opened	\$	Ağ Bağlantılarıma en son açılmış belgelerin
documents to My Network Places		paylaşımlarını ekleme
Prohibit user from changing My	€	Kullanıcının Belgelerim klasörünün yolunu
Documents path		değiştirmesini engelle
Prevent adding, dragging, dropping and	\$	Görev Çubuğunu araç çubuklarının
closing the Taskbar's toolbars		eklenmesini, sürüklenip bırakılmasını ve
Des 1 '1 '4 - 1' - 2' 1 - 1 11	4	kapatilmasini engelle
Prohibit adjusting desktop toolbars	\$	Masaustu araç çubuklarının ayarlanmasını yasakla
Don't save settings at exit	\$	Çıkışta kaydetme
Remove the Desktop Cleanup Wizard	\$	Masaüstü Temizleme Sihirbazı'nı kaldır
Active Desktop	\$	Active Desktop
Enable Active Desktop	\$	Active Desktopu Etkinleştir
Disable Active Desktop	₿	Active Desktop özelliğini devre dışı bırak
Disable all items	\$	Tüm öğeleri devre dışı bırak
Prohibit changes	\$	Değişiklikleri yasakla
Prohibit adding items	¢	Öğelerin eklenmesini engelle
Prohibit deleting items	¢	Öğelerin silinmesini engelle
Prohibit editing items	\$	Öğelerin düzenlenmesini engelle
Prohibit closing items	⇔	Öğelerin kapatılmasını engelle
Add/Delete items	\$	Öğe ekle/sil
Active Desktop Wallpaper	\$	Active Desktop Duvar Kâğıdı
Allow only bitmapped wallpaper	\$	Yalnızca bit eşlemli duvar kâğıdına izin ver
Active Directory	\$	Active Directory
Maximum size of Active Directory searches"	\$	Active Directory aramalarının en büyük boyutu
Enable filter in Find dialog box"	\$	Bul iletişim kutusundaki süzgeci etkinleştir
-		

> Control Panel (Denetim Masası) ayarları

Prohibit access to the Control Panel	¢	Denetim Masasına erişimi yasakla
Hide specified Control Panel applets	¢	Belirlenen denetim masası uygulamalarını gizle
Show only specified Control Panel	¢	Yalnızca belirtilen denetim masası
applets		uygulamalarını göster
Force classic Control Panel Style	⋪	Klasik Denetim Masası Stilini uygula
Add or Remove Programs	€	Program Ekle/Kaldır
Remove Add or Remove Programs	\$	Program Ekle/Kaldırı Kaldır
Hide Change or Remove Programs page	\$	Programlan Değiştir veya Kaldır sayfasını Gizle
Hide Add New Programs page	¢	Yeni Program Ekle sayfasını gizle
Hide Add/Remove Windows	\$	Windows Bileşenlerini Ekle/Kaldır sayfasını
Components page		gizle
Hide the Set Program Access and	\$	Program Erişimi ve Varsayılanları Ayarla
Defaults page		sayfasını gizle
Hide the "Add a program from CD-ROM	\$	" CD-ROM ya da disketten program ekle"
or floppy disk" option		seçenegini gizle
Hide the "Add programs from Microsoft"	\$	Microsoft tan program ekle" seçenegini gizle
Uida tha "Add programs from your	~	"Vandi Ağından program akla" saganağını gizle
network" option	~~	Kendi Agindan program ekle seçenegini gizle
Go directly to Components Wizard	ප	Doğrudan Bilesenler sihirhazına git
Remove Support Information	4	Destek Bilgilerini Kaldır
Specify default category for Add New	4	Veni Programlar Ekle için yarşayılan kategoriyi
Programs	**	helirle
Display	⇔	Göster
Remove Display in Control Panel	\$	Denetim Masasında görüntüvü kaldır
Hide Desktop tab	\$	Masaüstü Sekmesini gizle
Hide Desktop tab Prevent changing wallpaper	4) 4)	Masaüstü Sekmesini gizle Duvar kâğıdı değistirmevi engelle
Hide Desktop tab Prevent changing wallpaper Hide Appearance and Themes tab	\$ \$ \$	Masaüstü Sekmesini gizle Duvar kâğıdı değiştirmeyi engelle Görünüm ve Temalar sekmesini gizle
Hide Desktop tab Prevent changing wallpaper Hide Appearance and Themes tab Hide Settings tab	\$ \$ \$ \$	Masaüstü Sekmesini gizle Duvar kâğıdı değiştirmeyi engelle Görünüm ve Temalar sekmesini gizle Avarlar sekmesini gizle
Hide Desktop tab Prevent changing wallpaper Hide Appearance and Themes tab Hide Settings tab Hide Screen Saver tab	\$ \$ \$ \$ \$ \$	Masaüstü Sekmesini gizle Duvar kâğıdı değiştirmeyi engelle Görünüm ve Temalar sekmesini gizle Ayarlar sekmesini gizle Ekran Koruvucu sekmesini gizle
Hide Desktop tabPrevent changing wallpaperHide Appearance and Themes tabHide Settings tabHide Screen Saver tabScreen Saver	* * * * *	Masaüstü Sekmesini gizle Duvar kâğıdı değiştirmeyi engelle Görünüm ve Temalar sekmesini gizle Ayarlar sekmesini gizle Ekran Koruyucu sekmesini gizle Ekran Koruyucusu
Hide Desktop tab Prevent changing wallpaper Hide Appearance and Themes tab Hide Settings tab Hide Screen Saver tab Screen Saver Screen Saver executable name	\$ \$ \$ \$ \$ \$ \$	Masaüstü Sekmesini gizle Duvar kâğıdı değiştirmeyi engelle Görünüm ve Temalar sekmesini gizle Ayarlar sekmesini gizle Ekran Koruyucu sekmesini gizle Ekran Koruyucusu Ekran Koruyucusu calıştırılabilir adı
Hide Desktop tabPrevent changing wallpaperHide Appearance and Themes tabHide Settings tabHide Screen Saver tabScreen SaverScreen Saver executable namePassword protect the screen saver	\$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$	Masaüstü Sekmesini gizle Duvar kâğıdı değiştirmeyi engelle Görünüm ve Temalar sekmesini gizle Ayarlar sekmesini gizle Ekran Koruyucu sekmesini gizle Ekran Koruyucusu Ekran Koruyucusu çalıştırılabilir adı Ekran Koruyucusunu parolayla koru
Hide Desktop tabPrevent changing wallpaperHide Appearance and Themes tabHide Settings tabHide Screen Saver tabScreen SaverScreen Saver executable namePassword protect the screen saverScreen Saver timeout	***	Masaüstü Sekmesini gizle Duvar kâğıdı değiştirmeyi engelle Görünüm ve Temalar sekmesini gizle Ayarlar sekmesini gizle Ekran Koruyucu sekmesini gizle Ekran Koruyucusu Ekran Koruyucusu çalıştırılabilir adı Ekran Koruyucusunu parolayla koru Ekran Koruyucu zaman asımı
Hide Desktop tabPrevent changing wallpaperHide Appearance and Themes tabHide Settings tabHide Screen Saver tabScreen SaverScreen Saver executable namePassword protect the screen saverScreen Saver timeoutDesktop Themes	* * * * * * * * * * *	Masaüstü Sekmesini gizleDuvar kâğıdı değiştirmeyi engelleGörünüm ve Temalar sekmesini gizleAyarlar sekmesini gizleEkran Koruyucu sekmesini gizleEkran KoruyucusuEkran Koruyucusu çalıştırılabilir adıEkran Koruyucusunu parolayla koruEkran Koruyucu zaman aşımıMasaüstü Temaları
Hide Desktop tabPrevent changing wallpaperHide Appearance and Themes tabHide Settings tabHide Screen Saver tabScreen SaverScreen Saver executable namePassword protect the screen saverScreen Saver timeoutDesktop ThemesRemove Theme option	***	Masaüstü Sekmesini gizle Duvar kâğıdı değiştirmeyi engelle Görünüm ve Temalar sekmesini gizle Ayarlar sekmesini gizle Ekran Koruyucu sekmesini gizle Ekran Koruyucusu Ekran Koruyucusu çalıştırılabilir adı Ekran Koruyucusunu parolayla koru Ekran Koruyucu zaman aşımı <i>Masaüstü Temaları</i> Temayı Kaldır seceneği
Hide Desktop tabPrevent changing wallpaperHide Appearance and Themes tabHide Settings tabHide Screen Saver tabScreen SaverScreen Saver executable namePassword protect the screen saverScreen Saver timeoutDesktop ThemesRemove Theme optionPrevent selection of windows and buttons	* * * * * * * * * * * * *	Masaüstü Sekmesini gizleDuvar kâğıdı değiştirmeyi engelleGörünüm ve Temalar sekmesini gizleAyarlar sekmesini gizleEkran Koruyucu sekmesini gizleEkran KoruyucusuEkran KoruyucusuEkran Koruyucusu çalıştırılabilir adıEkran Koruyucusunu parolayla koruEkran Koruyucu zaman aşımıMasaüstü TemalarıTemayı Kaldır seçeneğiPencere ve düğme stilleri secimini engelle
Hide Desktop tabPrevent changing wallpaperHide Appearance and Themes tabHide Settings tabHide Screen Saver tabScreen SaverScreen Saver executable namePassword protect the screen saverScreen Saver timeoutDesktop ThemesRemove Theme optionPrevent selection of windows and buttonsstyles	\$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$	Masaüstü Sekmesini gizleDuvar kâğıdı değiştirmeyi engelleGörünüm ve Temalar sekmesini gizleAyarlar sekmesini gizleEkran Koruyucu sekmesini gizleEkran KoruyucusuEkran Koruyucusu çalıştırılabilir adıEkran Koruyucusunu parolayla koruEkran Koruyucu zaman aşımıMasaüstü TemalarıTemayı Kaldır seçeneğiPencere ve düğme stilleri seçimini engelle
Hide Desktop tabPrevent changing wallpaperHide Appearance and Themes tabHide Settings tabHide Screen Saver tabScreen SaverScreen Saver executable namePassword protect the screen saverScreen Saver timeoutDesktop ThemesRemove Theme optionPrevent selection of windows and buttonsstylesProhibit selection of font size	\$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$	Masaüstü Sekmesini gizleDuvar kâğıdı değiştirmeyi engelleGörünüm ve Temalar sekmesini gizleAyarlar sekmesini gizleEkran Koruyucu sekmesini gizleEkran KoruyucusuEkran Koruyucusu çalıştırılabilir adıEkran Koruyucusunu parolayla koruEkran Koruyucu zaman aşımıMasaüstü TemalarıTemayı Kaldır seçeneğiPencere ve düğme stilleri seçimini engelleYazı tipi boyutu seçimini önle
Hide Desktop tabPrevent changing wallpaperHide Appearance and Themes tabHide Settings tabHide Screen Saver tabScreen SaverScreen Saver executable namePassword protect the screen saverScreen Saver timeoutDesktop ThemesRemove Theme optionPrevent selection of windows and buttonsstylesProhibit selection of font sizeProhibit Theme color selection	\$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$	Masaüstü Sekmesini gizleDuvar kâğıdı değiştirmeyi engelleGörünüm ve Temalar sekmesini gizleAyarlar sekmesini gizleEkran Koruyucu sekmesini gizleEkran KoruyucusuEkran Koruyucusu çalıştırılabilir adıEkran Koruyucusunu parolayla koruEkran Koruyucu zaman aşımıMasaüstü TemalarıTemayı Kaldır seçeneğiPencere ve düğme stilleri seçimini engelleYazı tipi boyutu seçimini önleTema rengi seçimini önle
Hide Desktop tabPrevent changing wallpaperHide Appearance and Themes tabHide Settings tabHide Screen Saver tabScreen SaverScreen Saver executable namePassword protect the screen saverScreen Saver timeoutDesktop ThemesRemove Theme optionPrevent selection of windows and buttonsstylesProhibit selection of font sizeProhibit Theme color selectionLoad a specific visual style file or force	\$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$	Masaüstü Sekmesini gizleDuvar kâğıdı değiştirmeyi engelleGörünüm ve Temalar sekmesini gizleAyarlar sekmesini gizleEkran Koruyucu sekmesini gizleEkran KoruyucusuEkran Koruyucusu çalıştırılabilir adıEkran Koruyucusunu parolayla koruEkran Koruyucu zaman aşımıMasaüstü TemalarıTemayı Kaldır seçeneğiPencere ve düğme stilleri seçimini engelleYazı tipi boyutu seçimini önleTema rengi seçimini önleBelirli bir Görsel stil dosyası yükle veya
Hide Desktop tabPrevent changing wallpaperHide Appearance and Themes tabHide Settings tabHide Screen Saver tabScreen SaverScreen Saver executable namePassword protect the screen saverScreen Saver timeoutDesktop ThemesRemove Theme optionPrevent selection of windows and buttonsstylesProhibit selection of font sizeProhibit Theme color selectionLoad a specific visual style file or forceWindows Classic	\$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$	Masaüstü Sekmesini gizleDuvar kâğıdı değiştirmeyi engelleGörünüm ve Temalar sekmesini gizleAyarlar sekmesini gizleEkran Koruyucu sekmesini gizleEkran KoruyucusuEkran Koruyucusu çalıştırılabilir adıEkran Koruyucusunu parolayla koruEkran Koruyucu zaman aşımıMasaüstü TemalarıTemayı Kaldır seçeneğiPencere ve düğme stilleri seçimini engelleYazı tipi boyutu seçimini önleTema rengi seçimini önleBelirli bir Görsel stil dosyası yükle veyaWindows Klasik kullanmaya zorla
Hide Desktop tabPrevent changing wallpaperHide Appearance and Themes tabHide Settings tabHide Screen Saver tabScreen SaverScreen Saver executable namePassword protect the screen saverScreen Saver timeoutDesktop ThemesRemove Theme optionPrevent selection of windows and buttonsstylesProhibit selection of font sizeProhibit Theme color selectionLoad a specific visual style file or forceWindows ClassicPrinters	\$\psi\$ \$\psi\$<	Masaüstü Sekmesini gizleDuvar kâğıdı değiştirmeyi engelleGörünüm ve Temalar sekmesini gizleAyarlar sekmesini gizleEkran Koruyucu sekmesini gizleEkran KoruyucusuEkran Koruyucusu çalıştırılabilir adıEkran Koruyucusunu parolayla koruEkran Koruyucu zaman aşımıMasaüstü TemalarıTemayı Kaldır seçeneğiPencere ve düğme stilleri seçimini engelleYazı tipi boyutu seçimini önleTema rengi seçimini önleBelirli bir Görsel stil dosyası yükle veyaWindows Klasik kullanmaya zorlaYazıcılar
Hide Desktop tabPrevent changing wallpaperHide Appearance and Themes tabHide Settings tabHide Screen Saver tabScreen SaverScreen Saver executable namePassword protect the screen saverScreen Saver timeoutDesktop ThemesRemove Theme optionPrevent selection of windows and buttonsstylesProhibit selection of font sizeProhibit Theme color selectionLoad a specific visual style file or forceWindows ClassicPrintersPrinters Browse a common web site to	\$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$	Masaüstü Sekmesini gizle Duvar kâğıdı değiştirmeyi engelle Görünüm ve Temalar sekmesini gizle Ayarlar sekmesini gizle Ekran Koruyucu sekmesini gizle Ekran Koruyucusu Ekran Koruyucusu çalıştırılabilir adı Ekran Koruyucusunu parolayla koru Ekran Koruyucu zaman aşımı <i>Masaüstü Temaları</i> Temayı Kaldır seçeneği Pencere ve düğme stilleri seçimini engelle Yazı tipi boyutu seçimini önle Tema rengi seçimini önle Tema rengi seçimini önle Belirli bir Görsel stil dosyası yükle veya Windows Klasik kullanmaya zorla <i>Yazı</i> cı <i>lar</i> Yazıcı bulmak için ortak bir web sitesine gözat
Hide Desktop tabPrevent changing wallpaperHide Appearance and Themes tabHide Settings tabHide Screen Saver tabScreen SaverScreen Saver executable namePassword protect the screen saverScreen Saver timeoutDesktop ThemesRemove Theme optionPrevent selection of windows and buttonsstylesProhibit selection of font sizeProhibit Theme color selectionLoad a specific visual style file or forceWindows ClassicPrintersPrinters Browse a common web site tofind printers	\$\psi\$ \$\psi\$<	Masaüstü Sekmesini gizle Duvar kâğıdı değiştirmeyi engelle Görünüm ve Temalar sekmesini gizle Ayarlar sekmesini gizle Ekran Koruyucu sekmesini gizle Ekran Koruyucusu Ekran Koruyucusu çalıştırılabilir adı Ekran Koruyucusunu parolayla koru Ekran Koruyucu zaman aşımı <i>Masaüstü Temaları</i> Temayı Kaldır seçeneği Pencere ve düğme stilleri seçimini engelle Yazı tipi boyutu seçimini önle Tema rengi seçimini önle Belirli bir Görsel stil dosyası yükle veya Windows Klasik kullanmaya zorla <i>Yazıcılar</i> Yazıcı bulmak için ortak bir web sitesine gözat

Default Active Directory path when	\$	Yazıcıları ararken kullanılacak Varsayılan
searching for printers		Active Directory yolu
Point and Print Restrictions	¢	İşaretle ve Yazdır Sınırlamaları
Prevent addition of printers	¢	Yazıcı eklenmesini engelle
Prevent deletion of printers	¢	Yazıcıların silinmesini engelle
Regional and Language Options	¢	Bölgesel Seçenekler ve Dil Seçenekleri
Restrict selection of Windows menus and	¢	Windows menülerinin ve iletişim kutusu dilinin
dialogs language		seçimini sınırla
Shared Folders	¢	Paylaşılan klasörler
Allow shared folders to be published	€	Paylaşılan klasörlerin yayımlanmasına izin ver
Allow DFS roots to be published	¢	DFS köklerinin yayımlanmasına izin ver

> Network (Ağ) Ayarları

Offline Files	\$	Çevrim dışı Dosyalar
Prohibit user configuration of Offline Files	\$	Çevrim dışı dosyaların kullanıcı tarafından yapılandırılmasını yasaklar
Synchronize all offline files when logging	\$	Oturum açarken tüm çevrim dışı dosyaları
on		eșitle
Synchronize all offline files before logging	\$	Oturumu kapatmadan önce tüm çevrim dışı
off		dosyaları eşitle
Synchronize offline files before suspend	\$	Askıya almadan önce çevrimdışı dosyaları eşitle
Action on server disconnect	€	Sunucu bağlantısı kesildiğinde
		gerçekleştirilecek eylem
Non-default server disconnect actions	\$	Varsayılan dışındaki sunucu bağlantısı kesme
		eylemleri
Remove 'Make Available Offline'	\$	"Çevrim dışı Kullan"ı Kaldır
Prevent use of Offline Files folder	\$	Çevrim dışı Dosyalar klasörünün kullanımını
		engelle
Administratively assigned offline files	\$	Yönetici tarafından atanmış çevrimdışı
		dosyalar
Turn off reminder balloons	\$	Anımsatma balonlarını kapat
Reminder balloon frequency	\$	Anımsatma balonunun sıklığı
Initial reminder balloon lifetime	¢	İlk anımsatma balonunun ömrü
Reminder balloon lifetime	\$	Anımsatma balonu ömrü
Event logging level	\$	Olay günlüğüne alma düzeyi
Prohibit 'Make Available Offline' for these	¢	Bu klasör ve dosyalar için "Çevrim dışı
file and folders		Kullan"ı engelle
Do not automatically make redirected	\$	Yeniden yönlendirilmiş klasörleri otomatik
folders available offline		olarak çevrim dışı kullanılabilir yapma
Network Connections	\$	Ağ Bağlantıları
Ability to rename LAN connections or	\$	LAN bağlantılarını veya uzaktan erişim
remote access connections available to all		bağlantılarını yeniden adlandırabilme tüm
users		kullanıcılar tarafından kullanılabilir
Prohibit access to properties of	\$	Bir yerel ağ bağlantısı bileşenlerinin
components of a LAN connection		özelliklerine erişimi yasakla
Prohibit access to properties of	\$	Bir uzak erişim bağlantısı bileşenlerinin
components of a remote access connection		özelliklerine erişimi yasakla
Prohibit TCP/IP advanced configuration	₽	TCP/IP gelişmiş yapılandırmasını engelle
---	----	--
Prohibit access to the Advanced Settings	\$	Gelismis menüsünde Gelismis Avarlar öğesine
item on the Advanced menu	.,	erișimi engelle
Prohibit adding and removing components	\$	LAN veya uzaktan erişim bağlantısı için
for a LAN or remote access connection		bileşen ekleme ve kaldırmayı engelle
Prohibit access to properties of a LAN	\$	Bir yerel ağ bağlantısının özelliklerine erişimi
connection		yasakla
Prohibit Enabling/Disabling components	¢	LAN bağlantısı bileşenlerini
of a LAN connection		Etkinleştirmeyi/Devre Dışı Bırakmayı engelle
Ability to change properties of an all user	¢	Tüm kullanıcı uzaktan erişim bağlantısının
remote access connection		özelliklerini değiştirebilme
Prohibit changing properties of a private	\$	Özel uzaktan erişim bağlantısının özelliklerini
remote access connection		değiştirmeyi engelle
Prohibit deletion of remote access	\$	Uzaktan erişim bağlantılarının silinmesini
connections		engelle
Ability to delete all user remote access	\$	Tüm kullanıcı uzaktan erişim bağlantılarını
connections		silebilme
Prohibit connecting and disconnecting a	\$	Uzaktan erişim bağlantısına bağlanmayı ve
remote access connection		bağlantıyı kesmeyi engelle
Ability to Enable/Disable a LAN	\$	LAN bağlantılarını Etkinleştirebilme/Devre
connection		Dışı Bırakabilme
Prohibit access to the New Connection	\$	Yeni Bağlantı Sihirbazına erişimi engelle
Wizard		
Ability to rename LAN connections	\$	LAN bağlantılarını yeniden adlandırabilme
Ability to rename all user remote access	\$	Tüm kullanıcı uzaktan erişim bağlantılarını
connections		yeniden adlandırabilme
Prohibit renaming private remote access	\$	Özel uzaktan erişim bağlantılarını yeniden
connections		adlandırmayı engelle
Prohibit access to the Remote Access	\$	Gelişmiş menüsünde Uzaktan Erişim Tercihleri
Preferences item on the Advanced menu		öğesine erişimi engelle
Prohibit viewing of status for an active	\$	Etkin bir bağlantının durumunu görüntülemeyi
connection		engelle
Enable Windows 2000 Network	\$	Windows 2000 Ağ Bağlantıları ayarlarını
Connections settings for Administrators		Yöneticiler için etkinleştir

System (sistem) ayarları

Don't display the Getting Started	¢	Açılışa Başlarken ekranını görüntüleme
welcome screen at logon		
Century interpretation for Year 2000	¢	2000 Yılı Yüzyıl yorumu
Gonfigure driver search locations	¢	Sürücü arama konumlarını yapılandır
Code signing for device drivers	¢	Aygıt sürücüleri için kod imzalama
Gustom user interface	¢	Özel kullanıcı ara birimi
Prevent access to the command prompt	¢	Komut satırına erişimi engelle
Prevent access to registry editing tools	ţ	Kayıt Defteri düzenleme araçlarına erişimi
		engelle
Run only allowed Windows applications	\$	Yalnızca izin verilen Windows uygulamasını
		çalıştır

Don't run specified Windows	\$	Belirlenen Windows uygulamalarını çalıştırma
applications		
Turn off Autoplay	\$	Otomatik çalıştır Özelliğini kapat
Restrict these programs from being	\$	Bu programların Yardım'dan çalıştırılmasına izin
launched from Help		verme
Download missing COM components	\$	Eksik COM bileşenlerini yükle
Windows Automatic Updates	⇔	Windows Otomatik Güncelleştirmesi
User Profiles	\$	Kullanıcı Profilleri
Connect home directory to root of the share	\$	Ana dizini paylaşımın köküne bağla
Limit profile size	\$	Profil boyutunu sınırla
Exclude directories in roaming profile	\$	Gezici profildeki dizinleri çıkar
Scripts	\$	Komut Dosyaları
Run logon scripts synchronously	\$	Oturum açma komut dosyalarını eş zamanlı
		olarak çalıştır
Run legacy logon scripts hidden	¢	Eski oturum açma komut dosyalarını saklı
		çalıştır
Run logon scripts visible	\$	Oturum açma komut dosyalarını görünür olarak calıstır
Run logoff scripts visible	\$	Oturum kapatma komut dosyalarını görünür
		olarak çalıştır
Ctrl+Alt+Del Options	⇔	Ctrl+Alt+Del Seçenekleri
Remove Task Manager	₿	Oturum açma komut dosyalarını eş zamanlı
		olarak çalıştır
Remove Lock Computer	¢	Eski oturum açma komut dosyalarını saklı
		çalıştır
Remove Change Password	\$	Oturum açma komut dosyalarını görünür olarak
		çalıştır
Remove Logoff	\$	Oturum kapatma komut dosyalarını görünür
		olarak çalıştır
Logon	\$	Oturum Aç
Run these programs at user logon	\$	Kullanıcı oturumu sırasında bu programları çalıştır
Do not process the run önce list	\$	Bir kez çalıştır listesini işletme
Do not process the legacy run list	⇔	Bilinen çalıştırma listesini işletme
Group Policy	\$	Grup İlkesi
Group Policy refresh interval for users	₿	Kullanıcılar için Grup İlkesi yenileme aralığı
Group Policy slow link detection	⇔	Grup İlkesi yavaş bağlantı algılama
Group Policy domain controller selection	¢	Grup İlkesi etki alanı denetleyicisi seçimi
Create new Group Policy object links	¢	Varsayılan değer olarak devre dışı bırakılmış
disabled by default		yeni Grup İlkesi Nesnesi bağlantısı oluştur
Default name for new Group Policy	ţ	Yeni Grup İlkesi nesneleri için varsayılan ad
objects		
Enforce Show Policies Only	\$	Yalnızca ilkeleri Göstermeyi Zorla
Turn off automatic update of ADM files	\$	ADM dosyalarının otomatik güncelleştirilmesini
		kapat
Disallow Interactive Users from	\$	Etkileşimli kullanıcıların İlke Sonuç Kümesi
generating Resultant Set of Policy data		verileri oluşturmalarına izin verme
Power Management	\$	Güç Yönetimi

Prompt for password on resume from	¢	Hazırda bekleme / askıya alma durumundan
hibernate / suspend		devam edilirken parola sor

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Oluşturacağımız "kullanıcılar_1" isimli organizasyon birimi içerisine "ozel_GPO" isimli bir Grup politikası oluşturup bu Grup politikasına kullanıcıların oturum açtıklarında "Hoş geldiniz"; oturumu kapattıklarında "Güle güle" mesajını veren bir Script ekleyiniz.	Organizasyon birimi ve Grup politikası isimlerine, Grup politikasının nasıl bir işlem yapacağına dikkat ediniz.
Oluşturacağımız "kullanıcılar_2" isimli organizasyon birimi için "GPO_KY", isminde bir politikası oluşturup bu GPO kullanan kullanıcıların Belgelerim içeriğini "d:\yedek\belgeler" hedef klasörü içerisinde her kullanıcının kendi adına açılmış klasörler altında yönlendirilmesi işlemini gerçekleştiriniz.	Organizasyon birimi ve GPO ismine, Grup politikalarının kullanıcılara nasıl bir etki yapacağına dikkat ediniz.
 "kullanıcılar_2" isimli organizasyon birimi içerisinde oluşturacağımız "user_1" , "user_2" ve "user_3" kullanıcılarından yalnız "user_2" ve "user_3" kullanıcılarının masaüstü dosyalarını "d:\yedek\Desktop" hedef klasörü içerisinde her kullanıcının kendi adına açılmış klasörler altına yönlendirilmesi işlemini gerçekleştiriniz. 	Organizasyon birimi ve kullanıcı isimlerine, Grup politikalarının kullanıcılara nasıl bir etki yapacağına dikkat ediniz.
"kullanıcılar_3" isimli organizasyon birimi içerisinde tüm kullanıcıların başlat menülerinden Ara, Çalıştır ve yardım seçeneklerini kaldıran "GPO_KA", isminde bir Grup politikası oluşturunuz.	Organizasyon birimi ve GPO isimlerine, Grup politikalarının kullanıcılara nasıl bir etki yapacağına dikkat ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

Aşağıdaki sorularda doğru seçenekleri işaretleyiniz.

- **1.** Etki alanındaki bilgisayarlara otomatik olarak yazılım yüklemek için kullanılan GPO seçeneği aşağıdakilerden hangisidir?
  - A) Systems Settings B) Windows Settings C) Administrative Templates
  - D) Software Settings E) Security Setting
- 2. Kullanıcı profilleri, komut dosyaları, oturum açma, uzaktan yardım, disk sınırları, grup ilkeleri gibi yönetim ayarlarının yapıldığı GPO seçeneği aşağıdakilerden hangisidir?
  - A) Windows Components B) Systems C) Desktop
  - D) Administrative Templates E) Script
- **3.** Aşağıdaki GPO alt ayar gruplarından hangisi **Windows Settings (Windows Ayarları)** altında <u>yer almaz?</u>
  - A) Folder Redirection B) ScriptC) Remote installation servicesD) Security SettingE) Software Settings
- **4.** Aşağıda dosya uzantıları verilen kod dosyalarından hangisi GPO tarafından sistem açılış veya kapanışlarında **kullanılamaz?**

A) VBS B) BAT C) DLL D) JS E) COM

5. Bir kod dosyasının kullanıcı oturum açtığında çalışabilmesi için hangi klasör altında olması gerekir?

A) Logon B) Startup C) Shutdown D) Logoff E) Logstart

6. "Oturumu Kapat komutunu kaldır ve erişimi engelle" işlemi GPO ayarlarından hangi alt gruba girer.

A) DesktopB) Power ManagementC) Start menu and TaskbarD) SystemE) Control Panel

7. "Yazıcı eklenmesini engelle" işlemi GPO ayarlarından hangi alt gruba girer?

A) DesktopB) Control PanelC) SystemD) NetworkE) Start menu and Taskbar

- 8. Aşağıdaki "Administrative Templates" altındaki kullanıcı ayarlarından hangisi "system" alt ayar grubu içinde <u>ver almaz?</u>
  - A) Scripts B) User Profiles C) Ctrl+Alt+Del Options
  - **D**) Printers **E**) Group Policy
- **9.** Aşağıdaki klasör yönlendirme seçeneklerinden hangisi bir organizasyon biriminde sistemin yalnızca seçilen kullanıcılar için kullanılmasını sağlar?
  - A) Advanced B) Basic C) SelectionsD) Multiple E) Redirect

DEĞERLENDİRME

Objektif testteki cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları, faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

Hesapları ve kaynakları yönetebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- 1. Sunucu işletim sistemlerinde güvenlik gereksinimlerinin neler olduğunu araştırınız.
- > 2. Güvenlik şablonlarının ne olduğunu ve nasıl kullanıldığını araştırınız
- 3. Bilgisayar güvenlik politikalarının ne olduğunu ve nasıl oluşturulduğunu araştırınız
- > 4. Sunucu işletim sistemlerinde güvenlik kayıtlarının nasıl yapıldığını araştırınız

4. HESAPLARI VE KAYNAKLARI DENETLEME

4.1. Sunucu İşletim Sisteminde Güvenlik

Bir şirket ya da kuruluş için ticari sırların önemli olması sebebiyle şirket kayıtları ve bilgisayar verileri de bir o kadar hayati değere sahiptir. Şirket bilgisayarlarındaki verilerin herhangi bir şekilde bilgisayar korsanlarının eline geçmesi ya da herhangi bir virüs programlarıyla tahrip edilmesi, o şirketi büyük bir zarara uğratacaktır. Bilgisayar verilerinin çok önemli olduğu günümüzde, güvenli bilgisayarların gerekliliği yanında her yönüyle güçlü ve güvenli işletim sistemlerine de ihtiyaç duyulmaktadır. Ağ üzerindeki tüm bilgisayar ve kullanıcıları, kontrol edebilen sunucu işletim sistemleri, büyük şirketlerin bu ihtiyaçlarını karşılamak için geliştirilmiştir. Daha önceki etkinliklerde öğrendiğiniz kullanıcı haklarını sınırlama ve izinlerini düzenleme işlemleri ile kullanıcılar denetim altına alınmaktadır. Ayrıca sistem giriş çıkışları kontrol edilip sisteme izinsiz giriş çıkış önlenmekte, veri kaybı veya veri hırsızlığının önüne geçilebilmektedir.

Windows tabanlı sunucu işletim sistemlerinde bilgisayar güvenliğini sağlamak için bazı noktalara dikkat edilmesi gereklidir:

Sunucu işletim sisteminizi belirli aralıklarla güncelleştirin: Sunucu işletim sistemi geliştirici firmalar, ortaya çıkan güvenlik açıklarını kapatmak için İnternet üzerinden bağlantı yaparak otomatik veya manuel güncelleme işlemleri gerçekleştirebilirler. Bununla birlikte iletim sistemi kullanıcılarına belirli güvenlik politikalarını içeren servis paketleri sunarlar. Sunulan bu paketlerin sisteme dâhil edilerek sürekli güncel kalması gereklidir.

- Sistem güvenliğiyle ilgili haberleri takip etmek: İşletim sistemi üreticilerinin veya antivirüs üreticilerinin sisteme yönelik tehditlere karşı İnternetten yayınladıkları haberleri takip edip gerekli önlemleri almak gerekir. Bu sayede ilerde çıkabilecek zorluklara karşı tedbir almış oluruz.
- Güncel virüs koruma programlarının kullanılması: Virüslerin sistem verilerine zarar vermemesi için etili virüs koruma programları kullanılmalı ve son çıkan virüslere karşı etkili olabilmesi için belirli periyotlarla güncelleştirilmelidir.
- Belirli periyotlarla sistem yedeğinin alınması: Sistem güvenliğinin bir yönü de veri kayıplarının en aza indirilmesidir. Belirli periyotlarla sistemin ve diğer önemli verilenlerin yedeği alınmalıdır.
- İzinsiz ve denetimsiz yazılım yüklenmesinin engellenmesi: Kullanıcıların izinsiz ve denetimsiz yazılım yüklemeleri engellenmeli, her kullanıcının sadece ihtiyaç duyacağı programları kullanmasına izin verilmelidir. İzinsiz yüklenecek bir program, bazı casus kodları içerebileceği gibi sistem güvenliğini de tehlikeye sokabilir.
- Sisteme veri giriş çıkışlarının kontrol edilmesi: Sisteme izinsiz veri girişi ve veri çıkışı, sistem yöneticisi tarafından denetlenmeli, sistemi etkileyecek zararlı verilerin girişi ve sistemden dışarı çıkabilecek veri sızıntıları önlenmelidir. Bununla ilgili gerekli güvenlik ayarları yapılmalıdır.
- Yönetimin belirli bölümlere ve kullanıcılara paylaştırılması: Küçük etki alanları için merkezden yönetim çok verimli ve etkilidir ancak etki alanı büyüdükçe yönetim ve denetim bir hayli zorlaşır. Bu gibi durumlarda belirli işlemleri yapabilecek birimler oluşturulup yönetimin paylaştırılması gerekmektedir.
- Sistemde Administrator (Sistem yöneticisi) girişi minimum seviyede tutulmalı: Administrator (Sistem yöneticisi) tüm haklara sahip ve diğer kullanıcı haklarını da düzenleyen bir kullanıcı hesabıdır. Bu yönetici şifresinin bir şekilde ele geçirilmesi tüm sistemi çökertebilir. İşte bu yüzden Administrator hesabı mümkün olduğu kadar az kullanılmalı bunun yerine gerekli işlemler için izin işlemleri atanmış kullanıcı hesapları kullanılmalıdır.
- Güvenlik kayıtları sürekli denetlenmeli: Sistemde bilgisayar ve kullanıcılarla ilgili oluşabilecek her türlü bilgi, uyarı ve hatalar bir olay günlüğüne kaydedilir. Bu olay günlükleri belirli aralıklarla denetlenmeli, sisteme zarar verecek durumlara karşı önlem alınmalıdır.
- Kullanıcıların oturum açma izninin ve diğer izinlerinin uygun bir şekilde düzenlenmesi: sisteme giriş yapacak kullanıcıların şifre işlemleri, şifre uzunluk ve karmaşıklığı, belirli aralıklarla kullanıcının şifresini değiştirmeye zorlanması gibi güvenlik ayarları düzenlenmelidir. Ayrıca kullanıcının sistemin hangi kaynaklarına ne şekilde erişebileceği iyi bir şekilde düzenlenmelidir.

4.2. Güvenli Bilgisayar İçin Güvenlik Şablonunu Kullanma

Güvenlik şablonları windows tabanlı sunucu işletim sistemleri için geliştirilmiş bilgisayar ve kullanıcılarla ilgili standart güvenlik ayarlarını içeren bileşendir. Yöneticicinin seçeneğine göre birden fazla güvenlik şablon dosyası bulunmaktadır. Güvenlik şablonlarından herhangi biri seçildiğinde güvenlik ayarları bu şablona göre düzenlenir. Güvenlik şablonlarından birini sisteme dâhil edebilmek için yönetim konsolunu çalıştırmamız gerekir. "**Start => Run**" (Başlat => Çalıştır) bölümüne "**MMC**" yazılıp "OK" (Tamam) butonuna tıkladığımızda **Resim 4.1**'deki "Microsoft Management Consol" (Microsoft Yönetim Konsolu) karşımıza gelir. Yönetim Konsolundaki "**File=>Add/Remove Snap-in**" (Dosya=>Ek Bileşen Ekle/Kaldır) seçeneğiyle **Resim 4.2**'deki Bileşen Ekle/Kaldır pencere karşımıza gelir.

1	Со	nsole1					🚡 Kons	ol 1			
Fi	ile	<u>A</u> ction	⊻iew	Fav <u>o</u> rites	<u>W</u> indow	He	<u>D</u> osya	<u>E</u> ylem	<u>G</u> örünüm	<u>S</u> ik Kullanilanla	ar <u>P</u> enc
	<u>N</u> e Op Sar Sar	w en ve ve <u>A</u> s			Ctrl+N Ctrl+O Ctrl+S		Yeni <u>A</u> ç <u>K</u> ayde <u>F</u> arklı	et Kaydet		0 0 0	trl+N trl+O trl+S
	Ad Op	d/Re <u>m</u> ovi tions	e Snap-i	n	Ctrl+M		Ek Bile <u>S</u> eçer	eşen <u>E</u> kle nekler	/Kaldır	0	trl+M
	10 20 30	):\WINDO):\WINDO):\WINDO	)WS\sys)WS\\ )WS\\	tem32\dsa.m compmgmt.m devmgmt.ms	isc isc c		<u>1</u> E:\\ <u>2</u> E:\\ <u>3</u> E:\\ <u>4</u> E:\\	VINDOW VINDOW VINDOW VINDOW	S\System32 S\\service S\system32 S\system32	\dsa.msc es.msc ydcpol.msc ydomain.msc	
	E <u>x</u> i	t					Çıkış				

Resim 4.1: Microsoft Yönetim Konsolu (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

Resim 4.1'deki Ek bileşen Ekle/Kaldır Pencerede "**Add**" (Ekle) butonunu tıkladığımızda yüklenecek standart bileşenlerin bulunduğu **Resim 4.3'**teki pencere karşımıza gelir. Ek bileşen Ekle/Kaldır önce "Security Templates" (Güvenlik şablonları) bileşenini seçip "**Add**" (Ekle) butonunu tıklarız sonra da "Security Configuration and Analysis" (Güvenlik Yapılandırma ve Çözümleme) bileşenini seçip "**Add**" (Ekle) butonuna tıklarız. Böylece **Resim 4.4**'te görüldüğü gibi güvenlik şablonları için gerekli iki bileşenimizi konsola eklemiş oluruz. Bileşenleri ekledikten sonra **Resim 4.4**'teki pencerenin "OK" (Tamam) butonuna basıp **Resim 4.4**'teki konsol ekranına dönmüş oluruz.

Add/Remove Snap-in	Ek Bileşen Ekle/Kaldır	<u>? ×</u>
Standalone Extensions Use this page to add or remove a standalone Snap-in from the console. Snap-ins added to: Console Root	Tek Başına Ek Bileşen Uzantılar Tek başına ek bileşeni konsoldan kal Ek bileşenlerin eklenme yeri: 🚰 Ko	dırmak/eklemek için burayı kullanın. Insol Kökü
Description Add Bemove About DK	el	Hekkında

	? ×	Tek Başına Ek Bileşen Ekle		? >
		Kullanılabilir Tek Başına Ek Bileşenler:		
Vendor		Ek bileşen	Sağlayan	
Microsoft Corporation		🕼 Grup İlke Nesne Düzenleyicisi	Microsoft Corporation	
Microsoft Corporation		📴 Güvenlik Şablonları	Microsoft Corporation	
Microsoft Corporation		Güvenlik Yapılandırma ve Çözümle	Microsoft Corporation	
Microsoft Corporation		🖓 Hizmetler	Microsoft Corporation	
Microsoft Corporation		🍨 👳 Internet Kimlik Doğrulama Hizmeti (I	Microsoft Corporation	
Microsoft Corporation		😓 IP Güvenliği İlkeleri Yönetimi	Microsoft Corporation	100
Microsoft Corporation		😓 IP Güvenlik Monitörü	Microsoft Corporation	
Microsoft Corporation		🕇 🕇 Kablosuz Monitör	Microsoft Corporation	
Microsoft Corporation		🔲 🖾 Klasör	Microsoft Corporation	
Microsoft Corporation	-	🔟 Olay Görüntüleyicisi	Microsoft Corporation	-
it provides editing capabili	ties for	Açıklama Güvenlik Şablonları, güvenlik şablonu doş sağlayan bir MMC Ek Bileşenidir.	yaları için düzenleme yete	nekle
	Vendor Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation	Yendor Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Torposoft Corporation	Tek Başına Ek Bileşen Ekle Kullanılabilir Tek Başına Ek Bileşenler: Kullanılabilir Tek Başına Ek Bileşenler: Kullanılabilir Tek Başına Ek Bileşenler: Ek bileşen Givenlik Şablonları Givenlik Yapılandırma ve Çözümle Givenlik Yapılandırma ve Çözümle Hizmetler Internet Kimlik Doğrulama Hizmeti (I Fictore Kimlik D	Yendor Kullanilabilir Tek Başına Ek Bileşen Ekle Vendor Sağlayan Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Giuvenlik Şablorıları Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Giuvenlik Yapılandırma ve Çözümle Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation Microsoft Corporation </td

Resim 4.3: Güvenlik Şablonu bileşeninin eklenmesi (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Add/Remove Snap-in	? × Ek Bileşen Ekle/Kaldır ? ×
Standalone Extensions	Tek Başına Ek Bileşen Uzantılar
Use this page to add or remove a standalone Snap-in from the console.	Tek başına ek bileşeni konsoldan kaldırmak/eklemek için burayı kullanın. Ek bileşenlerin eklenme yegi: 🔄 Konsol Kökü 💽 💼
Security Templates Security Configuration and Analysis	Güvenlik Şablonları Güvenlik Yapılandırma ve Çözümlemesi
Description Security Configuration and Analysis is an MMC snap-in that provides securit configuration and analysis for Windows computers using security template files.	y Güvenlik Şablonları, güvenlik şablonu dosyaları için düzenleme yetenekleri sağlayan bir MMC Ek Bileşenidir.
Add <u>B</u> emove <u>About</u>	Ekle
OK Cance	Tamam iptal

Resim 4.4: MMC eklenmiş Güvenlik Şablonu bileşeni (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

🚡 Console1		
Eile Action View Favorites Window ← → □ □ □ □	Help	
🚡 Console Root	11	
Console Root	Name	
🕀 😳 Security Templates	Security Templates	
🗄 😳 Security Configuration and Analysis	Security Configuration and Analysis	
📶 Konsol1		
Dosya Eylem Görünüm Sık Kullanılanla	r <u>P</u> encere <u>Y</u> ardım	
⇔ → 🖬 🖧 😫		
🚡 Konsol Kökü		
🔁 Konsol Kökü	Dosya adı	
🗄 😳 Güvenlik Şablonları	😳 Güvenlik Şablonları	
📔 🎰 📴 Güvenlik Yapılandırma ve Çözümlemes	^{;i} 🛛 📴 Güvenlik Yapılandırma ve Çözümlemesi	

Resim 4.5: Konsol üzerinde Güvenlik Şablonu işlemleri (W 2003 Eng ⇔ W 2003 Tr)

Resim 4.6: MMC Güvenlik Şablonu için VT açılması (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Resim 4.7: Veritabanı seçme veya oluşturma penceresi (Win 2003 Eng)

Güvenlik şablonları yüklenip konsol ekranına döndükten sonra seçeceğimiz güvenlik şablonu ayarları için bir veri tabanı oluşturmamız veya mevcut veritabanını seçmemiz gerekir. Veri tabanı oluşturabilmek için **Resim 4.6'**daki konsol penceresinden "Security Configuration and Analysis" (Güvenlik Yapılandırma ve Çözümleme) bileşenine sağ tıklayıp "Open Database" (Veritabanı aç) seçeneğini seçmemiz gerekir. **Resim 4.6'**da görüldüğü gibi veritabanı oluşturulmadan birçok seçenek aktif konumda olmaz. "Open Database" (Veritabanı aç) seçeneğini tıkladığımızda **Resim 4.7'**deki veritabanı seçme penceresi karşımıza gelir. Eğer mevcut bir veritabanı dosyası bulunmuyorsa "File name" (Dosya adı) bölümüne yazdığımız dosya isminde bir veritabanı dosyası oluşturulur. Veritabanı oluşturulduktan sonra **Resim 4.8'**de görüldüğü gibi bizden bir şablon dosyası seçmemiz istenecektir.

Import Template	Sablon Al
Look jn: 🛅 templates 💽 🖛 🗈 📸 🏢	Konum: 🗀 templates 🗾 🖛 🖻 📅 🎫
policies prootsec.inf compatws.inf securedc.inf DC security.inf securews.inf hisecdc.inf setup security.inf hisecws.inf iesads.inf	policies rootsec.inf compatws.
File name: Infi Files of type: Security Template (.inf) Canc	n Dogya adı: [*.inf Aç el Dogya türü: Güvenlik Şablonu (.inf) ▼ İptal
Clear this database before importing	🗖 Almadan gince bu veritabanını sil

Resim 4.8: Eklenecek Güvenlik Şablonları (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

Güvenlik şablonlarıyla ilgili dosyaları kısaca açıklayalım:

- securedc: Gelişmiş etki alanı hesabı ilkeleri sağlar, LanManager kimlik denetimini kısıtlar ve adsız kullanıcılarda daha ileri kısıtlamalar sağlar. Bir etki alanı denetleyicisi securedc ile yapılandırılmışsa o etki alanından hesabı olan kullanıcı, LanMananeger istemcisinden herhangi bir üye sunucuya bağlanamaz.
- securews: Gelişmiş yerel hesap ilkeleri sağlar ve LanManager kimlik denetimi kullanımını kısıtlar, sunucu tarafı SMB imzalamasını etkinleştirir ve adsız kullanıcılarda daha ileri kısıtlamalar sağlar.
- compatws: Varsayılan dosya ve kayıt defteri izinlerini, Kullanıcılar grubunda sertifikası olmayan uygulamaların gerekliliklerine uygun bir şekilde serbest bırakır. Power Users grubu, sertifikasız uygulamalar için kullanılmalıdır.
- rootsec: İşletim sistemi biriminin köküne uygulanır ve alt nesnelere doğru yayılır. Yayılma zamanı korunmasız alt nesne sayısına bağlıdır.
- DC security: Varsayılan güvenlik ayarlarının, etki alanı denetleyicileri için güncelleştirilmesinde kullanılır.
- bisecdc: Securedc süper kümesi. LanManager kimlik denetiminde ve güvenli kanal imzalama ve SMB verilerinde daha gelişmiş kısıtlamalar sağlar. Hisecdc'nin bir etki alanı denetleyicisine uygulanması için, güvenilen ve güvenen bütün etki alanı denetleyicilerinin Windows 2000 veya sonrası olması gerekir.

- hisecws: Securews süper kümesi. LanManager kimlik denetiminde ve güvenli kanalların şifrelenmesi ve imzalanmasında ve SMB verisinde gelişmeler sağlar. Hisecws uygulanması için bütün kullanıcıların hesaplarını içeren etki alanı denetleyicilerinin oturum açan istemcilerinin en az NT4 SP4 veya sonrası olması gerekir.
- Console1 - U × File Action View Favorites Window Help 🗈 🖪 🖪 😭 ⇐ 🔓 Console Root\Security Templates\D:\WINDOWS\security\templates\compatws 📄 Console Root Name Description 🖻 🝺 Security Templates Account Policies Password and account lockout policies 🖻 🧰 D:\WINDOWS\security\templates 🛃 Local Policies Auditing, user rights and security options policies 🗄 🔂 compatws 🛃 Event Log Event Log 🗄 🔂 DC security Restricted Groups Restricted Groups 🗄 🔂 hisecdc System Services System service settings 🗄 🚺 hisecws Registry Registry security settings 🕀 🚺 iesacls 📴 File System File security settings 🗄 🚺 rootsec 🗄 🧕 securedc + 强 securews 🗄 🔂 setup security 🗄 📑 Security Configuration and Analysis Konsol1 - 0 × Dosya Eylem Görünüm Sık Kullanıları Yardım Pencere (⇒ ⇒ 🗈 🖪 🖪 😭 🚡 Konsol Kökü\Güvenlik Şablonları\E:\WINDOWS\security\templates\compatws] Konsol Kökü Ad Açıklama 🖻 🔂 Güvenlik Şablonları 🧬 Hesap ilkeleri Parola ve hesap kilitleme ilkeleri E:\WINDOWS\security\templates Yerel İlkeler Denetleme, kullanıcı haklarını ve güvenlik seçenekleri ilkelerini 🗄 🚺 compatws 🛃 Olay Günlüğü Olay Günlüğü 🗄 [🔂 DC security 💁 Kısıtlı Gruplar Kısıtlı Gruplar hisecdc hisecws iesacls +--📴 Sistem Hizmetleri 🛛 Sistem hizmetleri ayarları +-🤷 Kayıt defteri Kayıt defteri güvenlik ayarları ÷ rootsec 🤷 Dosya Sistemi 🛛 Dosya güvenlik ayarları ÷. 🔂 securedc ÷ + 🔂 securews 🗄 🔂 setup security 🗊 Güvenlik Yapılandırma ve Çözümlemesi
- > setup security: Ürün kurulduğunda varsayılan güvenlik ayarlarını içerir.

Resim 4.9: Güvenlik şablonlarının içerikleri (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Resim 4.9'daki güvenlik şablonu çeşitleri ve onların içerikleri görülmektedir. Tüm şablonların içerikleri aynıdır sadece kullanıcı ve bilgisayarlar için uygulanacak ayarlar farklıdır. Güvenlik şablonlarının içerikleri aşağıda verilmiştir:

- Account Policy (Hesap ilkeleri): Şifre özellikleri ve hesap kilitleme ayarlarının bulunduğu ilkelerdir.
- Local Policy (Yerel ilkeler): Denetleme, kullanıcı hakları ve güvenlik seçeneklerinin bulunduğu ilkelerdir.
- > Event Log (Olay günlüğü): Olay günlüğü ayarlarının bulunduğu ilkelerdir.
- Restricted Groups (Kısıtlı gruplar): Kısıtlı gruplarla ilgili ayarlarının bulunduğu ilkelerdir.
- Systems Services (Sistem Hizmetleri): Sistem hizmetleri ayarlarının bulunduğu ilkelerdir.
- File Systems (Dosya sistemi): Dosya güvenlik ayarlarının bulunduğu ilkelerdir.

Resim 4.10: Güvenlik Yapılandırma ve Çözümleme seçenekleri (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Uygun güvenlik şablonu dosyası seçildikten sonra bunu sisteme uygulayabilmek için birkaç işlem yapmak gerekir. Öncelikle **Resim 4.10**'daki konsol penceresinden "Security Configuration and Analysis" (Güvenlik Yapılandırma ve Çözümleme) bileşenine sağ tıklayıp "Analyze Computer Now" (Bilgisayarı Şimdi Çözümle) seçeneğiyle bilgisayarın şu anki ayarlarıyla güvenlik şablonu ayarlarını karşılaştırmamız ve **Resim 4.11**'deki gibi belirtileceğimiz dosyaya kaydetmemiz gerekir. **Resim 4.12**'de çözümleme işleminin gerçekleşme aşaması görülmektedir.

<u>?</u> ×	Çözümleme Gerçekleştir	<u>? ×</u>
	Hata günlüğü dosyası yolu:	
rowse	Administrator\Belgelerim\Security\Logs\ornek_VT.log	<u>G</u> özat
		1
	?×	Y Çözümleme Gerçekleştir Hata günlüğü dosyası yolu: Administrator\Belgelerim\Security\Logs\ornek_VT.log

Resim 4.11: Yapılacak Çözümleme sonuçlarının kaydedileceği dosya seçimi (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Analyzing System Securit	у	Sistem Güvenliği Çözün	hleniyor
Analyzing:		Çözümleniyor:	
✓ User Rights Assignment	Active Directory Objects	 Kullanıcı Hakları Ataması 	Active Directory Nesneleri
 Restricted Groups 	System Services	🖌 Kısıtlı Gruplar	Sistem Hizmetleri
✓ Registry	Security Policy	🖌 Kayıt defteri	Güvenlik İlkesi
➡ File System		⇒ Dosya Sistemi	

Resim 4.12: Sistem Güvenliğinin Çözümlenmesi (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Çözümleme işlemi gerçekleştikten sonra elde edilen analiz kayıtlarını **Resim 4.12**'de görüldüğü gibi

"E:\Documents and Settings\Administrator\Belgelerim\Security\Logs\ornek_VT.log"

dosyası içerisine kaydeder. Log dosyası incelenip gerekli değişikliklerin neler olacağı öğrenildikten sonra bir karar vermemiz gerekir. Eğer bu şablonun sistemimize uygulanmasını istiyorsak **Resim 4.10'**daki konsol penceresinden "Security Configuration and Analysis" (Güvenlik Yapılandırma ve Çözümleme) bileşenine sağ tıklayıp "Configure Computer Now" (Bilgisayarı Şimdi Yapılandır) seçeneğiyle şablonun sisteme uygulanması işlemini başlatmak için ilk adımı atmış oluruz. Bizden **Resim 4.14'**te olduğu gibi Bilgisayar yapılandırma sonuçlarının kaydedileceği **Log** dosyasının adını isteyecektir. Dosya ismi de belirlendikten sonra **Resim 4.14'**te olduğu gibi sistem yapılandırması başlatılmış olur. Bundan sonraki işlemler, GPO güvenlik ayarları ile yapılabilir.

Resim 4.13: Çözümleme sonucunda oluşan Log dosyası (W 2003 Eng ⇔ W 2003 Tr)

onfigure System	<u>? ×</u>	Sistemi Yapılandır	?
<u>E</u> rror log file path:		Hata günlüğü dosyası yolu:	
nistrator\My Documents\Security\Logs\Ornek_VT.log	Browse	Administrator\Belgelerim\Security\Logs\ornek_VT.log	<u>G</u> özat
Π	Cancel 1	Tamam	intal

Resim 4.15: Bilgisayar güvenliğinin yapılandırılması (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

4.3. Bilgisayar Güvenlik Politikası

Bilgisayar güvenlik politikaları bilgisayarda oturum açma, parola işlemleri, hesap kilitleme ayarları, kullanıcı haklarının atanması gibi birçok güvenlik seçeneklerinin olduğu bölümdür. Bilgisayar güvenlik politikaları, her birim için ayrı kullanılabileceği gibi sistemin ortak bir güvenlik politikası da bulunabilir. Bilgisayar güvenlik politikalarını düzenleyebilmek için etki alanı veya organizasyon birimine eklenmiş Grup politikası nesne düzenleyicisini **Resim 4.16**'daki gibi açmamız gerekir.

🚡 Group Policy Object Editor	🚡 Grup İlkesi Nesne Düzenleyicisi
<u>File Action View H</u> elp	<u>D</u> osya <u>E</u> ylem <u>G</u> örünüm <u>Y</u> ardım
🛐 Default Domain Policy [w2003se.megepmeb.com	🛐 Default Domain Policy [Win2003TR.megepmeb.com]
📴 礘 Computer Configuration	🖻 🔜 Bilgisayar Yapılandırması
😟 💼 Software Settings	😟 💼 Yazılım Ayarları
📄 💼 Windows Settings	🚊 💼 Windows Ayarları
- 🔄 Scripts (Startup/Shutdown)	🖾 Komut Dosyaları (Başlangıç/Kapatma)
🖻 🖷 📴 Security Settings	🖻 😳 🔂 Güvenlik Ayarları
🚊 🛃 Account Policies	🖻 🚱 Hesap ilkeleri
Password Policy	- 🛃 Parola İlkesi
- 🖅 Account Lockout Policy	- 🛃 Hesap Kilitleme İlkesi
🖉 Kerberos Policy	🔤 🖓 Kerberos İlkesi
🖻 🖓 Local Policies	🖻 🖓 Yerel İlkeler
Audit Policy	🔤 🚽 🛃 Denetim İlkesi
🔤 🛃 User Rights Assignment	🔤 🚮 Kullanıcı Hakları Ataması
🔤 🛃 Security Options	🔤 🚮 Güvenlik seçenekleri
🚽 🚽 Event Log	🔤 🚮 Ölay Günlüğü

Resim 4.16: GPO bilgisayar güvenlik ayarları (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Bilgisayar güvenlik ayarlarını Hesap ilkeleri ve Yerel ilkeler olmak üzere iki ana başlıkta toplayabiliriz. Hesap ilkeleri içerisinde parola ilkesi, Hesap kilitleme ilkesi ve Kerberos ilkesi yer alır. Yerel ilkeler içerisinde ise denetim ilkesi, kullanıcı hakları ataması ve güvenlik seçenekleri yer almaktadır. **Resim 4.17**'de "Password Policy" (Parola ilkesi) ayar seçenekleri görülmektedir.

Resim 4.17: Parola ilkesi seçenekleri (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Parola ilkesi seçenekleri şöyle incelenebilir:

- Enforce password history (Parola geçmişini uygula): Bu seçenek kullanıcının parola değiştirirken belirtilen sayıdaki önceki parolalarını tutar (Resim 4.18).
- Maximum password age (En fazla parola geçerlilik süresi): Kullanıcı tarafından belirlenen parolanın en fazla ne kadar zamanda geçerli kalacağını ayarlar, bu süre dolduğunda kullanıcı parola değiştirmeye zorlanır (Resim 4.19).
- Minimum password age (En az parola geçerlilik süresi): Kullanıcı tarafından belirlenen parolanın en az ne kadar zamanda geçerli kalacağını ayarlar (Resim 4.20).

- Minimum password length (En az parola uzunluğu): kullanıcı tarafından belirlenen parolanın en az ne kadar uzunlukta olacağını ayarlar (Resim 4.21).
- Password must meet complexity requirements (Parolalar karmaşıklık gereklerine uymalıdır) : kullanıcı tarafından belirlenen parolanın karmaşıklığını ayarlar. Parola karmaşıklık gereklerine uymazsa kabul edilmez (Resim 4.22).
- Store passwords using reversible encryption (Parolaları, ters çevrilebilir şifreleme kullanarak depola): Kullanıcı tarafından belirlenen parolayı kaydederken ters çevrilebilir şifreleme kullanarak işlem yapar. Resim 4.22'deki ile benzer bir işlemdir.

Resim 4.18: Parola geçmişini uygula özellikleri (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Resim 4.19: En fazla parola geçerlilik süresi özellikleri (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Minimum password age Properties	x En az parola geçerlilik süresi Özellikleri
Security Policy Setting	Güvenlik İlkesi Ayarı
Minimum password age	En az parola geçerlilik süresi
☑ Define this policy setting Password can be changed immediately. 0 ▲ days	I⊽ Bu ilke ayannı tanımla Parola hemen değiştirilebilir. 0 gün
OK Cancel Apply	Tamam iptal Uygula

Resim 4.20: En az parola geçerlilik süresi özellikleri (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Resim 4.21: En az parola uzunluğu özellikleri (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Resim 4.22: Parola karmaşıklığı özellikleri (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Group Policy Object Editor		_ 🗆 ×
Eile Action View Help		
🔄 📴 Security Settings	Policy 🛆	Policy Setting
Account Policies	觀Account lockout duration 題Account lockout threshold 題Reset account lockout counter after	Not Defined 0 invalid logon attempts Not Defined
Grup İlkesi Nesne Düzenleyicisi Dosya Eylem <u>G</u> örünüm <u>Y</u> ardım		
← → 🗈 🖬 🖪 😫		
📄 🖶 🔂 Güvenlik Ayarları 📃	İlke A	İlke Ayarı
Hesap ilkeleri	麗Hesap kilitleme eşik değeri 麗Hesap kilitleme sayacını sıfırlama süres 麗Hesap kilitleme süresi	0 geçersiz oturum açma girişimi sayısı i Tanımsız Tanımsız
		_

Resim 4.23: Hesap kilitleme ilkesi seçenekleri (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

Hesap ilkelerinden bir diğer ayar grubu da **Resim 4.23**'de görülen "Account lockout policy" (Hesap kilitleme ilkesi) dir.

- Account lockout duration (Hesap kilitleme süresi): kullanıcının boşta olduğu zamanda belirtilen süreden sonra hesabı kilitlemek için kullanılır (Resim 4.24).
- Account lockout threshold (Hesap kilitleme eşik değeri): kullanıcının yanlış parola girişlerinde hesabı kilitleme süresini ayarlar (Resim 4.25).
- Reset account lockout counter after (Hesap kilitleme sayacını sıfırlama süresi): Hesap kilitleme sayacını sıfırlama süresini ayarlar (Resim 4.26).

Resim 4.24: Hesap kilitleme süresi özellikleri (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

Resim 4.25: Hesap kilitleme eşik değeri özellikleri (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

Reset account lockout counter after Properties	<u>? ×</u>	Hesap kilitleme sayacını sıfırlama süresi Özellikleri	<u>? ×</u>
Security Policy Setting		Güvenlik İlkesi Ayarı	
Reset account lockout counter after		Hesap kilitleme sayacını sıfırlama süresi	
Define this policy setting Reset account lockout counter after 30 minutes		✓ Bu ilke ayamı tanımla Hesap kilitleme sayacını sıfırlama süresi 30	
OK Cancel	Apply	Tamam iptal	Uygula

Resim 4.26: Hesap kilitleme sayacı sıfırlama süresi (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

Hesap ilkelerinden en sonuncusu olan ayar grubu da **Resim 4.27**'de görülen "Kerberos policy" (Kerberos ilkesi) dir. Kerberos ilkesi, kullanıcının oturum açma ve oturumun açık kalma sürelerini düzenleyen bir hesap ilkesi bileşenidir. Kerberos ilkesi seçenekleri aşağıdaki gibidir:

- Enforce user logon restrictions (Kullanıcı oturum açma kısıtlamalarını kullan
   ): (Resim 4.28).
- Maximum lifetime for service ticket (Hizmet anahtarının en fazla etkin kalma süresi) (Resim 4.29).
- Maximum lifetime for user ticket (Kullanıcı anahtarının en fazla etkin kalma süresi) (Resim 4.30).
- Maximum lifetime for user ticket renewal (Kullanıcı anahtar yenilemesinin en fazla etkin kalma süresi) (Resim 4.31).

Maximum tolerance for computer clock synchronization (Bilgisayar saati zaman uyumluluğu için en fazla hata payı) (Resim 4.32).

Resim 4.27: Kerberos ilkesi özellikleri (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Enforce user logon restrictions Properties	<u>? ×</u>	Kullanıcı oturum açma kısıtlamalarını kullan Özellikleri	<u>? ×</u>
Security Policy Setting		Güvenlik İlkesi Ayarı	
Enforce user logon restrictions		Kullanıcı oturum açma kısıtlamalarını kullan	
Define this policy setting		🔽 Bu ilke ayarını tanımla:	
• Enabled			
C Disabled		C <u>D</u> evre Dışı	
OK Cancel	Apply	Tamam iptai	Jygula

Resim 4.28: Kullanıcı oturum açma kısıtlamalarını kullan özellikleri (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Maximum lifetime for service ticket Properties	<u>? ×</u>	Hizmet anahtarının en fazla etkin kalma süresi Özellikleri	<u>? ×</u>
Security Policy Setting		Güvenlik İlkesi Ayan	
Maximum lifetime for service ticket		Hizmet anahtarının en fazla etkin kalma süresi	
☑ Define this policy setting Ticket expires in: 600 minutes		☑ Bu ilke ayanni tanımla Anahtar kullanım süresi sonu. 600 ▲ dakika	
OK Cancel	Apply	Tamam iptal	ygula

Resim 4.29: Hizmet anahtarının en fazla etkin kalma süresi özellikleri (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Maximum lifetime for user ticket Properties	<u>? ×</u>	Kullanıcı anahtarının en fazla etkin kalma süresi Özellikleri	<u>?</u> ×
Security Policy Setting		Güvenlik İlkesi Ayarı	
Maximum lifetime for user ticket		Kullanici anahtarinin en fazla etkin kalma süresi	
☑ Define this policy setting Ticket expires in: 10 ★ hours		☑ Bu ilke ayarını tanımla Anahtar kullanım süresi sonu: 10 saat	
OK Cancel	Apply	Tamam iptal	/gula

Resim 4.30: Kullanıcı anahtarının en fazla etkin kalma süresi özellikleri (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Resim 4.31: Kullanıcı anahtar yenilemesinin en fazla etkin kalma süresi özellikleri (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Resim 4.32: Bilgisayar saati zaman uyumluluğu için en fazla hata payı özellikleri (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Resim 4.33: Denetim ilkesi özellikleri (*Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr*)

Yerel ilkeler (Local policy), bilgisayarların birçok birime erişimi kontrol etmek amacıyla oluşturulmuş ilkelerdir. Bu yerel ilkelerin ilki **Resim 4.33**'te görülen "Audit policy"(Denetim ilkesi) dir. Bu ilke genelde hesap ve dizin denetimi, oturum açma ve kapatma işlemleri gibi birçok denetimi içerir. Denetim ilkesinde bulunan ayarlamalar **Resim 4.34'**te gösterilmiştir.

Audit privilege use Properties	Ayrıcalık kullanımını denetle Özellikleri
Security Policy Setting	Güvenlik İlkesi Ayarı
Audit privilege use	Ayrıcalık kullanımını denetle
Define these policy settings	Bu ilke ayarlarını tanımla Assaŭidaki çirisinleri denetler
Success	
T Eallure	☐ <u>H</u> ata
OK Cancel Apply	Tamam iptal Uygula

Resim 4.34: Ayrıcalık kullanıcılarını denetle özellikleri (*W 2003 Eng ⇔ W 2003 Tr*)

"Audit policy" (Denetim ilkesi) içerisinde bulunan ayarlamalar aşağıdaki gibidir:

- Audit account logon events (Hesap oturumu açma olaylarını denetle)
- > Audit account management (Hesap yönetimini denetle)
- Audit directory service access (Dizin hizmeti erişimini denetle)
- Audit logon events (Oturum açma olaylarını denetle)
- Audit object access (Nesne erişimini denetle)
- > Audit policy change (İlke değişikliğini denetle)
- > Audit privilege use (Ayrıcalık kullanımını denetle)
- Audit process tracking (İşlem izlemeyi denetle)
- Audit system events (Sistem olaylarını denetle)

Yerel ilkelerin ikinci denetim grubu olan "User Rights Assignment" (Kullanıcı hakları ataması) kullanıcı haklarının atanmasıyla ilgili ayarlamaları içerir. Kullanıcı hakları ataması ile ilgili ayarlamalar **Resim 4.35'**te gösterilmiştir. **Resim 4.35'**te "Add User or Group" (Kullanıcı veya grup ekle) butonundan bu denetim ilkesinin etkileneceği kullanıcılar veya gruplar seçilir.

Load and unload device drivers Properties	<u>?</u> ×	Aygıt sürücülerini yükle ve kaldır Özellikleri	<u>?</u> ×
Security Policy Setting		Güvenlik İlkesi Ayarı	
Load and unload device drivers		Aygıt sürücülerini yükle ve kaldır	
Define these policy settings:		🔽 🧕 u ilke ayarlarını tanımla:	
MEGEPMEB\isatetik		[MEGEPMEB\isatetik	
Add User or Group		Kullamici ya da Grup Ekle, Kaldir	
OK Cancel Ap	ply	Tamam iptal Uy	jula

Resim 4.35: Denetim ilkesinin kullanıcı veya gruplar için uygulanması (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

"User Rights Assignment" (Kullanıcı hakları ataması) içerisinde bulunan ayarlamalar aşağıdaki gibidir:

- Access this computer from the network (Bu bilgisayara ağ üzerinden erişim)
- Act as part of the operating system (İşletim sisteminin parçası olarak davran)
- Add workstations to domain (İş istasyonlarını etki alanına ekle)
- Adjust memory quotas for a process (İşlem için bellek kotası ayarla)
- Allow log on locally (Yerel olarak oturum açmaya izin ver)
- Allow log on through Terminal Services (Terminal hizmetler üzerinden oturum açmaya izin ver)
- > Back up files and directories (Dosya ve dizinleri yedekle)
- Bypass traverse checking (Çapraz denetlemeyi geç)
- Change the system time (Sistem saatini değiştir)
- Create a pagefile (Bir disk belleği dosyası oluştur)
- Create a token object (Bir anahtar nesnesi oluştur)
- Create global objects (Genel nesne oluştur)
- Create permanent shared objects (Kalıcı paylaştırılmış nesneler oluştur)
- Debug programs (Programların hatalarını ayıkla)
- Deny access to this computer from the network (Bu bilgisayara ağ üzerinden erişime izin verme)
- > Deny log on as a batch job (Toplu iş olarak oturum açmayı kabul etme)
- > Deny log on as a service (Hizmet olarak oturum açmayı kabul etme)

- > Deny log on locally (Yerel olarak oturum açmaya izin verme)
- Deny log on through Terminal Services (Terminal hizmetler üzerinden oturum açmayı reddet)
- Enable computer and user accounts to be trusted for delegation (Bilgisayar ve kullanıcı hesaplarının dağıtım güvenilirliğini etkinleştir)
- Force shutdown from a remote system (Uzaktaki bir sistemden oturum kapatmayı zorla)
- Generate security audits (Güvenlik denetimlerini üret)
- Impersonate a client after authentication (Kimlik doğrulamanın ardından bir istemciyi temsil et)
- Increase scheduling priority (Zamanlama önceliğini artır)
- > Load and unload device drivers (Aygıt sürücülerini yükle ve kaldır)
- Lock pages in memory (Bellekteki sayfaları kilitle)
- Log on as a batch job (Toplu iş olarak oturum aç)
- Log on as a service (Hizmet olarak oturum aç)
- Manage auditing and security log (Denetim ve güvenlik günlüklerini yönet)
- Modify firmware environment values (Üretim ortam bilgisini değiştir)
- > Perform volume maintenance tasks (Birim bakım görevlerini gerçekleştir)
- Profile single process (Tek işlem profilini çıkar)
- Profile system performance (Sistem performans profilini çıkar)
- Remove computer from docking station (Bilgisayarı yerleştirme istasyonundan çıkar)
- Replace a process level token (Bir işlem düzeyi anahtarını değiştir)
- > Restore files and directories (Dosya ve dizinleri geri yükle)
- Shut down the system (Sistemi kapat)
- Synchronize directory service data (Dizin servisi verisini eşitle)
- Take ownership of files or other objects (Diğer nesnelerin ve dosyaların sahipliğini al)

Yerel ilkelerin sonuncu denetim grubu olan "Security options" (Güvenlik seçenekleri) ağ erişimi ve güvenliği, aygıtlar, etki alanı denetleyicisi, etkileşimli oturum açma, hesaplar, sistem ayarları ve şifrelemesi gibi birçok ayarlamaları içerir. Güvenlik seçenekleri ile ilgili ayarlamalar **Resim 4.36**'da gösterilmiştir. **Resim 4.36**'da "Enabled" (Etkin) seçeneği tıklandığında ayarlama etkinleştirilir.

Resim 4.36: Denetim ilkesinin kullanıcı veya gruplar için uygulanması (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

"Security options" (Güvenlik seçenekleri) içerisinde bulunan ayarlamalar aşağıdaki gibidir:

- > Accounts: Administrator account status {Hesaplar: Yönetici hesap durumu}
- Accounts: Guest account status {Hesaplar: Konuk hesabi durumu}
- Accounts: Limit local account use of blank passwords to console logon only {Hesaplar: Sadece konsol oturumu açmak için yerel hesapları boş parola ile sınırla}
- Accounts: Rename administrator account {Hesaplar: Yönetici hesabının adını değiştirin}
- Accounts: Rename guest account {Hesaplar: Konuk hesabının adını değiştirin}
- Audit: Audit the access of global system objects {Denetle: Genel sistem nesnelerinin erişimini denetle}
- Audit: Audit the use of Backup and Restore privilege {Denetle: Yedekleme ve Geri Yükleme ayrıcalığının kullanımını denetle}
- Audit: Shut down system immediately if unable to log security audits {Denetle: Güvenlik denetimleri günlüğü tutulamazsa sistemi hemen kapat}
- Devices: Allow undock without having to log on {Aygıtlar: Oturum açmak zorunda olmadan çıkarmaya izin ver}
- Devices: Allowed to format and eject removable media {Aygıtlar: Çıkarılabilir ortamı biçimlendirme ve çıkartma izni var}
- Devices: Prevent users from installing printer drivers {Aygıtlar: Kullanıcıların yazıcı sürücüleri yüklemesini önle}
- Devices: Restrict CD-ROM access to locally logged-on user only {Aygıtlar: CD-ROM erişimini yalnızca yerel olarak oturum açan kullanıcıya sınırla}
- Devices: Restrict floppy access to locally logged-on user only {Aygıtlar: Disket erişimini yalnızca yerel olarak oturum açan kullanıcıya sınırla}
- Devices: Unsigned driver installation behavior {Aygıtlar: İmzasız sürücü yükleme davranışı}

- Domain controller: Allow server operators to schedule tasks {Etki alanı denetleyicisi: Sunucu işletmenlerinin görev zamanlarına izin ver}
- Domain controller: LDAP server signing requirements {Etki alanı denetleyicisi: LDAP sunucusu imzalama gereklilikleri}
- Domain controller: Refuse machine account password changes {Etki alanı üyesi: Makine hesabı parola değişikliklerini devre dışı bırak}
- Domain member: Digitally encrypt or sign secure channel data (always) {Etki alanı üyesi: Güvenli kanal verisini (her zaman) dijital olarak şifrele ya da imzala}
- Domain member: Digitally encrypt secure channel data (when possible) {Etki alanı üyesi: Güvenli kanal verisini (uygun olduğunda) dijital olarak şifrele}
- Domain member: Digitally sign secure channel data (when possible) {Etki alanı üyesi: Güvenli kanal verisini (uygun olduğunda) dijital olarak imzala}
- Domain member: Disable machine account password changes {Etki alanı denetleyicisi: Makine hesabı parola değişikliklerini reddet}
- Domain member: Maximum machine account password age {Etki alanı Üyesi: En çok makine hesap parolası yaşı}
- Domain member: Require strong (Windows 2000 or later) session key {Güvenli kanal: Sağlam (Windows 2000 ya da yenisi) oturum anahtarı gerekir}
- Interactive logon: Do not display last user name {Etkileşimli oturum açma: Oturum açma ekranında son kullanıcının adını görüntüleme}
- Interactive logon: Do not require CTRL+ALT+DEL {Etkileşimli oturum açma:Oturum açmada CTRL+ALT+DEL gerektirme}
- Interactive logon: Message text for users attempting to log on {Etkileşimli oturum açma: Oturum açmaya çalışan kullanıcılar için ileti metni}
- Interactive logon: Message title for users attempting to log on {Etkileşimli oturum açma: Oturum açmaya çalışan kullanıcılar için ileti başlığı}
- Interactive logon: Number of previous logons to cache (in case domain controller is not available) {Etkileşimli oturum açma: Önbelleğe alınacak oturum açmaların sayısı (etki alanı denetleyicisinin kullanılamaması).}
- Interactive logon: Prompt user to change password before expiration {Etkileşimli oturum açma: Kullanıcıdan süresi bitmeden parola değiştirmesini iste}
- Interactive logon: Require Domain Controller authentication to unlock workstation {Etkileşimli oturum açma: İş istasyonunun kilidini açmak için Etki Alanı Denetleyicisi yetkilendirmesi kilitli değil}
- > Interactive logon: Require smart card {Etkileşimli oturum açma: Akıllı kart iste}
- Interactive logon: Smart card removal behavior {Etkileşimli oturum açma: Akıllı kart kaldırma davranışı}
- Microsoft network client: Digitally sign communications (always) {Microsoft ağ İstemcisi: İletişimi dijital olarak imzala (her zaman)}
- Microsoft network client: Digitally sign communications (if server agrees) {Microsoft ağ istemcisi: İletişimi dijital olarak imzala (sunucu uygunsa)}

- Microsoft network client: Send unencrypted password to third-party SME servers {Microsoft ağ istemcisi: Üçüncü parti SME sunucularına şifrelenmemiş parola gönder}
- Microsoft network server: Amount of idle time required before suspending session {Microsoft ağ sunucusu: Oturum açma saatleri dışında istemci bağlantısını kes}
- Microsoft network server: Digitally sign communications (always) {Microsoft Ağ sunucusu: İletişimi dijital olarak imzala (her zaman)}
- Microsoft network server: Digitally sign communications (if client agrees) {Microsoft Ağ sunucusu: İletişimi dijital olarak imzala (istemci uygunsa)}
- Microsoft network server: Disconnect clients when logon hours expire {Microsoft Ağ Sunucusu: Oturumu askıya almadan önce gereken boş süre}
- Network access: Allow anonymous SID/Name translation {Ağ erişimi adsız SID/Name çevirisine izin ver}
- Network access: Do not allow anonymous enumeration of SAM accounts {Ağ erişimi SAM hesaplarının adsız numaralandırılmasına izin verme}
- Network access: Do not allow anonymous enumeration of SAM accounts and shares {Ağ erişimi SAM hesap ve paylaşımlarının adsız numaralandırılmasına izin verme}
- Network access: Do not allow storage of credentials or .NET Passports for network authentication {Ağ erişimi ağ kimlik doğrulaması için kimlik bilgileri veya .NET Passports bilgilerinin depolanmasına izin verme}
- Network access: Let Everyone permissions apply to anonymous users {Ağ erişimi adsız kullanıcılara diğer kullanıcıların izinleri uygulansın}
- Network access: Named Pipes that can be accessed anonymously {Ağ erişimi adsız erişilebilen adlandırılmış yöneltme}
- Network access: Remotely accessible registry paths {Ağ erişimi Uzaktan erişilebilir kayıt defteri yolları}
- Network access: Remotely accessible registry paths and sub-paths {Ağ erişimi uzaktan erişilebilir kayıt defteri yolları ve alt yolları}
- Network access: Restrict anonymous access to Named Pipes and Shares {Ağ erişimi adlandırılmış hatlara ve paylaşımlara adsız erişimi sınırlandır}
- Network access: Shares that can be accessed anonymously {Ağ erişimi Adsız bağlanılabilecek paylaşımlar}
- Network access: Sharing and security model for local accounts {Ağ erişimi yerel hesaplar için paylaşım ve güvenlik modeli}
- Network security: Do not store LAN Manager hash value on next password change {Ağ güvenliği: Sonraki parola değişikliğinde LAN Manager sağlama değerini depolama}
- Network security: Force logoff when logon hours expire {Ağ güvenliği: Oturum açma saatleri bitiminde oturumdan çıkmaya zorla}
- Network security: LAN Manager authentication level {Ağ güvenliği: Yerel ağ yöneticisi kimlik doğrulama düzeyi}
- Network security: LDAP client signing requirements {Ağ güvenliği: LDAP istemci imzalama gereklilikleri}

- Network security: Minimum session security for NTLM SSP based (including secure RPC) clients {Ağ güvenliği: NTLM SSP (güvenli RPC'yi içeren) tabanlı istemciler için en düşük oturum güvenliği}
- Network security: Minimum session security for NTLM SSP based (including secure RPC) servers {Ağ güvenliği: NTLM SSP (güvenli RPC'yi içeren) tabanlı sunucular için en düşük oturum güvenliği}
- Recovery console: Allow automatic administrative logon {Kurtarma Konsolu: Otomatik olarak yönetim oturumu açılmasına izin ver}
- Recovery console: Allow floppy copy and access to all drives and all folders {Kurtarma Konsolu: Disket kopyalama ile tüm sürücü ve klasörlere erişime izin ver}
- Shutdown: Allow system to be shut down without having to log on {Kapat: Oturum açmaya gerek kalmadan sistemin kapatılmasını sağla}
- Shutdown: Clear virtual memory pagefile {Kapat: Sanal bellek disk bellek dosyasını temizle}
- System cryptography: Force strong key protection for user keys stored on the computer {Sistem şifrelemesi: Bilgisayarda depolanan kullanıcı anahtarlarında sağlam anahtar korumasını zorla}
- System cryptography: Use FIPS compliant algorithms for encryption hashing, and signing {Sistem şifrelemesi: Şifreleme, sağlama ve imzalama için FIPS uyumlu algoritmalar kullanın}
- System objects: Default owner for objects created by members of the Administrators group {Sistem nesneleri: Yöneticiler grubunun üyeleri tarafından oluşturulan nesnelerin varsayılan sahibi}
- System objects: Require case insensitivity for non-Windows subsystems {Sistem nesneleri: Windows olmayan alt sistemler için büyük/ küçük harf duyarlılığı gerekmesin}
- System objects: Strengthen default permissions of internal system objects {Sistem nesnesi: lç sistem nesnelerinin varsayılan izinlerini sağlamlaştır (örneğin. simgesel bağlantılar)}
- System settings: Optional subsystems {Sistem ayarları: Seçeneğe bağlı alt sistemler}
- System settings: Use Certificate Rules on Windows Executables for Software Restriction Policies {Sistem ayarları: Yazılım Sınırlama İlkeleri için Windows Çalıştırılabilirlerinde Sertifika Kurallarını Kullan}

4.4. Denetleme Yönetim ve Güvenlik kayıtlarını ayarlama

Sunucu işletim sistemde bilgisayar ve kullanıcılarla ilgili oluşabilecek her türlü bilgi, uyarı ve hatalar **Resim 4.37'**de görüldüğü gibi bir olay günlüğüne kaydedilir. Olay günlüğü bilgileri kendi içerisinde uygulama, dizin hizmetleri, DNS sunucusu, dosya çoğaltma hizmetleri, güvenlik ve sistem olmak üzere sınıflara ayrılmıştır. Olay günlüğünü "My Computer=>Manage" (Bilgisayarım=>Yönet) ile veya **"Start => Administartive Tools => Event Viewer"** (Başlat => Yönetimsel Araçlar =>Olay görüntüleyicisi) ile çalıştırabiliriz. Olay günlükleri belirli aralıklarla denetlenmeli, sisteme zarar verecek durumlara karşı önlem alınmalıdır.

📮 Computer Management										- 🗆 ×
🖳 Eile Action View Window H	telp								1	_ 8 ×
 ← → € 📧 💣 🔂 🗔 🖆	?									
🖳 Computer Management (Local) 🛛 🔺	Туре	Date	Т]	ime	Source		Cat	egory	Event	User 🔺
System Tools Event Viewer Application Directory Service DNS Server File Replication Servic Security System Bilgisayar Yönetimi	Informal Informal Informal Marning Warning OFF	tion 22.02 tion 22.02 22.02 22.02 22.02 22.02 22.02 22.02	.2008 1 .2008 1 .2008 1 .2008 1 .2008 1 .2008 1 .2008 1 .2008 1	1:05:45 1:05:04 1:05:04 1:05:04 1:05:04 1:05:04 1:05:04	Service Service Lsa5rv Lsa5rv W32Tim Lsa5rv Lsa5rv	Control Manaç Control Manaç e	ier Nor SPN SPN Nor SPN SPN	ie IEGO IEGO IEGO IEGO	7035 7035 40961 40960 29 40961 40960	SYS1 SYS1 N/A N/A N/A N/A
📕 Dosya Eylem Görünüm Penci ← → 🔁 📧 😭 🗗 🗔 🖆	ere <u>Y</u> ardım P	8								<u>_8×</u>
📕 Bilgisayar Yönetimi (Yerel) 🛛 🔺	Tür	Tarih	Zaman	Kaynak		Kategori	Olay	User	Bilg	isayar 🔺
Sistem Araçları Olay Görüntüleyicisi Uygulama Dizin Hizmeti DiS Sunucusu Disya Çoğaltma Hizm Güvenlik Sistem	Bilgi Hata Uyarı Uyarı Uyarı Uyarı Bilgi	26.10.2007 26.10.2007 26.10.2007 26.10.2007 26.10.2007 26.10.2007 26.10.2007	01:39:55 01:38:41 01:38:40 01:38:40 01:38:40 01:38:40 01:38:38	Service C W32Time LsaSrv LsaSrv LsaSrv LsaSrv IPSec	ontrol	Yok Yok SPNEGO SPNEGO SPNEGO Yok	7035 29 40961 40961 40960 40960 4294	SYSTEN Yok Yok Yok Yok Yok Yok	1 NV- NV- NV- NV- NV- NV-	4LF30F 4LF30F 4LF30F 4LF30F 4LF30F 4LF30F 4LF30F
						1				

Resim 4.37: Olay günlükleri (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

<u>File Action View Help</u>	
⇔ → 🛍 📧 🖫 😤	
🖞 Default Domain Policy [w2003 🔺 Policy 🕗	Policy Settin
🗄 🌉 Computer Configuration 🔤 🧱 Maximum application log size	Not Defined
🗄 🦲 Software Settings 🛛 🕅 Maximum security log size	Not Defined
📄 🛄 Windows Settings 🔤 🔛 🎯 Maximum system log size	Not Defined
Scripts (Startup/S	on log Not Defined
Prevent local guests group from accessing security	log Not Defined
Tocal Policies	og Not Defined
Event Log	Not Defined
🕀 🦉 Restricted Gr 🔄 🕮 Retain security log	Not Defined
🕀 🧰 System Servic 🔤 🕮 Retain system log	Not Defined
🕀 🧰 Registry 🧱 Retention method for application log	Not Defined
🕀 📴 File System	Not Defined
🕀 🍸 Wireless Netw 🗾 🐯 Retention method for system log	Not Defined
Grup İlkesi Nesne Düzenleyicisi Dosya <u>E</u> ylem <u>G</u> örünüm <u>Y</u> ardım	
Grup Îlkesi Nesne Düzenleyicisi Dosya Eylem Görünüm Yardım ← → E III × III (2000)	
m Grup Îlkesi Nesne Düzenleyicisi Dosya Eylem Görünüm Yardım ← → È II × E 20 S Default Domain Policy [Win2003 ▲ İlke △	ilke Ayar
Grup Îlkesi Nesne Düzenleyicisi Dosya Eylem Görünüm Yardım ← → € II × E 2 Default Domain Policy [Win2003 ▲ Bilgisayar Yapılandırması	1 Ike Ayar Tanımsız
Grup Îlkesi Nesne Düzenleyicisi Dosya Eylem Görünüm Yardım ← → È II × E 2 Default Domain Policy [Win2003 ▲ Bilgisayar Yapılandırması ⊕ Q Yazılım Ayarları	ilke Ayar Tanımsız Tanımsız Tanımsız
Grup Îlkesi Nesne Düzenleyicisi Dosya Eylem Görünüm Yardım ← → È II × E 2 Default Domain Policy [Win2003 ▲ Bilgisayar Yapılandırması H → Yazılım Ayarları Windows Ayarları Windows Ayarları	Ilke Ayar Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız
Grup İlkesi Nesne Düzenleyicisi Dosya Eylem Görünüm Yardım ← ← ← ← Yardım ← ← ← ↓ ⊕ ↓ ↓ ⊕ ⊕ ↓ ⊕ ↓ ↓ ⊕ ↓ ⊕ ↓ ↓ ↓ ⊕ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓	ilke Ayar Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız
Grup Îlkesi Nesne Düzenleyicisi Dosya Eylem Görünüm Yardım Image: Strategy and the strategy and the	ilke Ayar Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız
Grup İlkesi Nesne Düzenleyicisi Dosya Eylem Görünüm Yardım Image: Strategy and the strategy and the	İlke Ayar Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız
Grup Îlkesi Nesne Düzenleyicisi Dosya Eylem Görünüm Yardım Image: State of the st	İlke Ayar Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız
Grup İlkesi Nesne Düzenleyicisi Dosya Eylem Görünüm Yardım Image: State of the st	I Ike Ayar Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız
Grup İlkesi Nesne Düzenleyicisi Dosya Eylem Görünüm Yardım ← ← ← Yardım ← ← ← ↓ ⊕ ↓ ⊕ ⊕ ↓ ⊕ ↓ ⊕ ⊕ ↓ ⊕ ↓ ⊕ ⊕ ↓ ↓ ⊕ ↓ ⊕ ↓ ⊕ ⊕ ↓ ↓ ↓ ↓ ⊕ ⊕ ↓ ↓ ↓ ↓ ⊕ ↓ ⊕ ↓ ↓ ⊕ ⊕ ↓ ↓ ⊕ ↓ ⊕ ⊕ ↓ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ <	İlke Ayar Tanımsız
Grup İlkesi Nesne Düzenleyicisi Dosya Eylem Görünüm Yardım Dosya Eylem Görünüm Yardım Default Domain Policy [Win2003] Bilgisayar Yapılandırması Pazılım Ayarları Windows Ayarla	Ilke Ayar Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız
Grup İlkesi Nesne Düzenleyicisi Dosya Eylem Görünüm Yardım Image: Stress of the stres of the stress of the stress of the stress of the st	Ilke Ayar Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız Tanımsız
Grup Îlkesi Nesne Düzenleyicisi Dosya Eylem Görünüm Yardım Dosya Eylem Görünüm Yardım Dosya Eylem Görünüm Yardım Dosya Eylem Görünüm Yardım Dosya Bilgisayar Yapılandırması Pasapi keleri Pasapi ikeleri	i önler Tanımsız i önler Tanımsız

Resim 4.38: Olay günlüğü seçeneklerinin düzenlenmesi (W 2003 Eng ⇔ W 2003 Tr)

Olay günlüklerinin nasıl tutulacağı, günlük boyutu, günlük erişimi gibi çeşitli ayarlamaları da düzenleyebiliriz. Bu ayarları düzenlemek için uygulayacağımız birimim GPO'sunu çalıştırıp **Resim 4.38**'de olduğu gibi "Event Log" (Olay günlüğü) seçeneğini tıklamamız gerekir. Buradaki ayarlamalar **Resim 4.39, Resim 4.40**, **Resim 4.41** ve **Resim 4.42**'de verilmiştir.

"Event Log" (Olay günlüğü) içerisinde bulunan ayarlamalar aşağıdaki gibidir:

- Maximum application log size {En fazla uygulama günlüğü boyutu} Resim 4.39'daki ile benzerdir.
- Maximum security log size {En fazla güvenlik günlüğü boyutu} (**Resim 4.39**).
- Maximum system log size {En fazla sistem günlüğü boyutu} Resim 4.39'daki ile benzerdir.
- Prevent local guests group from accessing application log {Yerel konukların uygulama günlüğüne erişimini önler} Resim 4.40'daki ile benzerdir.
- Prevent local guests group from accessing security log {Yerel konukların güvenlik günlüğüne erişimini önler} (Resim 4.40).
- Prevent local guests group from accessing system log {Yerel konukların sistem günlüğüne erişimini önler} Resim 4.40'daki ile benzerdir.
- > Retain application log {Uygulama günlüğünü tut} Resim 4.41'deki ile benzerdir.
- Retain security log {Güvenlik günlüğünü tut} (Resim 4.41).
- Retain system log {Sistem günlüğünü tut} Resim 4.41'deki ile benzer bir işlemdir.
- Retention method for application log {Uygulama günlüğü için anımsama yöntemi} Resim 4.42'deki ile benzerdir.
- Retention method for security log {Güvenlik günlüğü için saklama yöntemi} (Resim 4.42).
- Retention method for system log {Sistem günlüğü için tutma yöntemi} Resim 4.42'deki ile benzer bir işlemdir.

Resim 4.39: En fazla güvenlik günlüğü boyutu özellikleri (W 2003 Eng 🗇 W 2003 Tr)

Resim 4.40: Yerel konukların güvenlik günlüğüne erişimini önle özellikleri (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Resim 4.41: Güvenlik günlüğünü tut özellikleri (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

Resim 4.42: Güvenlik günlüğü için saklama yöntemi özellikleri (Win 2003 Eng ⇔ Win 2003 Tr)

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Sisteme "Security Templates" (Güvenlik şablonları) ve "Security Configuration and Analysis" (Güvenlik Yapılandırma ve Çözümleme) bileşenlerini yükleyerek yeni oluşturacağınız "ozel_VT" isimli veritabanı için securews şablon dosyasını seçip sisteme uygulayınız.	Yüklenecek bileşenlere, nereden yüklenebileceğine, veri tabanı ismine ve organizasyon birimi ve veritabanı için şablon dosyasının seçimine dikkat ediniz.
Oluşturacağımız "kullanıcılar_5" isimli organizasyon birimi için "GPO_KY_1", isminde bir politikası oluşturup bu GPO kullanan kullanıcıların en az 8 haneli parola seçip 35 saniye süreyle değiştirmesini sağlayan ve kullanıcı 3 kez parolasını yanlış girdiğinde sistemi kilitleyen ayarlamaları yapınız.	Organizasyon birimi ve GPO ismine, Grup politikasının kullanıcılara nasıl bir etki yapacağına dikkat ediniz.
"kullanıcılar_6" isimli organizasyon birimi içerisinde oluşturacağımız "user_1" , "user_2" ve "user_3" kullanıcılarından yalnız "user_2" ve "user_3" kullanıcılarının bilgisayara ağ üzerinden erişmesini, yerel olarak oturum açmaya izin verilmesini, sistem saatini değiştirmesini sağlayan kullanıcı hakları atamasını gerçekleştiriniz.	Organizasyon birimi ve kullanıcı isimlerine, Grup politikasının kullanıcılara nasıl bir etki yapacağına dikkat ediniz.
"kullanıcılar_7" isimli organizasyon birimi içerisinde tüm kullanıcıların yazıcı sürücüleri yüklemesini önleyen, Oturum açma saatleri bitiminde oturumdan çıkmaya zorlayan, "GPO_KA_2", isminde bir Grup politikası oluşturunuz.	Organizasyon birimi ve GPO isimlerine, Grup politikasının kullanıcılara nasıl bir etki yapacağına dikkat ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

Aşağıdaki sorular için doğru cevap seçeneklerini işaretleyiniz.

- 1. Sistem güvenliği önlemlerinden hangisi doğrudan veri kayıplarını önlemeye yönelik <u>değildir?</u>
  - A) Belirli periyotlarla sistem yedeğinin alınması
  - B) Güncel virüs koruma programlarının kullanılması
  - C) Sisteme veri giriş çıkışlarının kontrol edilmesi
  - **D**) İzinsiz ve denetimsiz yazılım yüklenmesinin engellenmesi
  - E) Yönetimin belirli bölümlere ayrılması ve kullanıcılara paylaştırılması

2. Aşağıdakilerden hangisi güvenlik şablonu dosyalarından değildir?

A) securedc B) systems security C) securews D) compaties E) setup security

3. İşletim sistemi biriminin köküne uygulanan ve alt nesnelere doğru yayılan güvenlik şablonu dosyası aşağıdakilerden hangisidir?

A) hisecws B) compaties C) hisecdc D) rootsec E) DC security

4. Denetleme, kullanıcı hakları ve güvenlik seçeneklerinin bulunduğu güvenlik şablonu dosyası ilkeleri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Local PolicyB) Account PolicyC) File SystemsD) Systems ServicesE) Restricted Groups

5. Aşağıdakilerden hangisi "Parola ilkesi" seçeneklerinden değildir?

A) Maximum password age
B) Minimum password age
C) Maximum password length
D) Minimum password length
E) Enforce password history

- **6.** Aşağıdakilerden hangisi kullanıcının yanlış parola girişlerinde hesabı kilitleme süresini ayarlayan Hesap ilkesidir?
  - A) Account lockout time B) Account lockout threshold C) Enforce user logon D) Posst account lockout E) Account lockout duration
  - D) Reset account lockout E) Account lockout duration

- 7. Aşağıdakilerden hangisi Kerberos ilkesi seçeneklerinden değildir?
  - A) Maximum tolerance for computer clock synchronization
  - **B**) Enforce user logon restrictions
  - C) Maximum lifetime for user ticket
  - **D**) Minimum lifetime for user ticket
  - **E**) Maximum lifetime for user ticket renewal
- 8. Aşağıdakilerden hangisi oturum olaylarını denetleyen Denetim ilkesi seçeneğidir?

A) Audit account eventsB) Audit system eventsC) Audit security eventsD) Audit aplication eventsE) Audit logon events

- **9.** Aşağıdakilerden hangisi Güvenlik günlüğü için saklama yöntemi belirleyen "Event Log" Olay günlüğü seçeneğidir?
  - A) Retain system log
  - **B**) Maximum security log size
  - C) Retention method for security log
  - **D**) Retain security log
  - E) Prevent local guests group from accessing security log
- 10. Aşağıdakilerden hangisi Güvenlik günlüklerini saklama yöntemlerindendir?
  - A) Her gün olayları üzerine yaz
  - **B**) Her hafta olayları üzerine yaz
  - C) Her ay olayları üzerine yaz
  - D) Her saat olayları üzerine yaz
  - E) Her oturum açıldığında olayları üzerine yaz

MODÜL DEĞERLENDİRME

Değerlendirme Ölçütleri			Hayır
1	Bilgisayara Active Directoryi sorunsuz yükleyebildiniz mi?		
2	DNS ve Etki alan adlarını belirleyebildiniz mi?		
3	3 Active Directory içerisindeki kullanıcı izinlerini düzenleyebildiniz mi?		
4	4 Etki alanı içine yeni Organizasyon birimi oluşturabildiniz mi?		
5	5 Bilgisayara Yerel Grup Politikalarını yükleyebildiniz mi?		
6	6 Yeni Grup Politikası oluşturabildiniz mi?		
7	Etki alanına yeni Grup Politikası ekleyebildiniz mi?		
8	Organizasyon birimine yeni Grup Politikası ekleyebildiniz mi?		
9	Grup Politikası izinlerini düzenleyebildiniz mi?		
10	Grup Politikası özelliklerini düzenleyebildiniz mi?		
11	Grup Politikasında kullanıcı özelliklerini düzenleyebildiniz mi?		
11	Grup Politikasında bilgisayar özelliklerini düzenleyebildiniz mi?		
12	2 Grup politikası ile script atama işlemini gerçekleştirebildiniz mi?		
13	Grup Politikasında güvenli ayarlarını düzenleyebildiniz mi?		
14	GPO ile klasör yönlendirme işlemini gerçekleştirebildiniz mi?		
15	Güvenlik Şablonu bileşenlerini sisteme ekleyebildiniz mi?		
16	Güvenlik Şablonu dosyasını sisteme uygulayabildiniz mi?		
17	17 GPO ile hesap ilkelerini düzenleyebildiniz mi?		
18	GPO ile yerel ilkeleri düzenleyebildiniz mi?		
19	Olay günlüklerini görüntüleyebildiniz mi?		
20	Olay günlükleri ayarlarını düzenleyebildiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Uygulamalı testteki cevaplarınızın tümü "Evet" olmalıdır. Eğer "Hayır" cevabınız varsa uygulamayı tekrar ediniz. Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz diğer faaliyete geçiniz.

Sunucu İşletim Sistemi – 4 modülü faaliyetleri ve araştırma çalışmaları sonunda; kazandığınız bilgi ve becerileri ölçme soruları ile değerlendiriniz. Bu değerlendirme sonucuna göre bir sonraki modüle geçebilirsiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1 CEVAP ANAHTARI

Sorular	Cevaplar
1	D
2	С
3	Α
4	Ε
5	В
6	D
7	Α
8	Ε
9	D
10	С

ÖĞRENME FAALİYETİ-2 CEVAP ANAHTARI

Sorular	Cevaplar
1	D
2	Y
3	D
4	Y
5	D
6	D
7	Y
8	D
9	D
10	Y

ÖĞRENME FAALİYETİ-3 CEVAP ANAHTARI

Sorular	Cevaplar
1	D
2	В
3	Ε
4	С
5	Α
6	Ε
7	С
8	В
9	D
10	Α

ÖĞRENME FAALİYETİ-4 CEVAP ANAHTARI

Sorular	Cevaplar
1	Ε
2	В
3	D
4	Α
5	С
6	В
7	D
8	Е
9	С
10	Α

KAYNAKÇA

- > TETİK İsa, Windows Server 2003 Ders Notları, Manisa, 2007.
- İNAN Yüksel, DEMİRLİ Nihat, Windows Server 2003 & Windows XP, PALME Yayıncılık, Ankara, 2003.
- > STANEK William R., Windows Server 2003, ARKADAŞ Yayıncılık, 2003.
- http://www.microsoft.com/turkiye/
- Windows Server 2003 Türkçe Sürümü Yardım Dosyaları